

COMITETUL DE REDACȚIE

Director : D. ALEXANDRESCO

PROFESOR ȘI DECAN LA FACULTATEA DE DREPT DIN IAȘI

Prim-Redactor : I. N. CESĂRESCU

DOCTOR ÎN DREPT DE LA FACULTATEA DIN PARIS, AVOCAT

Redactor-Proprietar : ION S. CODREANU

LICENȚIAT ÎN DREPT ȘI ÎN ȘTIINȚELE SUPERIOARE DE STAT, AVOCAT

MEMBRII

BĂDULESCU ST. G.	licențiat în drept, Prim-Grefier la Inalta Curte de casație
BENIȘACHE C. REMUS.	licențiat în drept, Grefier la Inalta Curte de casație
BOTEZ CORNELIU	președintele Tribunalului Covurlui, S. II
CHIRCULESCU D. N.	licențiat în drept, avocat
COMȘA N. D.	doctor în drept din Paris, Prof. la școala sup. de științe de stat, avocat
DAN M. EMANOIL	licențiat în drept, avocat
DANIELOPOL D. G. L-t.	doctor în drept și Doctor în științe superioare de stat
ERBICEANU VESPASIAN.	licențiat în drept și teologie, președinte la Tribunalul Iași
GEORGESCU CONSTANTIN L-t.	licențiat în drept, șef de birou la serviciul contencios din Minist. de război
IONESCU I. DOLJ.	licențiat în drept, președintele Tribunalului Notariat Ilfor
IONESCU T. G.	licențiat în drept, grefier la Inalta Curte de casație
MANDREA RADU.	doctor în drept din Paris, avocat
MANIU V. GR.	licențiat în drept din Paris, avocat
PĂRVULESCU M. NIC.	licențiat în drept, avocat
PERET I.	doctor în drept, profesor la Facultatea juridică din Iași
POPESCU STELIAN	licențiat în drept, fost magistrat, avocat
SCHINA C. N.	licențiat în drept, consilier la Curtea de apel București
SCRIBAN ȘTEFAN.	licențiat în drept, avocat
SUCIU I. ALEXANDRU.	doctor în drept din Paris, fost magistrat, avocat
TANOVICEANU I.	profesor universitar, membru corespondent al Academiei, avocat
TEODORESCU ANIBAL.	doctor în drept din Paris, docent universitar, avocat
TEODORESCU IULIAN.	doctor în drept din Paris, profesor universitar, magistrat
TITULESCU I. NICOLAE.	doctor și laureat al facultății de drept din Paris, docent universitar, avocat
TONEANU N. C.	licențiat în drept, procuror general la Curtea de apel din Galați
VALERIANU G. MIHAIL.	doctor în drept, avocat
VASILESCU P.	doctor în drept din Paris, licențiat în filosofie, avocat

Diferite opere de Drept au apărut în editura **CURIERULUI JUDICIAR** dintre cari se mai găsește în depozit spre vânzare :

Executarea suită asupra bunurilor nemiscătoare (format mare având 700 pagine) de N. LUCA, fost judecător de Tribunal, avocat. Prețul 7 lei, broșat; legat în pânză lei 8.50, iar cu piele la cotor 9.50.

Colecțiuni de legi financiare adnotate de G. ST. BĂDULESCU, Prim-Grefier la Curtea de casație. **SUPLIMENTUL I**, Prețul lei 4.50, broșat (partea I. este epuziată).

Tratat de Drept civil Ediția II vol I, II și III. Prețul fiecărui volum lei 18 broșat; legat în pânză lei 20; cu piele la cotor lei 21. Tot cu acest preț se vind și vol. V, VI, VII, IX, iar vol. VIII 30 lei broșat. Sub presă vol. X care va apare în cursul luni Februarie a. e.

Noul Cod de Procedură civilă adonat cu jurisprudența Curților și Tribunalele până la Iulie 1905, de d-l ION SINESCU, Consilier la Curtea de apel Craiova. Prețul 4 lei.

Ideia socialistă și Carl Marx format mare cuprinzând 360 pag. de d-l ANIBAL TEODORESCU, Doctor în drept, docent universitar, avocat. Prețul 6 lei, redus la 4 lei.

Repertoriul general de jurisprudență română lucrare complectă în 4 mari volume, și un supliment de d-l I. C. BAROZZI, avocat, cu o prefață de Ciru Oeconomu.

Prețul 68 lei broșat; legat în pânză lei 78; cu piele la cotor lei 83; în piele peste tot, flexibil lei 85.50.

Asupra acestei lucrări, care e de o utilitate practică netăgăduită s'au pronunțat în mod cu totul favorabil D-nii: Sc. Pherichide, primul-președinte al Curții de Casație; C. Dissescu, profesor, Decanul avocaților; I. Kalenderu, fost președinte la Curtea de casație, Administratorul Domeniilor Coroanei, etc.

SUB PRESĂ Codul penal adnotat cu jurisprudența și doctrina română și străină de D-nii G. St. Bădulescu, prim grefier la Inalta Curte de casație, G. T. Ionescu, grefier la Curtea de casație, în colaborare cu

D-l Ion S. Codreanu, avocat, proprietarul acestui ziar. Acest Cod va cuprinde peste 50 coale tipar format mare și va fi gata în cursul luni Martie a. e.

Orice cărți de drept române sau străine, broșate sau legate, după dorință, se servesc la cerere contra valoare sau ramburs de **CURIERUL JUDICIAR**, București 5 Calea Rahovei, unde se află și depozitul de cărți.

Orice cărți de drept se primesc în depozit, **SPRE VÂNZARE**, în condițiuni avantajoase.

În tipografia Ziarului **CURIERUL JUDICIAR** se primesc de tipărit lucrări, în orice limbă.

Se primesc în editură lucrări de drept. Se primesc pentru legat cărți de bibliotecă. Condițiuni avantajoase.

Art. No. Ziar	Pag.	Art. No. Ziar	Pag.	Art. No. Ziar	Pag.	Art. No. Ziar	Pag.	Art. No. Ziar	Pag.
<i>Regulamentul legei judecătoria- lor de ocoale din 1908</i>	96 2 16	<i>Regulamentul le- gei sanitare</i>	122 {72 606 123	113 63 534 175 20 158 177 20 158	<i>Legea timbrului din 1906</i>	70 {14 108 57 487	<i>Legea vânzării bunurilor statului din 1889</i>	84 57 487 98 34 304 103 14 108	2 {67 569 67 570
<i>Regulamentul po- liției comunale a orașului Craiova</i>	57 31 246	<i>Legea rurală dela 1864</i>	4 {67 569 67 570 54 464	<i>Legea seculariză- rei averilor mă- năstirești din 1863</i>	25 {20 155 82 700	<i>Legea asupra titlurilor la pur- tător</i>	18 67 569	2 14	
<i>Regulamentul portăreilor</i>	203 35 312		7 {60 512 67 569 67 570	<i>Statutele societă- ței funcționarilor publici</i>	43 {20 155 53 457		51 {2 14 7 50 54 464	2 14	
<i>Regulamentul asupra priveghie- rei sanitare</i>	2 20 158	<i>Legea sanitară</i>	14 54 464 42 72 606	119 85 726	44 47 408 47 73 616 48 39 343 52 67 569 64 37 320	<i>Legea contra trusturilor aren- dăgești</i>	3 76 642	67 569 67 570	
				<i>Legea timbrului din 1900</i>	65 54 {462 463				
					68 57 487				

DIFERITE LEGI STRĂINE ȘI CONVENȚIUNI

Cod. civil francez			Cod. civil Otoman			Convenția cu Franța din 1895		
1121	1	4	79	5	35	13	6	46
			1688	5	35			
			1741	5	35			

ARTICOLE ȘI MONOGRAFII

	N. Z.	Pag.		N. Z.	Pag.
ADRIAN PAUL: Articolul 79. din legea judecătoria- lor de ocoale	16	127	ALEXANDRESCO D.: Care este, în privința celor d'al treilea efectul anulării unei convenții pentru vicii de consimți- mânt. (Adnotație la dec. cas. secția III, No. 332/909)	31	243
ALEXANDRESCO D.: Despre comunitate, copro- prietate sau indiviziune (Comunio, păr- tășie, copărtășie sau devălmășie)	2	9	» — Studiu asupra privilegiilor	32	240
» — Care este temeiul juridic al inalie- nabilității imobilului dotal. (Adnotație la sent. Trib. Argeș No. 68/909)	18	144	» — Revistele de drept din țara noastră	33	258
» — Suspendarea executării unei hotă- rări definitive, când partea care a pierdut procesul a făcut recurs în casație. (Ad- notație la sent. Tribunalului Suceava cu No. 627/909)	21	168	» — Punerea la retragere pentru limită de vârstă a D-lui N. Mandrea, preșe- dinte la Inalta Curte de casație	38	331
» — Dacă femeia săracă, pe lângă dreptul de moștenire mai are încă dreptul de a lua din averea bărbatului, în timpul a- nului de doliu, o sumă potrivită din acea avere, pentru abitațiune și hainele ei. (Adnotație la sent. Tribunalului Buzău No. 24/910)	22	169	» — Cesiunea comunității unui zid de cătore proprietarul vecin. (Adnotație la hotărârea justiției de pace din Alban- Tarn din 15 Iunie 1910)	61	515
» — Stabilirea gradului de rudenie în ma- terie de moștenire. (Adnotație la cartea jud. ocoale Pechea-Covurlui din 8 Ianu- arie 1910)	23	183	ANGELESCU G. G.: Codul civil și interdepen- dența socială	56	475
» — Considerațiuni generale și istorice asupra privilegiilor și ipotecilor	26	201 27 209	ANTONESCU M.: Cuvântare ținută în numele baroului la înmormântarea consilierului I. Prodan	14	106
» — Vânzarea lucrului altuia. (Adnotație la cartea de jud. 42/910 a ocol. Suraia)	28	224	» — Cuvântare ținută la înmormântarea lui N. Mandrea, fost președinte la Inalta Curte de casație	52	444
» — Despre despăgubirea la care credi- tori privilegiați și ipotecari au drept, în caz de distrugerea lucrului grevat, atunci când acest lucru a fost asigurat.	31	241			

APOTECHEER V.: Soarta înstrăinării bunului nemișcător, după transcrierea comandamentului. (*Art. 514 din pr. civilă*) . 25 193

BASILESCU N.: Toast ținut la banchetul «Curierului Judiciar» . 34 305

BĂDULESCU ST. G.: Dacă grefierii diferitelor instanțe judecătorești pot primi declarațiunile părților sau a le mandatarilor lor, sau dacă pot face acte ce intră în atribuțiunea lor, în afară de orele de serviciu cât grefa este deschisă . 33 266

» — Spețele hotărârilor publicate în ziar în cursul anului 1910.

» — Tabla de materii și diferite note răspândite în ziar.

BĂLLAN S. C.: Chestiuni sociale. — Crimele săvârșite din nevoe . 74 621

BENIȘACHE C. R.: Doliul magistraturei . 14 112

» — Sărbătorirea științei . 33 262

BIRNBERG I. ISIDOR: Obligativitatea cunoașterii legilor . 58 491

BORȘ PETRU: Discurs rostit din partea consiliului de disciplină al baroului Capitalei, la inaugurarea desvelirii statuei lui Eugeniu Stătescu . 85 723

BOSSIE ST. C.: Relativ la executarea silită . 23 178

» — Ateismul... în justiție . 41 355

» — Din practica judecătorului de ocol . 81 697

BOTEZ CORNELIU: Menirea individualităților . 33 266

» — Cumulul posesorului cu petitorul în noua lege a judecătorilor de ocoale . 37 323

CĂLINESCU ST. AURELIU: Avantajele unei reorganizări a corpului de avocați . 59 499

» — Sindicatul avocaților . 84 715

CERKEZ I.: Discurs rostit din partea Curței de casație la înmormântarea lui C. Oeconomu . 15 114

CEZĂRESCU N. I.: Discurs rostit din partea comitetului de redacție al «Curierului Judiciar» cu ocazia înmormântării lui C. Oeconomu, directorul ziarului . 15 113

» — După 20 de ani . 33 259

CHIRCULESCU D. N.: Nu e faliment fără încetare de plăți manifestată prin semne concrete și neîndoioase. În declararea unui faliment inferioritatea activului nu are influență. Comerciantul mort nu poate fi declarat decât când încetarea plăților e anterioară morții. (*Concluziuni depuse pentru d-na Laura Cofler tutrice, din naintea Curței de apel Galați s. I.*) . 80 676

CRISTIAN B. MIRCEA: Impresiune . 33 273

CODREANU S. I.: Dacă supralicitarea se consideră ca o a doua licitare, și este supusă regulilor stabilite pentru licitația și adjudecarea bunurilor nemișcătoare urmărite. (*Adnotație la jurn. Trib. not. Ilfov 346/910*) . 14 111

CODREANU S. I.: Dacă atunci când numai pentru prima oară s'a fixat un termen de adjudecare, înmânarea publicațiunii ar putea avea loc și cu câteva zile înainte de adjudecare, adică într'un termen mai scurt chiar decât cel prevăzut de art. 535 în caz de amânare. (*Adnotație la sent. Trib. Ilfov s. not. din 17 Mai 910.*)

» — Introducere la studiul prejudecăților de d-l Isidor I. Birnberg. (*Bibliografie*) 72 609

» Diferite note și informațiuni răspândite în ziar.

COHEN I.: Condițiunea realizării dreptului la alimente . 70 587

COHEN I. LÂNARU: Scrisoare adresată d-lui I. S. Codreanu cu ocazia jubileului revistei «Curierul Judiciar» . 34 306

COMȘA N. D.: Dacă retribuțiunea ce primesc primarii și ajutoarele, poate fi supusă la reținerile prevăzute de legea pensiunilor . 20 153

» — Directorul nostru e mândria noastră . 33 261

» — Operațiunile unui gestionar. Când ele pot constitui abuz de încredere? (*Adnotație la dec. C. ap. Buc. s. II 299/910*) . 43 375

» — Cuvântare ținută în numele baroului de Ilfov la înmormântarea lui G. Panu . 73 618

COMȘA D. N. ȘI ALȚI: Concluziuni depuse la Curtea de apel din București secția II pentru d-l Cămărășescu — Oteteleșianu, în procesul cu d-na Coionel Niculescu . 77 647

CONSILIUL DE DISCIPLINA AL CORPULUI DE ADVOCAȚI DIN JUD. ILFOV: Deciziunea No. 53 din 16 Martie 1910, prin care se interzice avocaților de a mai da consultațiuni în localurile instanțelor judecătorești și prin împrejurimi . 25 200

CULOGLU I. AL.: Câteva cuvinte zise în numele Clubului tinerimei la înmormântarea lui C. Oeconomu . 15 116

DAN EM.: O sărbătoare . 33 270

DANIELOPOL G. Dr. LOCOT.: Despre rectificarea actelor de stare civilă (*Adnotație la sent. Trib. Muscel cu No. 422/909*) . 27 205

» Care este caracterul pensiunii alimentare statornicită de art. 281 cod. civil. (*Adnotație la dec. c. cas. fr. din 15 Dec. 1909*) . 31 248

DIMITRIU V.: Nu poate fi declarat în stare de faliment un comerciant încetat din viață, fără ca încetarea plăților lui comerciale să fi avut loc înainte de încetarea comerțului prin moarte. (*Concluziuni depuse pentru moștenitori Cofler dinaintea Curței de apel secția I Galați*) . 80 675

DIOGHENIDE E.: Dreptul la alimente al bărbatului căsătorit . 33 274

DIRECȚIUNEA: 1 Ianuarie 1910	1	1
DISESCU C.: Cuvântarea ținută la înmormântarea lui C. Oeconomu	15	114
ERBAN I.: Cuvântare ținută în numele funcționarilor casei dotației oastei la înmormântarea lui C. Oeconomu	15	116
ERBICEANU VESPASIAN: Un omagiu	33	268
FLORIAN C.: Art. 52 din legea învoelilor agricole	65	547
GEORGESCU C. LOCOT: Situațiunea legală a armatei, în cazuri de turburări a ordinii publice	33	271
GHERGHEL OVIDIU: Contribuțiuni la studiul asupra modificărilor necesare formelor de procedură înaintea Curților cu jurați	54	459
GHEȚU I. ION: Comentarii asupra art. 1 și 52 76 și 80, 100 și 108 din legea învoelilor agricole	66	559
GHIMPĂU D.: Iustanța competente a judeca contestațiunile la urmărire relative la contravențiunile de la legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase. (<i>Adnotație la cartea jud. ocol. Enigea-Constanța No. 66/909</i>)	3	23
» — Legea învoelilor agricole	5	37
» — Cunoștința stărei psihologice și sociale a țaranului, de către judecătorul de ocol rural	13	97
» — Despre revocarea testamentelor prin înstrăinarea obiectului legat	46	397
» — Contestații asupra execuții silite	61	516
» — Cumulul posesorului cu petitorul în noua lege a judecătorilor de ocoale	83	707
GUSTI AN.: Chestiunea regulării instanței competente în dreptul internațional privat. (<i>Adnotație la dec. Curții Galați secția II din 3 Aprilie 1910</i>)	44	384
HOLONEY LUCIAN: L'incapacité successorale des étrangers d'après l'art. 7 de la constitution roumaine. (<i>Urmare</i>)	16 40 65	121 347 548
IONESCU I. DOLJ: Reflexii	33	267
» — Chestiunea creditului comercial. (<i>Adnotație la dec. cas. secția II 657/910</i>)	39	345
» — Chestiunea falimentului după moarte. (<i>Adnotație la dec. C. apel Galați secția I No. 32/910, a Trib. Putna secția II 96/910 și a Trib. Ilfov secția comercială 1166/910</i>)	80	689
» Dacă sentința declarativă de faliment constituie o chestiune prejudicială acțiunii publice de bancrută. (<i>Adnotație la dec. C. apel Craiova, secția II 101/910</i>)	84	719
IONESCU T. GEORGE: Cu ocazia jubileului	33	270
IONESCU TAKE ȘI ALȚI: Concluziuni depuse la Curtea de apel din București, secția II, din partea D-nei Niculescu, în proces cu D-l Otetelișianu-Camarașescu	75	628
IVANOVICI ST.: Dacă pentru aflarea valorii unei averi înscrise în rolul de contribuțiuni trebuie să se aibă în vedere		

venitul net, sau venitul brut al acelei averi. (<i>Adnotație la cartea de jud. 49/910 a jud. ocol. I T.-Măgurele</i>)	37	330
MANDREA ST. ALEXANDRU: Un nou an	1	8
» — Instituțiunea juraților	20	159
» — Un omagiu	33	269
» — Nicu Volenti. (<i>Necrolog</i>)	62	523
MANIU V. GR.: (Idem) Câteva generalități în privința codului civil al Germaniei	30	233
» — O cugetare	33	259
» — Cronică legislativă	27	215
MARINESCU C. G.: Concluziuni depuse la Trib. Ilfov secția III, la 5 Oct. 1910, din partea societății funcționarilor publici, în procesul cu D-na Agripina I. Caracaș.	85	727
MITESCU N.: Cuvântare ținută în numele baroului capitalei la înmormântarea lui C. Oeconomu	15	415
» — Concluziuni depuse la Trib. comercial Ilfov în procesul lui Elias Ios. Cohen.	81	695
OECOMOMU C.: Cuvântare ținută în numele Curtei de casație la înmormântarea consilierului I. Prodan	14	105
ORĂNESCU C.: Neplata creanței dotale și reabilitarea falșilor	22	169
» — Râurile navigabile și flotabile în raport cu domeniul public	34	300
» — Poate soțul în timpul divorțului să fie obligat să părăsească domiciliul conjugal? — Poate soția în timpul divorțului să fie obligată la alimente către soț? (<i>Art. 250 din codul civil</i>)	36	315
» — Spiritismul evoluționist în raport cu școlile penale pozitivistice	44	379
» — Dreptul de proprietate și problemele aviațiunii	46	395
» — Poate judecătorul de instrucție să întindă inculparea în cursul instrucției?	49	419
» — O chestiune de calificare penală	63	531
» — Literatura și instrucția judiciară	67 68 71	564 573 596
» — Dacă se poate popri suma datorită în baza unei cambii	77	657
PARVULESCU M. NIC.: De ce nu avem o literatură juridică	33	270
PĂȘCANU IOAN: O chestiune juridico socială	12	95
PERETZ ION: Cronicarii și vechiul drept Român	33	261
PHÉRÉCKYDE CH.: Discurs rostit de d-sa în calitate de președinte al societății de patronaj cu ocazia inaugurării noului local al azilului copiilor moralmente abandonati	76	639
PLESNILĂ C. G.: Norma după care trebuie rezolvat conflictul între mai multe persoane cari au dobândit dela creditor drepturi asupra aceleiași creanțe. Notificarea cesiunii de creanță. (<i>Adnotație la dec. C. ap. Galați, s. II 4/910</i>)	69	583

POPESCU CONST.: Proiectul de lege asupra contractului muncii. (<i>Analiză critică</i>)	6 41 7 54 9 65
POPESCU MUSCEL P.: Organizarea grefelor	22 170
» — Majoratul în căsătorie	72 603
POPESCU STELIAN: Răspuns d-lui president N. Schina la articolul său privitor la legea organizării judecătorești, a judecătorilor de ocoale și a contenciosului	11 81
» — Legislația și jurisprudența	33 267
PORUMBARU EM.: Scrisoare adresată primului redactor al «Curierului Judiciar», cu ocazia jubileului acestei reviste	34 305
RĂDULESCU ANDREI: Câteva cuvinte despre art. 108 din legea invoelilor agricole	35 308
RĂDULESCU C.: Studiu penal comparat asupra trecerei administrațiunii închisorilor sub dependența ministerului de justiție	53 454
REDACTIUNEA: Jubileul revistei «Curierul Judiciar»	33 257
» — Darea de seamă a banchetului pentru jubileul de 20 ani al «Curierului Judiciar»	33 275
» — Solemnitatea dela Inalta Curte de casație pentru luarea jurământului noilor numiți	42 370
» — Inmormântarea lui N. Mandrea fost președinte la Curtea de casație	52 443
» — Solemnitatea deschiderii noului an judecătoresc la Inalta Curte de casație	54 466
» — Concluziuni depuse de d-nii avocați C. Nacu, Tache Ionescu, C. G. Disescu și N. Mitescu la Curtea de apel, Buc. s. II a din partea d-nei Niculescu în procesul cu d-l Oteteleșianu-Cămărășescu	75 628
» — Concluziuni depuse de d-nii avocați B. Missir, M. Antonescu, B. Delavrancea, T. Frumușanu și D. N. Comșa la Curtea de apel, București secția II-a pentru d-l Cămărășescu Oteteleșianu, în procesul cu d-na Colonel Niculescu	77 647
» — George Panu (<i>necrolog</i>)	73 617
ROMANO A. CONST.: O observație la o observație	40 354
SCHINA C. N.: Magistratura și noile legi de organizare	8 57
» — Douăzeci de ani de muncă ai «Curierului Judiciar»	33 265
» — Inspectorii judecătorești	48 411
SCRIBAN ST.: Tacita reconducție și legea timbrului	7 49
» — Dacă în materie cambială există drept de opoziție (<i>Adnotație la sentința Trib. Dorohoi din Ianuarie 1910</i>)	9 65
» — Câteva cuvinte despre sechestrul asigurător	12 89
» — Dacă vânzarea lucrului altuia este inexistentă, anulabilă ori numai rezolubilă. (<i>Adnotație la cartea jud. ocol Albeni-Gorjiu 20/910</i>)	19 152

SCRIBAN ST.: Din efectele adjudecării	24 185
» — O viață	33 262
» — Prescripție și decădere	62 523
ȘTEFĂNESCU C.: Dacă după expirarea contractului de inchiriere, proprietarul mai poate face uz de această lege specială contra fostului chiriaș și după expirarea contractului fostul chiriaș mai continuă încă a avea domiciliul obligator la imobilul închiriat sau arendat. (<i>Adnotație la dec. cas. s. unite No. 12/910</i>)	48 414
STOICA ȘT. PETRE: O nouă modificare a procedurii civile	41 361
STOENESCU D. DEM.: Cum s'a format dreptul nostru	33 272
TANOVICIANU I.: Une théorie juridique et médico-légal de la préméditation criminelle	5 33
» — Dacă deciziunile de trimitere la curțile cu jurați sunt atributive sau indicative de instanță. (<i>Adnotație la dec. c. cu jurați Tutova din 17 Noembrie 909</i>)	13 101
» — Proiectul de lege al asigurărilor contra accidentelor muncii din 1906	17 129 18 137 19 145
» — Expunerea de motive pentru organizarea cazierelor judiciare în România cum și legea	28 217 30 236
» — Modul aplicării art. 60 din codul penal când pedeapsa de aplicat este maximum închisorii. (<i>Adnotație la dec. C. Buc. s. IV 100/910</i>)	28 222
» — Arhiologia juridică	33 259
» — Care a fost intențiunea legiuitorului când a redactat art. 97 și 113 din procedura penală. (<i>Adnotație la jurn. Trib. Tutova No. 2310/910</i>)	37 329
» — Asupra delictului de scăpare de arest-tant. (<i>Adnotație la sent. Trib. Putna s. I 40/910</i>)	40 353
» — Dacă acel care dă o însărcinare unei persoane, răspunde și penal și civil de infrațiunile acelei persoane fiindcă a făcut o rea alegere. (<i>Adnotație la sent. Trib. Muscel No. 1642 din 1909</i>)	41 359
» — Care este instanța competente a judecării delictelor de lovire săvârșite de funcționari. (<i>Adnotație la dec. cas. s. II No. 129/910</i>)	45 391
TEODORESCU ANIBAL: O îndreptare	10 80
» — Dacă o persoană din Dobrogea poate cere înscrierea sa în listele electorale ale unui județ din țară, întru cât nu a fost în prealabil înscris în listele Dobrogeene. (<i>Adnotație la dec. c. apel Galați s. II 9/910</i>)	17 135
» — O reflecție	33 267
» — Primele forme de apropiățune a fondurilor rurale la Români	62 528

TEODORESCU G. DEM.: Modul de întrebuintare al registrului de proprietăți, prevăzut de art. 48 din legea jud. de ocoale 21 164

» — Cumulul posesorului cu petitoriul, în noua lege a judecătoriilor de ocoale . . . 45 393

» — Din invoelile agricole 64 539

» Caracterul punerii în posesie 79 671

TRANCU JAȘI L. GRIGORE: Concordatul și garanțiile sale 3 17

» — Unificarea dreptului cambiar . . . 60 513

TITULESCU N.: »Curierul Judiciar« 33 266

» — O convingere 33 270

ȚUNESCU C.: Limba judiciară 23 177

VALENESCU R.: Acțiunile imobiliare referitoare la pământurile date locuitorilor săteni și declarate inalienabile prin legile de înproprietărire mai sunt scutite de timbru atunci când pământurile devin alienabile? 78 665

VALERIAN MIHAIL: Suprimarea interogatorului la Curtea cu jurați 6 48

» — Făcutam progres? 33 264

VASILESCU P.: Presumpția de fraudă a creanței ipotecare constituită în urma in-

cetării plăților. Aplicația art. 726 și 780 codul comercial 4 25

VASILESCU P.: Legea meseriilor. — Competința judiciară în anularea deciziunilor comisiunii de arbitri 10 73

» — Dacă prin opoziție sau apel se poate ridica starea de faliment prin plata creanțelor, în urma sentinței declarative. (Adnotație la sent. Trib. Iași sec. III No. 51/909) 29 231

» — Responsabilitatea în artă 33 263

» — Fundamentul dreptului social de pe- deapsă . . . . . $\left. \begin{matrix} 51 & 485 \\ 52 & 444 \\ 53 & 451 \end{matrix} \right\}$

» — Despre infrafracțiunile instantanee și continuie. (Adnotație la dec. cas. s. II No. 2538/910) 76 641

XENI C.: Asupra unei hotărâri interesante . 21 161

ZAHARIA C. D.: Art. 91 din legea administrativă 39 346

» — Adopțiunea copilului natural al soției adoptatorului 55 474

» — O modificare necesară 63 538

» — Impăcarea în penal 75 638

» — Competința în contravențiunile actelor de stare civilă 75 638

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ ȘI STREINĂ

A

ABUZ DE INCREDERE. — 1. Când e vorba de delictul de abuz de încredere, Ministerul public nu poate porni singur acțiune publică, de oarece acest delict atinge în primul rând interesul privat, și, deci, trebuie să se aștepte plângerea părții prejudiciate. *Jud. Pechea 250/909* 2 16

2. Nu se poate pretinde că un gestionar a speculat efectele încredințate lui, în profitul său personal, întemeindu-se numai pe împrejurarea că în fondul încredințat lui se găsesc efecte la purtător de aceeaș natură și valoare, însă cu numere deosebite, mai cu seamă când se justifică de gestionar și cauza schimbării bonurilor

3. Nu se poate pretinde că un gestionar ar fi administrat cu rea credință averea încredințată lui și ar fi pasibil de art. 330 din codul penal fiindcă n'ar fi făcut venit al casei oarecari mici sume, atunci când se constată că n'a pus în debitul casei sume mai mari, așa că în realitate are un excedent în favoarea lui.

4. Nu poate fi abuz de încredere și loc la aplicarea art. 322 și 323 din codul penal atunci când casierul casei de pensiuni al epitropiei Seminarului Nifon, depune averea acestei case pe numele și contul ei în credința că această avere este a acelei case, iar nu cu intenția de a returna fondul.

5. Din art. 1, 2 și 7 din Regulamentul casei de pensiuni de pe lângă Așezămintele Nifon Mitro-

politul, rezultă că această casă nu poate fi privită de cât ca un organ al Epitropiei, iar nu ca o instituție a parte de sine stătătoare, că Epitropia e în drept să o desființeze. Ea are calitatea să ceară dela casier predarea socotelor și fondul casei de pensiuni.

Cu toate acestea nu e culpabil de abuz de încredere casierul care a depus fondul casei la dispoziția ei, fiindcă prin aceasta chiar a făcut depunerea pentru Epitropia, al cărui organ este casa de pensiuni. Epitropia nu poate justifica refuzul ei de a primi recepisa și fondul casei de pensiuni, dând descărcarea cuvenită casierului în cazul când casa ar fi fost găsită în regulă, fiindcă în condițiuni normale, trebuie ca atunci când se cere predarea fondurilor să se primească și socotelile și să dea descărcare dacă e loc. Iar pretenția Epitropiei care eră de a se schimba pe numele ei recipisa casei de depuneri, făcută pe numele casei de pensiuni, este nejustificată față de cele arătate mai sus. *C. Buc., s. II, 299/910.* 43 372

ACHIESARE. — După art. 317 din procedura civilă, partea care a dat mulțumire în scris pe o hotărâre, sau care a executat-o de bună voie, nu mai are dreptul a o apela.

Prin urmare, dacă dispozitivul unei sentințe coprinde anularea unui sechestru și daune, partea executându-se în privința daunelor nu mai poate apela partea privitoare la desființarea sechestrului, întrucât aceste două părți formează o singură cerere, care nu se poate despărți. *Trib. Tulcea, 307/909* 48 417

tărării în registrele de stare civilă, conform art. 323 din Codul civil;

Că, de aceea formalitatea de a se ceti hotărârea dată în apel în ședință publică, nu poate fi considerată ca o formalitate substanțială, fără de care adopția n'ar putea exista și, dar, neîndeplinirea ei, nu poate atrage nulitatea adopțiunii. *Cas. s. I, 422/909* 23 182

Adnotație de I. S. Codreanu

8. Adopțiunea crează între adoptator și copiii adoptatului o rudenie fictivă după imaginea celei reale și, prin urmare, ei au vocațiune la succesiunea adoptatorului.

Așa dar, instanța de fond nesocotește și rău interpretează art. 312—317 din Codul civil când consideră ca streini de adoptator pe copii adoptatului și-i impune la taxa de succesiune de 12% prevăzută de art. 48 No. 7 din legea timbrului. *Cas. s. unite 5/910* 39 343

9. Adopțiunea este un contract solemn care însă numai prin intervențiunea justiției capătă ființă, de aceea este absolut necesar ca consimțământul ambelor părți contractante să fie luat în condițiunile prevăzute de art. 318 din codul civil.

10. Luarea consimțământului trebuie să fie menționat în mod expres în corpul hotărârei de adopțiune, fiindcă după modificarea unor articole prin legea din 15 Martie 1906, adopțiunea se poate face și verbal, și dacă nu se arată în hotărâre că s'a luat consimțământul, actul este nul ori de câte ori părțile neștiind carte, n'au depus autentificată cererea de adopțiune prevăzută de art. 20 din legea timbrului, și când nu se constată nici din actele aflate la dosar, că părțile s'au prezentat înaintea judecătorului.

11. Dacă legiuitorul zice că hotărârea de adopțiune se va da printr'un proces-verbal „nemotivat“, aceasta nu însemnează altceva decât că judecătorul nu trebuie să scrie în hotărâre aprecierile, nu trebuie să arate motivele ce l'au determinat să încuviințeze sau să nu încuviințeze adopțiunea; în orice caz, el este dator să arate în procesul-verbal ce încheie că părțile s'au prezentat în Camera de consiliu, că acolo s'a verificat actele depuse, și s'a luat consimțământul lor că adopțiunea se face cu voința amândorora. *Jud. rur. Suraia-Putna, 8 Mai 1910* 50 433

12. Adopțiunea copilului natural al soției adoptatorului (*monografie de D. C. Zaharia*) 55 474

ALIMENTE. — 1. Dreptul de alimente al bărbatului căsătorit (*monografie de d-l E. Dioghenide*) 33 274

2. Condițiunea realizării dreptului la alimente (*monografie de d-l Cohen*) 70 587

ALINIERE. — 1. Alinierea stradelor, prin natura sa juridică este o expropriere iar nu o servitute de care se diferențiază și prin efectele sale. Prin urmare ea este supusă principiilor cari regulează garanția în materie de vânzare.

2. În ipoteză că alinierea ar constitui o servitute legală, ea nu-și produce efectele legale decât atunci când este întemeiată pe un plan general de aliniere. Și chiar dacă alinierea constituind o servitute și-ar produce efectele sale independent de existența unui plan general de aliniere, totuși ea dă drept de garanție atunci când din împrejurările cauzei reese că imobilul a fost vândut cu arătarea unui cuprins deter-

minat, fără care cumpărătorul nu ar fi cumpărat sau ar fi dat un preț mai mic. *Trib. Ilfov s. III, 12 D-brie 909* 36 319

Adnotație de I. S. Codreanu

AMANET. — După art. 2076 din codul civil (1688 din codul român), pîntruca contractul de amanet să-și producă efectele sale față de terți, trebuie ca creditorul să fie pus în posesiunea lucrului amanetat, fie prin el însuși, fie prin intermediarul unui terțiu ales de părți, și aceasta fie că este vorba de lucruri corporale sau incorporale. Nici într'un caz, însuși debitorul nu poate să înlocuiască pe terțiu. *Trib. Belfort, 15 August 910* 72 609

AMENDA. — Amenda prevăzută de art. 93 din legea judecătorilor de ocoale are un caracter civil și, ca atare, se judecă de judecătorul de ocol în primă și ultimă instanță, fiind mai mică suma de 300 lei, iar apelul făcut în contra unei astfel de cărți de judecată condamnatoare, e inadmisibil. *Trib. Teleorman, 1 Sept 910* 81 693

APARATORI. — După art. 125 din noua lege a judecătorilor de ocoale, apărătorii existenți în momentul punerii în aplicare a acestei legi, pot continua exercițiul profesiei lor numai pe lângă judecătoria pe lista căreia figurează.

Că de aci rezultă că acolo unde apărători se găsesse inserși în tabloul mai multor judecătoria din acelaș județ, pot să continue a-și exercita profesia pe lângă toate acele judecătoria, intru cât legiuitorul din 1908 nu a înțeles să restrângă dreptul unor asemenea apărători, inserși în acele tablouri în virtutea unui drept și a art. 89 din legea avocaților, căci în acest caz ar fi trebuit ca prin o clauză expresă să prevadă efectul retroactiv al legii asupra drepturilor câștigate. *Jud. rur. Bârlad 30 Oct. 909* 20 159

APEL:

Apel nesemnăt propriu, 7.

Cotutori, 3.

Devoluțiunea apelului, 5. 9.

Materie cambială 8. 10.

Motivele apelului, 4.

Nulitatea apelului, 1. 2.

Petiția de apel, 11.

Termenul de apel, 6. 8. 10.

1. Numai în ceea ce privește cazurile neprevăzute de procedura specială a judecătorului de ocol se pot aplica rânduile Codului de procedură civilă.

Astfel, prin art. 93 din legea judecătorilor de ocoale se prevede că apelul se face în acelaș mod ca cererea începătoare de instanță; iar prin art. 60 din aceeaș lege se prevede că cererea în judecată trebuie să cuprindă între altele numele și pronumele părții întimate, însă nici aceste texte de lege, nici vreo altă dispozițiune din legea judecătorilor de ocoale nu prevede că această formalitate trebuie îndeplinită sub pedeapsă de nulitate.

2. Prin art. 326 din proc. civilă, legiuitorul n'a prescris nulitatea apelului pentru lipsă de arătare a numelui și pronumelui părții întimate, după cum a prescris prin art. 69 din proc. civilă nulitatea actului dela prima instanță pentru asemenea lipsă, și aceasta pentru motivul că la instanța de apel se poate lua cunoștință de numele părții pârte din actele aflate în dosarul primei instanțe. *Cas., s. III, 199/909* 3 21

3. Dacă intimații într'un proces au fost condam-

nați de prima instanță ca cotutori, apelul făcut de ei în contra hotărârii primei instanțe, nu se poate înțelege decât ca făcut de ei în aceeași calitate, într-o cât zisa hotărâre condamnatore nu-i privesc pe ei personal. *Cas. I, 406/909* 7 50

4. Deși judecătorii pot să acorde apelantului un termen spre a depune motivele de apel atunci când ele nu sunt cuprinse în petiția de apel, însă, dacă nici în urma aceluia termen, partea nu se conformează îndatoririi de a comunica intimatului motivele de nemulțumire pe hotărârea primei instanțe, judecătorii sunt în drept să respingă apelul ca nemotivat, de oarece, o bună distribuție a justiției cere, pe de o parte ca pârâțul să nu fie judecat fără să fi avut putința de a-și pregăti apărarea, iar pe de altă parte, ca acordarea termenilor cerute de apelant pentru depunerea motivelor, să nu constituie un mijloc de străgănire pentru pârât. *Cas. s. I, 60/910* 32 251

5. În virtutea principiului că apelul este devolutiv, nu se poate discuta pe calea apelului contra unei ordonanțe prezidențiale decât punctele prevăzute în ordonanță, și cari singure au a fi menținute sau reformate. *Trib. Covurlui s. II 295/909* 35 312

6. Termenul de apel în materie comercială este de 30 zile, potrivit art. 904 din Codul comercial și curge dela pronunțare când sentința s'a dat contradictor, și dela primirea copiei când s'a dat în lipsă.

Intrucât prin acest text nu s'a derogat dela principiul înscris în art. 729 din Procedura civilă, după care termenele au a se calcula pe zile libere, rezultă de aci că termenul de apel de 30 zile, prevăzut de art. 904 din Codul comercial, are a se socoti pe zile libere. *Cas. s. III 11/910* 36 318

7. Articolul 198 din Proc. penală nu cere ca declarația de apel să fie scrisă de către apelant, precum cere art. 199 aceeași procedură pentru cererea coprinzătoare de mijloacele apelului.

Prin urmare, un apel nesemnlat propriu de apelant, trebuie a fi considerat ca bun, într-o cât partea și-l însușește, și această însușire o poate face până în ziua judecării. *Cas. s. II 326/910* 46 399

8. După dispozițiunile art. 349 din codul comercial, termenul de apel curge în materie cambială, de la data pronunțării hotărârii dela prima instanță, judecătorească sau tribunal; că, deși după art. 99 din legea judecătorilor de ocol, termenul de apel contra cărților de judecată, curge pentru persoanele cari au fost lipsă la judecată, de a doua zi dela comunicare, întrucât însă legea judecătorilor de ocoale nu a putut modifica dispozițiunile codului de comerț, termenul de apel în materie cambială urmează a fi socotit dela data pronunțării hotărârii.

Prin urmare, este tardiv un apel făcut în materie cambială, peste termenul de zece zile dela pronunțarea hotărârii primei instanțe. *Trib. Com. Ilfov, 106/910* 55 471

9. Apelul fiind devolutiv de instanță, partea este în drept să invoace pentru prima oară în apel mijloacele de apărare pe care nu le-a invocat la prima instanță, să completeze dovezile făcute acolo, sau să facă pe acelea cari i-au fost admise de prima instanță, dar pe care partea nu a putut să le facă înaintea acelei instanțe. Prin urmare, instanța de apel nu poate re-

fuza ascultarea de martori ce fusese propusă la prima instanță, numai pe simplul motiv că cererea este făcută în spirit de șicană. *Cas. s. I 415/910* 64 541

10. Deși legea comercială este o lege specială, dar într-o cât și legea judecătorilor de ocoale este o lege specială care organizează o instanță specială cu atribuțiuni anumite, și cu o procedură care deroagă într-o ceva dela dreptul comun, a putut să abroge art. 349 din codul comercial, ca fiind contrariu dispozițiunilor sale, fără a fi nevoie pentru aceasta de un alt text de lege specială, ci numai în baza art. 119, care abrogă toate legile și regulamentele contrarii ei. De aci rezultă că dispozițiunile ultimului alineat al art. 349 din codul comercial fiind abrogate, în ceea ce privește termenul de apel în materie cambială se aplică art. 99 din legea judecătorilor de ocoale pentru afacerile de competența acestor judecătorii și, deci, acest termen este de 10 zile de a doua zi dela comunicare;

Prin urmare, este în termen un asemenea apel făcut în contra unei cărți de judecată când se dovedește că acea carte de judecată nu a fost comunicată. *Trib. com. Ilfov, j. 7461/910* 70 592

11. Dacă art. 336 din procedura civilă cere, — ca o regularitate a apelului, — o petițiune scrisă, aceasta o face pentru a înlătura apelul oral, și nu exclude ca într-o singură petițiune să se cuprindă mai multe apeluri, atunci când apelantul are același interes ca să se judece printr-o singură hotărâre, conform principiului că, unde nu este interes, nu este acțiune. *Cas. II, 133/910* 73 616

ARVUNA.—Arvuna se restituie îndoită, conform art. 1398 din codul civil, numai când partea în culpă se opune la executarea obligațiunii, însă când vânzarea nu se efectuează din cauza intențiunii vânzătorului de a păgubi pe cumpărător, aceasta constituind un delict civil, conform art. 995 din codul civil, dă naștere la daune, apreciate de instanță după prejudiciul cauzat, și la înapoierea arvunei. *Jud. II Vaslui, 26 Febr. 910* 82 706

ASIGURARI CONTRA ACCIDENTELOR MUNCEI.—Proiectul accidentelor muncii (*monografie de I. Tanoviceanu*) 17 129
18 137
19 145

ATENTAT LA PUDOARE.—Se face culpabil de delictul art. 264, alin. 1 din Codul penal, oricine săvârșește un atentat în contra pudorii îndeplinit sau cercat cu violență contra unui individ de sex bărbătesc sau femeesc, delict care se pedepsește cu maximum închisoarei. *C. Buc. s. IV, 100/910* 28 220

AȚĂȚARE LA DESFRAU.—Elementele cari formează delictul de ațățare la desfrâu sunt: înlesnirea corupțiunii, obicinuința și etatea tinerilor să fie mai mică de 21 ani. Aceste elemente trebuiesc constatate și motivate și în decizia Curții de apel; sau, dacă ele sunt constatate și dovedite în sentința tribunalului, Curtea e datoare să spue că adoptă motivarea primei instanței. *Cas. s. II, 2300/910* 71 600

AUTENTIFICAREA ACTELOR.—Din cuprinsul art. 20 din legea corpului de avocați rezultă că în orice acte, fie ele prevăzute de articolul 18, fie altele, între cari și o procură, dacă sunt redactate de un avocat sau apărător, ei pot singuri servi și ca martori pentru identitatea părții; și nu este nici un motiv a se susține că avocatul sau apărătorul să fie admis ca singur martor la actele de o mai mare importanță și să

se ceară doi martori pentru stabilirea identității părților la acte de importanță mică, cum ar fi o procură. *Trib. Fălcu, j. 3914/909* 6 47

AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT. 1. Pentru ca să se poată recunoaște unei hotăriri judecătorești putere de lucru judecat, trebuie neapărat ca, pe lângă condițiunile cerute de art. 1201 din codul civil să se fi judecat în mod definitiv fondul procesului. *Curte Galați s. II, 29/904* 59 503

2. Hotărârile date în materie cambială nu produc autoritate de lucru judecat, decât numai în ce privește acțiunea cambială, iar nu și în ce privește creanța în sine, întru cât nu s'a dedus în judecată decât acțiunea cambială știut fiindcă într'o acțiune cambială mijloacele de apărare sunt foarte restrânse prin art. 349 din codul comercial. *Cas. s. III, 131/910* 70 591

3. Legiuitorul dela 1879 investind pe primar cu puterea de a judeca, și dând dreptul părții căzută în proces de a uza de calea apelului conform art. 33 din legea judecătoriilor de ocoale, de aci rezultă că cărțile de judecată date de judecătoriile comunale pot fi judecate ca constituind autoritate de lucru judecat.

4. O hotărâre deși nulă, ea fiind dată de o instanță judecătorească necompetente, poate servi ca bază pentru existența autorității lucrului judecat. *Trib. Vlașca, 232/910* 79 670

AUTORIZAȚIA SOȚII DOTALE — Autorizațiunile date de justiție soției dotale pentru a ipoteca unul din imobilele sale dotale, sunt speciale în sensul că nu pot întinde consecințele lor decât asupra averii prevăzute în autorizație sau a operațiunilor ce formează obiectul actului pentru care au fost date sau au intervenit acele autorizațiuni.

Că, conform acestui principiu creditorii ipotecar, care nu s'a acoperit prin vânzarea imobilului dotal ce i-a fost ipotecat pe baza autorizațiunii speciale a tribunalului, va mai putea urmări și altă avere dotală a soților. *Trib. Not. Ilfov, 278/909* 10 78

AVOCAT. — 1. Deși după legile avocaților din 1864 și 1884 se ridica avocatului condamnat pentru calomnie dreptul de a mai pleda, însă, în urma legii avocaților din 1907 delictul de calomnie nu mai figurează printre cauzele de nedemnitate cari atrag, pentru avocatul condamnat, ștergerea de pe tablou.

Prin urmare, astăzi un avocat condamnat pentru calomnie nu mai poate fi împiedecat de a pleda înaintea instanțelor judecătorești. *Curtea Galați s. I, 25 N-bre 909* 26 204

2. Legea avocaților este o lege excepțională. Ea nu poate folosi decât avocaților. Nici pe calea incidentă a chemării în garanție, persoane străine de corpul avocaților nu pot beneficia de art. 21 din legea avocaților. *Jud. T.-Măgurele, 322/910* 73 617

3. Sindicatul avocaților. (*Monografia de d-l Aureliu St. Călinescu*) 84 715

B

BANCRUTA. — Codul comercial proclamă independența jurisdicției pentru judecarea acțiunii penale de jurisdicția care declară starea de faliment, precum rezultă între altele din art. 714 și 875 din codul comercial, și această independen-

dență a jurisdicției penale e absolută, întrucât nici o restricție nu se declară prin legea comercială.

Prin urmare, în asemenea condiții nu se cere neapărat, pentru exercitiul acțiunii penale pentru bancrută, ca comerciantul urmărit penaliter să fi fost mai întâi declarat falit pentru încetare de plăți, precum nici nu împiedică exercitiul acțiunii penale pentru bancrută faptul inexistenței falimentului sau încetării lui prin orice mod ar fi. *Cas. s. II, 657/910* 39 344

Adnotație de J. Ionescu-Dolj

BAUTURI SPIRTOASE. — Debitanților de băuturi spirtoase cari aveau dobândit brevetul sub imperiul legilor anterioare și în conformitate cu dispozițiunile acelor legi, nu li se poate ridica acest drept, pe motiv că noua lege a licențelor din 1908 a creat noi cauze de incapacitate de a dobândi brevetul pentru cei ce au suferit condamnățiuni pentru anumite delictе enumerate la art. 3.

Prin urmare, legea din 1908 neputând fi aplicabilă decât la brevetele ce se vor acordă în viitor, ministerul de finanțe nu poate retrage un brevet obținut în mod legal, căci prin aceasta se violează principiul neretroactivității legilor, principiu care este aplicabil chiar când e vorba de o lege de ordine publică. *Cas., s. III, 300/909* 10 77

BREVETE DE INVENȚIUNE. — 1. Posesorii brevetelor de invențiuni și succesorii lor au dreptul de a urmări înaintea tribunalelor pe acei ce le ating drepturile conferite prin brevet, fie pentru faptul că fabrica produce prin întrebuintarea procedurilor prevăzute în brevet, fie pentru faptul de deținere, vânzării, expunerii spre vânzare, fie chiar pentru introducerea pe teritoriul român a obiectelor contrafăcute.

2. După art. 32 din legea brevetelor, tribunalul poate, prin o decizie preparatorie și executorie provizoriu, să permită brevetatilor sechestrarea obiectelor brevetate, sub singura condiție a depunerii unei garanții pentru ca nu cumva deținătorii obiectelor reclamate ca brevetate să le înstrăineze.

Prin urmare, prin derogatie dela dreptul comun, în asemenea materie nu se cere mai întâiu introducerea unei acțiuni principale pentru ca pe baza ei sechestrul asigurător să poată fi admis. *Trib. Putna s. I, 23 Sept. 909* 8 63

3. Dreptul de apel, în general, există ori de câteori legea nu-l interzice fie printr'o dispozițiune categorică de lege, fie în mod virtual.

Prin urmare, deciziunile preparatorii prin cari tribunalul, în virtutea art. 32 din legea brevetelor de invențiune, ordonă sechestrarea obiectelor bănuite ca contrafăcute, nefiind legate de hotărârea asupra fondului, sunt supuse apelului, întru cât acest drept nu este interzis nici expres nici virtual de legea brevetelor de invențiune, ci din contră îl admite în mod implicit prin autorizarea tribunalului a putea acorda executarea provizorie.

4. Sechestrul din legea brevetelor de invențiune, având caracterul unui sechestrul asigurător, întru cât nu se urmărește obiectele sechestrate pe bază de titlu executor, ci numai se oprește întrebuintarea lor, un asemenea sechestrul nu se poate înființa până ce nu există o acțiune principală fie asupra dreptului de proprietate sau posesiune a obiectului ce se sechestrează, fie

asupra creanței ce se pretinde dela proprietarul obiectului, pentru motivul că acest sechestrul este numai o măsură provizorie de asigurare până la tranșarea definitivă a acțiunii principale, care acțiune, în materia brevetelor de invențiune, este plângerea adresată la parchet, conform art. 31 din sus zisa lege. *C. Galați s. I. 169/909* 27 213

5. Pentru ca să existe o contrafacere, în sensul art. 27 din legea asupra brevetelor de invențiune, urmează să se dovedească că s'a contrafăcut și s'a întrebuintat însăș produsele cari fac obiectul brevetului, adică că s'a contrafăcut și s'a întrebuintat corpurile pe baza cărora s'a putut construi aparatul; în fine, trebuie să se dovedească că ambele aparate se aseamănă cu ceea ce au de esențial și caracteristic.

Prin urmare, nu poate exista contrafacere atunci când se dovedește că piesele diferă între ele atât ca formă cât și ca dispoziție, și când în aparatul pretins contrafăcut există corpuri noi, cari nu se găsesc în celalt.

6. Cel care perfecționează o invențiune este în drept, pentru perfecționarea sa, să obțină un brevet de invențiune, pe baza căruia să devină proprietar în privința perfecționării făcută de dânsul, primul inventator rămânând proprietar pe invențiunea sa.

7. Schimbările de formă și dimensiunile pieselor unui aparat constituie o invențiune nouă atunci când, pe baza acestei schimbări, se creează și alte piese noi prin combinarea unor elemente cunoscute, căci prin toate acestea se creează un nou produs industrial.

8. În conformitate cu art. 6 din legea brevetelor de invențiune, brevetul are efect nu dela data emiterii lui, ci dela data depunerii cererii la registratura ministerului.

9. După art. 9 alin. ultim din legea brevetelor de invențiune, în cazul indicat de acest articol la alin. *a, b, c și d* nulitatea brevetului se pronunță direct de minister, iar în celelalte cazuri, nulitatea nu poate fi pronunțată decât numai în urma unei sentințe judecătorești rămasă definitivă. *Trib. Dolj s. I. 876/909* 32 253

C

CAMERA ARBITRALĂ. — 1. De și este adevărat că după art. 125 din regulamentul burselor, procesul-verbal ce se dresează pentru constatarea operațiunilor de tragere la sorti trebuie să arate pe scurt rezultatul operațiunii tragerei la sorti, lipsa persoanelor arătate în art. 123 sau nevoința lor de a primi invitațiunea, însă, întru cât se face mențiune că operația tragerei la sorti s'a făcut conform art. 123, fără să se arate că a lipsit vre una din persoanele citate, aceasta dovedește că atât părțile cât și delegatul mijlocitorilor au fost față,—iar mențiunea prevăzută de art. 125, este cerută numai atunci când lipsește sau refuză primirea invitațiunii.

2. Chestiunea cum are a se compune camera arbitrală, este de ordine publică, privind organizarea ei, astfel că chiar dacă o asemenea chestiune n'a fost propusă de parte la judecata cauzei, ea se poate pune pentru prima oară în casație.

3. Când legiuitorul prin art. 52 din legea burselor, a zis că în camera arbitrală intră de drept președintele camerei de comerț, a înțeles numai pe

președinte, nu și pe vice-președinte, care nu poate lua parte de cât când lipsește președintele, și când are o delegație specială a camerei de comerț în această privință. *C. Galați, 11 Iun. 910* 82 701

CASARE FĂRĂ TRIMITERE. — Când o pricină nu mai este de natură a primi o urmare de judecată, casarea se face fără trimitere. *Cas. s. Unite, 19/910* 82 700

CAZIERI JUDICIARI. — Expunerea de motive și legea pentru organizarea cazierilor judiciari în România (*monografie de I. Tanoviceanu*) 28 217 (30 236)

CĂSATORIE. — Majoratul în căsătorie. (*Monografie de Popescu P. Muscel*) 72 581

CESIUNE. — I. Lipsa notificării unei cesiuni în persoana debitorilor de către cesionar, poate fi propusă de creditorul gagist al aceluiași debitor, întru cât acesta din urmă e un terțiu. În acest caz însă, Curtea trebuie să cerceteze și să motiveze dacă creditorul gagist e un terțiu, ca să poată opune cesionarului lipsa de notificare, cerută de art. 1393 din codul civil. *Cas. s. II, 56/910* 69 581

2. Prin acelaș contract se poate constitui, în mod valabil, un împrumut și un act de cesiune, menit a garanta împrumutul și făcut sub o condițiune suspensivă, aceia a neplății sumei împrumutate la expirarea termenului convenit. În caz de neplata împrumutului la termen, creditorul devine cumpărătorul creanței cedate până la concurența sumelor datorite de cedent, prețul cesiunii fiind în acest caz însăși suma împrumutată.

3. Un creditor, căruia i s'a constituit în gaj aceeași creanță ipotecară, este un terțiu care se poate prevala de lipsa formalității notificării creanței în persoana debitorilor, cerută de art. 1393 din codul civil.

4. Notificarea prevăzută de art. 398 din proc. civilă, consistând în încunoștiințarea colectivă pe numele moștenirii la domiciliul deschiderii succesiunii debitorului, care e o inovațiune a legiuitorului din 1900, constituie o excepțiune dela regula generală, prevăzută numai pentru execuția silită și, ca atare, nu poate fi aplicată și la alte cazuri, decât acel prevăzut de legiuitor; ea deci nu poate înlocui formalitatea notificării prin portărei, prescrisă de art. 1393 din codul civil combinat cu art. 74 din proc. civilă. *C. Galați s. II, 4/910* 69 582

Adnotație de G. C. Plesnilă.

CIRCUMSTANȚE ATENUANTE. — În art. 60 din Codul penal se cuprinde ca și în art. 463 din Codul penal francez, după care art. 60 s'a copiat cu mici modificări, două părți fiecare cu norma ei de urmat: una în criminal, care e prevăzută în primele aliniate, în cari se limitează maximum de aplicat, și alta în corecțional, cea prevăzută în ultimele două aliniate, în care se lasă toată latitudinea judecătorului corecțional, pentru micșorarea pedepsei.

Prin urmare, în corecțional, norma ce trebuie urmată de instanță în micșorarea pedepsei, nu poate fi decât cea din ultimele două aliniate ale art. 60, chiar când pedeapsa prevăzută pentru delict ar fi aceea a maximumului închisorei corecționale. *C. Buc. s. IV, 100/910* 28 220

Adnotație de I. Tanoviceanu.

CITAȚIUNI. — Dacă legiuitorul, prin art. 75 din Proc. civilă, se preocupă de modul cum trebuiesc citate diferitele administrațiuni publice, nu indică

insă care anume funcționar este în drept a elibera și semna dovezile de primirea actelor de procedură, așa că, în lipsă de o stipulațiune expresă, oricare funcționar dintr-o administrațiune este în drept a primi actele de procedură și a elibera dovada de primire, destul ca acel act să fi ajuns la cunoștința șefului acelei administrațiuni pentru a putea lua măsuri de a fi reprezentată în instanță. *Trib. Suceava 30 Oct. 909* 25 197

CITAREA PARȚILOR. — După art. 732 din Pr. civ. termenul prescris de lege neputând fi scurtat de judecători de cât în cazurile anume prevăzute de lege, iar termenul pentru citarea acelor aflați în străinătate fiind, după art. 78 § ultim Pr. civ. de 40 zile, de aici rezultă că judecătorii nu pot nici într'un caz să scurteze acest termen, asemenea facultate aparținându-le, după citațul text din procedura civilă, numai pentru acei domiciliati în țară. *Trib. Neamțu 30 Sept. 910* 70 593

Adnotație de D. Alexandresco.

CODUL CIVIL OTOMAN. — 1. Mărturisirea părții protivnice constituie și în dreptul otoman (art. 79), ca și în legea română, o dovadă care se poate opune celui ce a făcut-o și aceasta chiar când este vorba de stabilirea gradului de rudenie.

2. Conform dreptului otoman, copiii naturali succed mamei lor ca și cei legitimi;

Prin urmare, dovada cum că mama celui ce pretinde succesiunea era căsătorită legitim, nu este necesară.

3. După circulara Ministerului de justiție No. 7078 din 1905, adresată instanțelor judecătorești, stabilirea gradului de rudenie, conform legilor otomane, se poate face și prin sentințele tribunalelor religioase *Seri* din Turcia, de oarece prin aceasta nu se urmărește o stabilire de stat civil, care interesează ordinea publică, ci stabilirea unui grad de rudenie, de interes cu totul privat.

4. Legislațiunea otomană admite în orice materie, și chiar în materie de filiațiune, și prezumpțiunile ca mijloc de dovadă. *C. Buc. s. IV, 744/909* 5 35

COMPETINȚA. — 1. Dacă art. 13 din Codul civil prevede că străinul poate fi tras în judecata înaintea tribunalelor române pentru îndeplinirea obligațiilor sale contractate în România, atât doctrina franceză și română, cât și jurisprudența sunt de acord a interpreta acest text, care e de strictă aplicare, în sensul că nu e aplicabil de cât la obligațiunile personale ale străinului, iar nu și când obiectul acțiunii e un imobil sau o pretențiune relativă la el.

Prin urmare, o acțiune relativă la predarea unui imobil cumpărat situat în Turcia sau la restituirea prețului acelu imobil, trebuie intentată la tribunalul turcesc unde este situat imobilul. *Trib. Covurlui s. II, 328/909* 7 54

2. În cazul prevăzut de art. 335 din procedura civilă, încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă nu are, și nu poate să aibă, de efect să devestească pe judecători de cercetarea fondului afacerii, de oarece art. 335 obligă pe instanța de apel de a judeca afacerea în fond.

Astfel, pe temeiul acestui principiu, încheierea prin care instanța de apel s'a declarat competentă în cazul prevăzut de art. 335 din Procedura civilă nefiind o hotărâre definitivă, care să termine instanța de apel, partea nemulțumită nu poate să o atace cu recurs înainte de darea hotărârii definitive prin care instanța de apel judecă afacerea în fond. *Cas. s. I, 427/909* 13 99

3. În conformitate cu dispozițiunile art. 59 din Procedura civilă, orice acțiune care are de scop exercitarea unui drept real, precum este și uzufructul asupra unor imobile, sunt de competența Tribunalului în districtul căruia se află imobilele.

Imobilele aflătoare în străinătate sunt supuse jurisdicțiunii tribunalelor din străinătate, chiar dacă ar aparține unor români. *C. Galați s. II 3 Aprilie 910* 44 383

COMPETINȚA CAMERILOR ARBITRALE. 1. Părțile nu pot proroga, prin convențiuni particulare, competența camerilor arbitrale, fiind vorba de o incompetență rationae materiae și, deci, de ordine publică, aceasta în conformitate și cu dispozițiunile art. 5 din codul civil. *C. Galați s. I, 31 Mai 910* 60 511

2 Camera arbitrală este competente să judece contestațiunile izvorând din operațiuni de bursă cari sunt înregistrate în registrele bursei.

3. Borderourile liberate de Comitetul bursei, constatând cantitatea și prețul mărfurilor vândute, fac deplină credință în justiție, până la înscrierea în fals și, conform art. 48 din legea burselor, nu pot fi combătute cu nici o probă. *C. Galați s. II, 6/910* 62 525

COMPETINȚA CONSILIULUI DE REVIZIE AL ARMATEI. — Dispozițiunile art. 55 din instrucțiunile relative la funcționarea școalei tinerilor cu termen redus se aplică numai tinerilor recrutați cu termen redus iar nu și acelor cari au fost recrutați pe întregul termen de doi ani.

Prin urmare, din momentul ce un tânăr de și absolvent al școalei tinerilor cu termen redus, totuș retrimis la corp din cauză că nu reușise la examen și nu fusese încă liberat în timpul când a fost judecat de Consiliul de revizie, el se consideră militar și supus disciplinei și justiției militare. *Cas. s. II, 2817/910* 81 693

COMPETINȚA CURȚII DE CASAȚIE. — Curtea de casație având o competență excepțională și mărginită prin legea dela 1905, ea nu poate să fie investită prin hotărârile instanțelor inferioare, ci numai prin cererile de recurs ce i se adresează în anumite cazuri prevăzute de legea sa organică.

Prin urmare, dacă o instanță de fond și-a declinat competența de a judeca o afacere, acea instanță nu poate trimite afacerea spre a fi judecată de Curtea de casație, sub motiv că acea Curte ar fi competentă, o asemenea trimetere neputând fi făcută decât tot înaintea unei instanțe ordinare. *Cas. s. III, 370/909* 9 69

COMPETINȚA SECȚIUNILOR CURȚII DE CASAȚIE. — Competența secțiunilor Curții de casație se determină după modul cum afacerea a fost judecată la instanțele de fond, ca afacere civilă sau ca afacere comercială.

Prin urmare, dacă instanța de apel a considerat și judecat un proces ca afacere comercială, recursul introdus în contra deciziei instanței de apel are a se judeca de secțiunea a III-a a Curții de casație, care are competența afacerilor comerciale. *Cas. s. unite 10/909* 6 44

COMPETINȚA JUDELUI DE OCOL. — Pentru ca să afli, conform art. 64 din legea timbrului, valoarea unei averi succesoriale, a cărei împărțire s'a cerut și să stabilești astfel dacă judecătorul de ocol e competent să judece o asemenea cerere, trebuie să aibi în vedere venital net al acestei averi. *Jud. I, T.-Măgurele, 49/910* 37 330

COMPETENȚA PREȘEDINTELUI COMITETULUI BURSEI.—Competența președintelui comitetului bursei fiind absolut limitată și el fiind numai un organ administrativ, ca atare nu este competentă în această calitate a ordonă înființare de sechestru asigurător, întrucât aceasta fiind un atribut judecătoresc, asemenea măsurii nu pot fi luate decât de organele expres însărcinate de legiuitor. *C. Buc., s. I, 10/910* 24 190

COMPETENȚA RATIONE MATERIE.—Prin legea judecătorilor de ocoale competența determinându-se după valoarea arătată în cerere, urmează că în determinarea instanței competente a judecă trebuie ținut seamă de suma cuprinsă și de procentele cerute, până în momentul introducerii cererii, iar nu până în momentul pronunțării cărții de judecată sau sentinții dată cu ocazia judecării apelului; căci totalul procentelor ce curg după intentarea procesului, variind după cum judecata este mai urgentă sau mai depărtată, și ținând de efectul hotărârii care se ridică până în momentul intentării acțiunii, nu pot fi ținute în seamă la determinarea competenței *ratione materie. Trib. Suceava, 30 Oct. 909* 25 197

COMPETENȚA TERITORIALĂ A TRIBUNALELOR ȘI CURȚILOR DE APEL.—Legea de organizare judecătorească a fixat circumscripția teritorială a tribunalelor și Curților de apel în limitele căreia judecătoria fiecărui tribunal sau Curte de apel au dreptul a-și exercită atribuțiunile lor în cari se cuprinde atât dreptul de a judeca cât și de a instrumenta; în afară de aceste limite, ei sunt incompetenți, și actele făcute de ei nu pot avea nici un caracter legal, ca fiind făcute de persoană fără calitate.

Aceiaș regulă de competență trebuie să se păstreze de tribunal sau Curte de apel și în cazul când sunt sesizate în urma unei casări, căci Curtea de casație, prin casare, nu face de cât să dea părților alți judecători fără să schimbe câtuși de puțin regulele competenței, și fără să poată da acelor judecători puterea de jurisdicție într-o circumscripție străină care nu le-a fost dată prin lege.

Prin urmare, când o Curte de apel delegă pe un consilier al său a face o cercetare locală într-un județ unde nu era competente, ea nesocotește regulele competenței și violează ordinea jurisdicțiunilor, și această incompetență fiind de ordine publică, poate fi invocată pentru prima oară înaintea Curții de casație. *Cas. s. I, 192/910* 60 509

COMPETENȚA TRIBUNALULUI COMERCIAL.—Conform dispozițiunilor art. 890 și 893 din codul comercial, aparține jurisdicțiunii comerciale a judeca toate contestațiunile relative la fapte de comerț între orice persoane, chiar dacă actul este comercial numai pentru una din părți.

Astfel, cererea făcută de un pasager în contra Companiei vagoanelor de dormit de a-i repara prejudiciul ce i-a cauzat atât Direcția Căilor Ferate cât și Compania, prin sustragerea a mai multor obiecte și bani din cabina unui vagon cu paturi, aparține jurisdicțiunii comerciale, și se judecă de tribunalul comercial. *Trib. Ilfov s. III, 643 909* 63 535

COMPETENȚA TRIBUNALULUI DE NOTARIAT.—Competența tribunalului de notariat fiind excepțională, această instanță nu poate judeca, pe cale de contestație la executarea unui act autentic, existența însăși a creanței ce se execută, această

chestiune intrând în competența tribunalelor ordinare, cari au a judeca conform dreptului comun. *Cas. s. II, 178/909* 6 45

COMPTABILITATEA PUBLICĂ: Vezi «Legea asupra comptabilități publice».

COMUNICAREA ACTELOR DE PROCEDURA.—După art. 68 din legea judecătorilor de ocoale, procesul-verbal ce se întocmește de secretarul comunal, de jandarmi sau de factorul postal însărcinat cu înmânarea actului de chemare, în caz când partea nu voește sau nu poate să semneze, va trebui să fie făcut în asistența a doi martori, cari să nu fie în serviciul poliției sau primăriei respective; că, prin persoane în serviciul primăriei, au a se înțelege funcționarii propriu ziși ce sunt retribuți de primărie, iar nu și consilierii comunali, cari fiind aleși, nu sunt funcționari.

Prin urmare, un proces-verbal constatător de înmânarea unui act de chemare, făcut în asistența a doi martori cari sunt consilieri comunali, este valabil. *Cas. s. II, 196/910* 43 372

COMUNITATE.—Despre comunitate, coproprietate sau indiviziune (comunio, pătaș, copărtășie, sau devălmășie). (*Monografie de D. Alexandresco*) 2 9

CONCORDAT.—Concordatul și garanțiile sale. (*Monografie de Grigore L. Trancu-Iași*) 3 17

CONSILIU JUDICIAR.—Din terminii art. 445, 451 și 459 din codul civil cari se ocupă cu instituirea unui consiliu judiciar în anumite cazuri, rezultă lămurit că legiuitorul a prevăzut unitatea consiliului judiciar, adică numirea unei singure persoane numai cu misiunea de consilier judiciar, întocmai după cum în materie de tutelă a admis unitatea tutorului. *C. Buc. s. IV, 141/910* 71 601

CONSIMȚĂMÂNTUL SOȚULUI.—Consimțământul soțului prevăzut de art. 199 din codul civil, nu se cere de legiuitor a fi concomitent cu autentificarea actului, destul numai ca acel consimțământ să existe la efectuarea actului, pentru ca el să fie valabil. *Trib. Buzău, 130/910* 58 497

CONSOLIDARI PETROLIFERE.—1. După dispozițiunile art. 5 al legii din 9 Maiu 1904, comisiunea de consolidare este o instanță specială cu competența limitată numai la rezolvarea și stabilirea dreptului de concesiune de petrol și ozocherită.

Prin urmare, comisiunea este incompetentă să judece și alte chestiuni streine de competența sa, cum este și dreptul de a lua apă dintr'un puț existent pe teren, drept care n'a fost luat din competența instanțelor de drept comun, pentru a se da în competența comisiunilor de consolidare. *Cas. s. I, 8/910* 45 389

2. Deciziunile Curților de apel pronunțate în materie de consolidare a drepturilor de concesiuni petrolifere, nu sunt susceptibile de a fi atacate pe calea revizuirii. *Cas. s. I, 134/910* 45 390

3. Îndeplinirea formalităților prevăzute de art. 237 și urm. din Codul comercial nu este cerută de cât pentru societățile streine, cari având sediul lor principal în streinătate ar voi să funcționeze și în România înființând aci un sediu secundar sau o reprezentanță a lor.

Prin urmare, o singură operațiune izolată făcută în România de o societate, nepericlitând în nimic interesele naționale, acest act izolat îl putea face și fără autorizarea guvernului român, și fără îndeplinirea celor alte formalități, și din

acest punct de vedere, nu-i se poate refuza acțiunea în justiție spre a-și apăra drepturile.

4. După dispozițiunile art. 5 din legea de consolidare și art. 11 din regulamentul acestei legi, comisiunea de consolidare va fi prezidată de drept de primul-președinte sau președintele tribunalului, și numai în caz de lipsă motivată a acestuia, poate fi prezidată de acela care-i ține locul, conform art. 2 din regulamentul interior al tribunalelor, sub pedeapsa de nulitate.

Prin urmare, atunci când nu se constată cauza legală a absenței primului-președinte chemat de drept a prezida, ci din contră se stabilește că în acea zi când a fost convocată comisiunea primul-președinte se afla la tribunal și lua parte la lucrări, prezidarea comisiunii de către președintele tribunalului este nelegală și deci comisia rău constituită. *C. Buc. s. I, 105/910* 52 449

CONT CURENT. — Când dintr-o convențiune rezultă că contul curent nu este decât o clauză a convențiunii de vânzare, există o strânsă legătură între contul curent și vânzarea intervenită între părți, și în acest caz nu se poate discuta executarea convențiunii decât odată cu lichidarea contului curent.

Prin urmare, violează convențiunea părților instanța de fond, când consideră contul curent ca un contract independent și cu totul distinct de contractul principal de vânzare-cumpărare. *Cas. s. II, 178/909* 6 45

CONTENCIOS ADMINISTRATIV. — 1. Singura restricțiune adusă dreptului de proprietate, în raport cu alinierea, este cea prevăzută de art. 7, cap. 1, din Regulamentul organic, în scopul ca stradele să dobândească o lărgime de șase stânjeni. În afară de această restricțiune orice dispozițiune de noui alinieri, deschideri de strade, lărgiri, prelungiri sau retrageri dela alinierea decretată, nu se poate face decât respectându-se dreptul de proprietate așa cum este îngrădit de legi, și, deci, primăria nu poate să execute decretale obținute și regulamentele votate în acest scop, decât expropriind mai întâiu pe proprietari, după o dreaptă și prealabilă despăgubire, căci altfel exercițiul dreptului de proprietate n'ar mai fi de loc garantat și ar deveni cu totul iluzoriu, lucru ce nu poate fi admis față cu legea ce ne guvernează.

Prin urmare, Primăria Capitalei nu poate refuza unui proprietar autorizațiunea de a construi pe o stradă ce are lărgimea de șase stânjeni, pe simplul motiv că, conform modificării art. 4 adițional dela art. 42 al Regulamentului de construcțiuni și alinieri, construcțiunile de pe acea stradă trebuie să fie retrase cu 5 metri din aliniere, căci o asemenea dispozițiune din regulament constituie de fapt o expropriere deghizată și o împiedicare a proprietarului de a uza de dreptul său de proprietate garantat de lege. *Cas. s. III, 320/909* 1 3

2. Potrivit art. 41 din legea Curții de casație dela 1905, în cazurile prevăzute de litera j de sub art. 4, termenul de recurs este de 20 zile dela comunicarea actului administrativ sau dela notificarea ordinului de executare.

Art. 4 litera j din legea Curții de casație din 1905 cuprinde o enumerare limitativă a cazurilor în cari este deschis recursul direct la secția III-a a Curții de casație, iar între acele cazuri nu este prevăzut și cazul dărâmării unui imobil

de către autoritatea comunală, pentru motive de salubritate și siguranță publică.

Deci, este inadmisibil recursul ce are de obiect de a se obliga Primăria să revoace dispozițiunile luate de dânsa pentru dărâmarea unui imobil. *Cas. s. III, 163/910* 58 496

3. Medicii de spital numiți definitiv, în virtutea concursului, nu pot fi revocați din funcție decât prin decretul regal, în urma unui raport motivat al Ministerului de interne, bazat pe o cercetare, și după ce s'a luat avizul consiliului superior sanitar, care se pronunță după ce a ascultat pe cel învinuit. *Cas. s. III, 286/910* 72 606

CONTESTAȚIE LA EXECUTARE. — 1. După redactarea art. 399 din Proc. civilă, atât debitorul cât și ori și cine altul poate să facă contestațiune când este vătămat printr-o executare.

2. Sentința de perimare a apelului unei cărți de judecată nu însemnează altceva decât că acea carte de judecată atacată a rămas definitivă și poate fi investită cu formula executorie.

3. O carte de judecată apelată — când apelul s'a perimat și numai sentința de perimare are titlu executoriu — nu se poate executa fără a fi investită cu formula executorie, chiar dacă există o delegațiune a tribunalului. *Jud. Surabia, 5 Mai 910* 46 402

4. Sechestrul fiind făcut în baza unei hotărâri definitive pentru o sumă exigibilă și alta neexigibilă, este perfect valabil și nu se poate cere anularea lui pe acest motiv.

5. Odată ce s'a constatat că averea sechestrată a fost instrăinată, nu se mai poate face încheierea cerută de art. 403 din proced. civilă, întrucât n'a avut loc executarea, iar procesul-verbal de instrăinare urmează a ține locul acestei încheeri în privința averii instrăinate, și până la acest proces-verbal se poate face contestație de părți. *Jud. Bălănești-Buzău, 36/910* 62 527

6. Deși în procedură la materia contestațiunilor nu există un text precis care să lămurească chestiunea gradelor de jurisdicțiune ale unei contestațiuni, există însă art. 55 din procedura civilă la capitolul I, despre competență, care prevede că tribunalul judecă pricinile venite în apel dela judecătorul de ocol, iar celelalte pricini le va judeca în întâia instanță; de unde rezultă că o contestațiune la executare adresată tribunalului care a judecat fondul ca instanță de apel și care în definitiv este tot pricină, nu poate fi judecată de tribunal decât în prima instanță cu dreptul de apel; și aceasta pentru rațiunea că orice proces trebuie să parcurgă două grade de jurisdicție, dacă legea nu a zis altfel. *C. Buc. s. II, 191/910* 75 637

7. Cererea de investire cu formula executorie, precum și cererea de executare a unei cărți de judecată rămasă definitivă, fiind semnată cu numele părții câștigătoare, însă nu propriu, ci de altă mână, sunt valabile atâta vreme cât nu sunt contestate de însăși partea al cărei nume s'a întrebuițat.

Partea adversă nu poate invoca nulitatea actelor făcute în baza unor astfel de cereri, de vreme ce partea în drept își însușește actele, declarând că semnătura de pe cereri este pusă cu voia și știrea sa și că acel care a semnat cererile avea mandat anume pentru aceasta. *Jud. Pitești, 796/910* 76 646

CONTESTAȚIE LA TABLOUL DE ORDINEA CRE-

DITORILOR. — După art. 100 din legea judecătoreștilor de ocoale, termenul de apel în contestațiile la executare este zece zile dela pronunțarea cărții de judecată, chiar dacă ea s'a pronunțat în lipsa celui ce făcuse contestația.

Prin urmare, întru cât există o dispoziție în legea judecătoreștilor de ocoale, relativă la termenul de apel în materie de contestație la executare, dispoziție de care avem a ține seamă, întru cât această lege este posterioară, nu putem recurge la dispozițiile din Procedura civilă (art. 453), abrogată în ce privește apelul contra cărților de judecată în materie de executare. Această dispozițiune din legea judecătoreștilor de ocoale fiind generală, are a se aplica și la contestațiile la tabloul de ordinea creditorilor. *Cas. s. II, 162/909* 2 15

CONTRACT DE INCHIRIERE SAU ARENDARE:

- Culpa chiriașului, 9.*
- Determinarea prețului, 1.*
- Distrugerea imobilului, 6. 8.*
- Martori, 5.*
- Minori, 2.*
- Plata chiriei, 3.*
- Prescripție, 4.*
- Reziliere, 7.*

1. Conform art. 1411 din codul civil, pentru existența unui contract de închiriere, trebuie ca locatarul să se oblighe a procura locatarului folosința unui lucru pentru un timp determinat și în schimbul unui preț determinat, pe care locatarul se obligă să-l plătească locatarului;

Astfel, obligațiunea luată de o persoană de a plăti proprietarului unui imobil 70% din venitul unui imobil, nefiind un preț determinat, nu poate constitui un contract de închiriere, ci un contract de mandat salariat. *Tribunalul com. Ilfov 1026/909* 3 21

2. Rezilierea contractului de arendare sau închiriere a imobilului unui minor, cerută de minorul ajuns la majoritate, pe baza art. 1268, combinat cu articolul 1419 din Codul civil, poate să fie pronunțată de către instanțele judecătorești nu numai în folosul minorului ajuns la majoritate, care a cerut rezilierea, dar și față de comostenitorii săi minori, când acel imobil se stăpânește în indiviziune de minorul devenit major și de minori.

Prin urmare, un asemenea contract de închiriere a imobilului stăpânit în indiviziune de mai mulți coproprietari, fiind declarat fără ființă față de unul dintr'ansii, el nu poate să-și producă efectele sale ca contract de închiriere față de ceilalți coproprietari, de oarece aceștia nu pot să închirieze, în mod valabil, în timpul stării de indiviziune imobilul indiviz, care aparține în întregime și pentru fiecare parte dintr'ansul și coproprietarului față de care contractul a fost reziliat. *Cas. s. I, 47/909* 11 87

3. După art. 1394 din Codul civil numai chitanțele de plata chiriei pe doi ani viitori, sau pe mai mulți ani, trebuie să fie transcrise pentru a fi opozabile celor d'al treilea.

Prin urmare, când e vorba, de plata unei chirie pe mai puțin de doi ani, o asemenea plată este opozabilă terților și fără a fi transcrisă. *Cas. s. I, 21/910* 22 173

4. După dispozițiile precise și categorice ale articolului 1334 din Codul civil relative la vânzări

și aplicabile și la arendări, conform art. 1454 din Codul civil, acțiunea cumpărătorului pentru scăderea prețului, ca și a arendașului pentru reducerea arenzii, se prescrie printr'un an din ziua contractului; iar asemenea contract este perfect și obligatoriu pentru părți, din momentul ce au convenit asupra lucrului și asupra prețului (art. 1411 din Codul civil).

Astfel, data autentificării unei asemenea convențiuni urmează a fi luată ca punct de plecare pentru curgerea prescripțiunii, pentru că din acel moment părțile au convenit asupra lucrului și asupra prețului *Cas. s. I, 67/910* 25 195

5. Distrugerea în total sau în parte a unui imobil, fiind o chestiune de fapt, proba cu martori este admisibilă.

6. Distrugerea în parte a lucrului închiriat prin caz fortuit dă drept locatarului să ceară dela proprietar sau o scădere de preț sau desființarea contractului.

7. Când chiriașul predă pur și simplu și fără nici o rezervă imobilul proprietarului și acesta îl primește, contractul se consideră tacitamente reziliat.

8. Locatarul care a optat pentru desfacerea contractului, în urma distrugerii parțiale a obiectului locațiunii, nu mai poate reveni asupra deciziei sale acceptată de proprietar, și să ceară și o scădere de preț. *Trib. Buzău, 150/910* 37 326

9. Art. 1453 din Codul civil deși este cuprins sub capitolul intitulat «despre regulele particulare la închiriere», totuși conținând o regulă generală, își are aplicațiunea și în materie de arendare.

Astfel, dacă contractul de arendare se desființează pentru culpa chiriașului, acesta e dator de a plăti arenda pe tot timpul necesar pentru o nouă arendare; de unde rezultă că, dacă proprietarul a arendat moșia, indiferent cu ce sumă, îndatorirea rezultând din lege pentru fostul arendaș dispăre și dar el nu mai poate fi obligat la nici o daună. *Trib. Fălciu, 29 Aprilie 910* 62 526

Vezi și «Locațiune»

CONTRACT DE TRANSPORT. — 1. Compania de vagoane cu paturi neavând decât obligațiunile impuse transportului prin art. 1473 și 1475 din Codul civil și 431 din Codul comercial, adică răspunderea lucrurilor încredințate ei, ca atare nu poate fi făcută răspunzătoare de bagajele călătorului căruia i-a închiriat cabina, întrucât situațiunea unui asemenea călător nu poate fi asimilată cu a aceluia dintr'un hotel. *Trib. Com. Ilfov, 732/910* 63 536

2. Responsabilitatea Companiei de vagoane cu paturi nu se poate întinde decât asupra banilor și lucrurilor prețioase ce le-au fost încredințate lor și declarate ca atare, și deci, nu poate fi făcută răspunzătoare de bagajele călătorului căruia i-a închiriat cabina. *Jud. VI Buc. 641/909* 63 537

CONTRACT DE VANZARE. — Contractul prin care un comerciant predă altor doi atât activul cât și pasivul său prevăzut într'un inventar precum și dreptul de a întrebuinta firma sa cu adaogarea cuvântului «succesori» fără nici un oblig din partea lui, iar ceilalți se obligă să-i remită chitanțele semnate de el, îndată ce vor fi achitat pasivul, este o vânzare. Chiar dacă n'ar fi socotit o vânzare este un contract nenumit, care se aseamănă mai mult cu vânzarea decât cu alt contract și căruia pe lângă regulele generale ale

contractelor i se vor aplica regulile contractului de vânzare. *Trib. Comerc. Ilfov, 27 Oct. 910* . 84 719

Vezi și «Vânzarea unui fond comercial».

CONTRAVENȚIE LA LEGEA LICENȚELOR. — Din nicio dispoziție a Legii licențelor nu reese că procesele-verbale de constatarea contravențiilor trebuie să fie semnate de martorii asistenți sau că ar trebui să se aplice dreptul comun și anume art. 41 din proc. penală, în ce privește formalitățile ce trebuiesc observate la redactarea proc. selor-verbale.

Prin urmare, tribunalul violează aceste dispozițiuni de lege, când anulează un proces-verbal de contravenție la legea licențelor, pe motiv că nu era semnat de martorii asistenți și nici de controlor pe toate paginile, precum prescrie art. 41 din proc. penală. *Cas. s. III, 50/910* . 40 351

CONTRAVENȚIE LA LEGEA MONOPOLULUI VÂNZĂRII BAUTURILOR SPIRTOASE. — Conform art. 52 din legea judecătorilor de ocoale, contravențiunile la legea monopolului vânzării băuturilor spirtoase intră în competența acelor instanțe de a fi judecate în primă instanță.

Prin urmare, primarul, unui comune nu poate, prin procesul-verbal ce încheie pentru constatarea contravențiunii, să condamne pe contravenient la amendă, așa că o asemenea condamnățiune este nulă. *Jud. Enigea-Constanța 66/909* 3 23

Adnotație de D. Ghimpău

CONTRAVENȚIUNI LA LEGEA ORGANIZĂRII COM. RURALE. — Deși prin art. 82 din legea judecătorilor de ocoale, cari prevede cazurile în cari părțile pot cere stingerea acțiunii, nu se arăta și acel prevăzut de art. 144 din legea organizării comunelor rurale, totuși, întrucât legiuitorul a admis să se împace acolo unde pedeapsa ce trebuie să se aplice este mai mare, cu atât mai mult se pot împacă în contravențiuni și delicta calificate ca contravențiuni, cum este cazul prevăzut de art. 144 sus citat. *Jud. Pechea-Covurlui, 1 Martie 910* . 71 602

CONTRAVENȚIE LA LEGEA PATENTELOR. — Nici art. 91 din legea de constatare și percepere a contribuțiilor directe nici vreo altă dispozițiune din această lege, nu obligă pe contribuabilii patentari al căror impozit de patentă se stabilește după chirie, să înștiințeze pe percepător oridecâteori își mută domiciliul de la o locuință cu chirie mai mică la o alta cu chirie mai mare.

Prin urmare, toți acești patentari nu pot fi considerați ca contravenienți, dacă nu au făcut asemenea încunoștiințare. *Trib. Vâlcea, 263/910* 53 458

CONTRAVENȚIUNI LA LEGEA SANITARA. — Art. 2 din regulamentul asupra privegherii sanitare vorbind de comunele rurale și arătând că și medicii aflați în serviciul public au dreptul a constata contravențiunile, prin cuvântul medic, nu a înțeles numai pe doctorii în medicină, ci acest termen generic cuprinde toate organele administrațiilor sanitare locale și generale.

Prin urmare, subhirurgii au dreptul de a constata contravențiunile la regulamentul privegherii sanitare, întrucât, după art. 175 și 177 din legea sanitară, sunt enumerați între funcționarii competenți a încheia asemenea acte. *Trib. Putna, s. II, 637/909* . 20 158

CONVENȚIUNI. — Deși printre condițiunile esențiale, prevăzute de art. 948 din codul civil, pentru validitatea convențiilor, nu este prevăzut și

motivul, totuși, oridecâteori, în urma aprecierii moralității unui act juridic, după intențiunea pe care a avuto părțile, sau numai una din ele când au contractat, s'ar găsi că acest act juridic este dictat de un motiv ilegal, imoral, un asemenea motiv are aceeași înrăurire asupra obligațiunii, ca și cauza ilicită, făcând inexistentă convențiunea.

Astfel, este nulă o convențiune intervenită între un cărciumar și un candidat pentru alegerea consiliilor comunale, în baza căreia cărciumarul a dat băutura alegătorilor, după ordinul ce-l primise dela acel candidat, care, la rândul său, se obligă ca să plătească băutura, de oare ce, acesta cinstind pe alegători cu băutura numai ca să dobândească voturile acestora, obligațiunea sa, de a plăti băutura, întrebuintată pentru acest scop, este dictată de un motiv ilicit, imoral. *Jud. I Craiova, 22 Oct. 910* . 74 626

CONVENȚIUNI MATRIMONIALE. — Convențiunea matrimonială fiind un contract solemn, legea nu admite alt mijloc de dovadă al existenței unei asemenea convențiuni, de cât actul autentic.

Prin urmare, este inadmisibil jurământul spre a se dovedi o convențiune matrimonială. *Cas. s. I, 167/910* . 62 525

CRIME. — Crime săvârșite din nevoe (*monografie de Bălan S. C.*) 74 621

CTITOR. — Dreptul de ctitorat este un drept ereditar care se transmite prin succesiune, fie aceasta testamentară, fie *ab intestat*, așa că moștenitorul fie testamentar, fie *ab intestat*, al ultimului ctitor are a fi și ctitor; acest principiu însă suferă modificare când prin actul constitutiv se declară că ctitorul să fie totdeauna o persoană dintr'o familie determinată, în acel sens că numai acel moștenitor va fi și ctitor care va fi din familia indicată prin actul constitutiv; încât, dacă moștenitorul ultimului ctitor nu e din familia determinată, ctitorul are a se determina prin aplicarea analogă a regulilor dela succesiunile *ab intestat*, adică că acea persoană sau acele persoane din familia determinată vor fi ctitori cari vor fi într'un grad de rudenie mai apropiat cu ultimul ctitor; iar dacă ctitorul nu se poate determina, ctitoratul însuș se prezintă ca un drept vacant, și precum în averile vacante succede Statul, tot Statul va succede la dreptul de ctitor, deosebit de misiunea ce o are de a supraveghea administrarea averilor institutelor pioase sau de binefacere. *Cas. s. I, 66/75* . 38 337

CUMUL DE DELICTE. — 1. Aplicarea art. 40 din Codul penal este justificată când se constată că acuzatul în trei rânduri, la intervale de timp, a încercat să dea foc, căci în acest caz nu poate fi vorba de un singur delict succesiv și continuu, lipsindu-i caracterul succesivității și continuității.

2. Aplicațiunea art. 40 din Codul penal are a se face și la tentative de crimă repetată, de oarece și tentativa constituie un fapt anume pedepsit. *Cas. s. II, 2668/909* . 3 20

3. Furtul a diferite lucruri, comis în acelaș loc și timp, se referă la acelaș fapt manifestat prin diferite împrejurări, așa că nu se poate face pentru fiecare lucru furat în parte un delict separat, care ar avea de urmare aplicarea art. 40 din Codul penal. *Cas. s. II, 3992/909* . 12 93

CURTEA DE COMPTURI. — Din combinațiunea art. 64 și 42 din legea de percepere din 1882, cu art. 87 din legea comptabilităței generale a Sta-

tului din 1864, rezultă că, spre deosebire de dispozițiunile legii de percepere din 1893, dacă casierul-general răspunde în mod absolut necondiționat pentru delapidările perceptorilor numiți după a lui propunere, casierul-general, însă, nu mai este răspunzător de acele delapidări, dacă perceptorul nu a fost numit după propunerea sa, fie că a găsit pe perceptor funcționând, fie că ar fi fost numit în urmă fără recomandăția sa, de cât numai atunci când s'ar stabili că casierul-general a fost neglijent în controlul ce trebuia să exercite asupra perceptorilor. *Cas. s. Unite 6/910* 42 365

CURTEA CU JURAȚI. — 1. Motivul relativ la incapacitatea juraților, deși este de ordine publică, fiind privitor la regulata compunere a comisiei juraților de judecată, totuși, atunci când pentru a se stabili capacitatea lor se întemează pe fapte asupra cărora Curtea cu jurați n'a fost chemată a se pronunța, un asemenea motiv nu poate fi propus pentru prima oară dinaintea Curții de casație, căci nu intră în atribuțiunile ei de a cerceta și verifica în fapt, dacă acei jurați când au judecat aveau sau nu capacitatea cerută de lege. *Cas. s. II, 2994/910* 71 601

2. Dispozițiunile art. 302 din procedura penală, că martorii chemați în virtutea puterii discreționare a președintelui să nu depue jurământul, nu sunt prevăzute sub pedeapsă de nulitate.

3. Agenții silvice sunt ofițeri de poliție judecătorească cu atribuțiuni limitate și mărginite numai la delictele silvice ce sunt chemați a constata, iar nu la orice delict în genere; prin urmare, întrucât nu se constată că un agent silvic a făcut vre un act într'un proces supus judecării juraților din cele ce intră în atribuțiunile sale de ofițer al poliției judecătorești, el poate fi jurat în acel proces. *Cas. s. II, 2769/910* 75 636

4. Contribuțiuni la studiul asupra modificărilor necesare formelor de procedură înaintea Curții cu jurați (*monografie de Ovidiu Gherghel*) 54 459

D

DARE DE FOC. — În crima de dare de foc, prevăzută de art. 357 din Codul penal, elementul crimei *voința acuzatului* este stabilit, când rezultă în mod manifest din descrierea faptelor așa cum ele au fost constatate, fapte cari nu puteau fi pertractate fără voința agentului. *Cas. s. II, 2668/909* 3 20

DAUNE. — Constatarea daunelor cauzate de un incendiu, făcută de către un împuternicit al societății de asigurare și fixarea despăgubirilor cu rezerva formală că recunoașterea definitivă și lichidarea se va face de către societate, nu este o recunoaștere a dreptului daunatului și ca atare, prescripția nu poate fi întreruptă prin aceasta.

2. Diferitele reclamațiuni adresate de către daunat societății de asigurare, pentru a fi despăgubit, nu întrerup prescripțiunea.

3. Clauzele imprimare cu litere mici în polițele de asigurare, întrucât nu sunt contrarii ordinei publice și bunelor moravuri sunt perfect valabile și obligatorii pentru părți. *Trib. com. Ilfov. 689/910* 48 415

DECIZIUNEA CAMERII ARBITRALE. — Din momentul ce o deciziune a camerei arbitrală a fost casată, pentru un motiv, rămâne fără interes a se mai cerceta cele alte motive invocate, de oarece toate motivele tinzând la casarea aceleas

deciziuni, scopul a fost atins prin rezolvirea primului motiv. *C. Buc. s. I, 10/910* 24 190

DECIZIUNILE CAMERII DE PUNERE SUB ACUZARE. — Deciziunile Camerii de punere sub acuzare au un caracter indicativ de jurisdicțiune, un caracter de trimetere, ele nu fac decât să defere pricina instanței de judecată pe care însă nu o pot lega în nici un caz.

Prin urmare, atunci când excepțiunea de necompetență a Curții cu jurați se ridică de către una din părți înainte de a se fi început desbaterile, Curtea nefiind oprită de nici un text expres de lege, și nefiind prin nimic legată, poate să și decline competența de a judeca un delict. *C. Jurați Tutova, 17 Noembrie 909* 13 100

Adnotație de I. Tanoviceanu

DEFAIMAREA UNUI ACT DE FALS. — 1. Atunci când la instanța de recurs se defaimă un act de fals. Curtea de casație, chiar în cazul când este locul numai la verificare de scripturi, nu procedează ea însăși la această verificare, pentru că ea nu este competente să facă constatări de fapt, ci apreciază numai dacă defaimarea de fals adusă actului este de natură să o autorize a suspenda judecata recursului și trimite actul defăimat la instanța de fond competente a se pronunța asupra falsității sau veracității actului.

2. Pentru ca Curtea de casație să poată aprecia dacă este locul să suspende judecata unui recurs în caz când se defaimă un act de fals trebuie să îndeplinească în prealabil formalitățile prescrise de art. 163, 164 și 166 din procedura civilă, instanța de trimetere neavând a îndeplini asemenea formalități.

3. Instanța de trimitere chemată a se pronunța asupra falsității unui act este datoare să procedeze la constatarea falsului, chiar în lipsa părții care a declarat actul de fals. *Cas. s. I, 262/910* 73 614

DELAPIDARE DE BANI PUBLICI. — 1. Prin art. 17, alin 4, din legea băncilor populare sătești, legiuitorul a înțeles a considera culpabili de delictul de delapidare de bani publici nu numai pe funcționarii însărcinați cu mânăuirea și perceperea, ci și pe orice depozitar de bani publici sau privați.

2. Cassierul unei bănci populare, care a pimit dela consătenii săi, în puterea însărcinării sale și în contul băncii, o sumă de bani spre complectarea unei garanții pentru cumpărarea unei moșii de către săteni, și care și-a însușit prin fraudă în propriul său folos, săvârșește delictul de deturnare de bani publici și particulari. *Jud. rur. Fălciu 8/910* 21 166

DELICT CONTINUU. — Nu poate să fie unitate morală în concepțiunea delicentului și nu poate fi considerat ca un delict continuu când delicentul săvârșește în mod izolat și la diferite epoci, în prejudiciul a diferiți creditori, falsificare de înscrisuri comerciale. *Cas. s. II, 2538/910* 76 641

Adnotație de P. Vasilescu

DELICT POLITIC. — 1. Deși legiuitorul nostru nu definește delictul politic, nici nu face o enumerațiune a acestor delict, doctrina însă a stabilit că există delict politic atunci când se întreprinde un atac nedrept exclusiv contra ordinei politice a Statului, pentru motive politice și cu scopul de a schimba ordinea Statului în tot sau în parte.

Astfel, nu se poate considera ca delict politic

violentele exercitate contra puterii administrative, dacă nu sunt făcute cu scop politic de a suprima această putere, adică a schimba ordinea existentă a Statului în părțile ei principale, sau să aducă numai atingere ordinii politice.

2. Faptul mai multor persoane de a huidui și a arunca cu cărămizi în agenții forței publice, nu poate constitui crima de rebeliune, atunci când agenții polițienești nu se găseau în executarea unui ordin al autorității publice, administrative sau judecătorești sau în execuțiunea legilor, ci ei nu făceau decât să păstreze ordinea și liniștea publică. *Cas. II, 1053/910* 50 428

DELICT DE PRESA. — 1. În materie de delict de presă, când recurentul este condamnat în mod definitiv la o pedeapsă privativă de a lui libertate, trebuie să se conformeze art. 422 din procedura penală, până la ziua judecării recursului. *Cas. s. II, 2150/910* 74 623

2. Din combinațiunea art. 24 și 105 din constituțiunea revizuită în anul 1884, rezultă că nu toate faptele și delicturile comise prin presă sunt date în judecata juriului, ci numai acelea prin care, în mod abuziv, se manifestează o idee sau o opinie.

Astfel, faptul că într'un ziar sau revistă s'a copiat niște rețete dintr'o carte, nu constituie manifestarea în mod abuziv a unei opinii pe calea presei, în înțelesul art. 24 sus citat, care să fie de competența Curții cu jurați, ci constituie o violare a dreptului de proprietate literară, care are a fi judecată de instanțele ordinare, conform dreptului comun. *Cas. s. I, 370/910* 77 654

DEZISTARE. — Reclamantul în instanță, față fiind pârâtul, poate a se desista dela proces cu toată opunerea pârâtului cu rezerva dreptului de a intenta un nou proces, dacă dreptul său nu se va fi prescris. *Jud. Pitești, 1419/909* 22 174

DIVORȚ. — 1. Poate soțul în timpul divorțului, să fie obligat să părăsească domiciliul conjugal. Poate soția în timpul divorțului să fie obligată la alimente către soț? (*monografie de C. Orănescu*). 36 315

2. Art. 244 din Codul civil, referitor la dreptul de apel contra hotărârilor primei instanțe, ne indică lămurit că legiuitorul, în litigiul propriu zis al divorțului, n'a înțeles a acorda calea apelului decât contra sentinței de admisiune în principiu a cererii de divorț și contra sentinței de judecată definitivă;

Prin urmare, hotărârea care acordă un an de încercare, potrivit art. 241 și 242 din Codul civil, nu e susceptibilă de apel. *C. Iași s. I, 20 Oct. 909* 20 157

3. Sentința tribunalului prin care în materie de divorț se dă părților un an de încercare, conform art. 241 din codul civil, nu e supusă apelului, atât conform regulilor de procedură civilă, cât și conform art. 244 din codul civil, căci acea sentință nu e definitivă, ci ea fixând anul de încercare, tribunalul rămâne investit până după expirarea anului acordat, când părțile nerevenind la împreună viațuire, același tribunal pronunță hotărârea definitivă de despărțenie. *Cas. s. II, 63/910* 50 428

DOL. — Nulitatea unei creanțe pentru cauză de dol din partea cedentului este opozabilă cesionarului; chiar când el ar fi de bună credință, ca și nulitatea fondată pe violență sau eroare. *Cas. s. III, 332/909* 31 243

Adnotație de D. Alexandresco.

DONAȚIUNI. — Actele de donațiune fiind acte sinagmatiche, și prin ele operându-se transmisiunea imobilelor la donator, în afară de cazurile prevăzute de art. 829 din codul civil, ele nu pot fi nici revocate nici ratificate, decât cu concursul și voința tuturor părților cari au luat parte la confecțiunea lui. *Trib. Buzău, 130/910* 58 498

DREPT ELECTORAL. — 1. Locuitorii dobrogeni, recunoscuți cetățeni români prin legea organică a Dobrogei din 1880, și cari au dobândit plenitudinea exercițiului drepturilor lor politice prin legea din 1909, nu pot să-și exercite aceste drepturi în România de dincoace de Dunăre dacă nu s'au conformat dispozițiilor legii noi, și nu au fost mai întâiu înscrși în listele electorale ale uneia din cele două județe din Dobrogea. *C. Galați s. II, 9/910* 17 135

2. Principiul autorității lucrului judecat fiind un principiu general, el este aplicabil și în materie electorală, ori de câteori se constată că există identitate de obiect, de cauză, iar procesul este între aceleași persoane și în aceeași calitate. Astfel, dacă o persoană a fost ștearsă din listele electorale ca neavând calitatea de cetățean român, aceasta constituie lucru judecat, ori de câte ori întrunește elementele cerute de art. 1201 din Codul civil. *Jud. Brastovăț-Romanați 15/910* 42 369

3. Prin legea din 1909, modificată prin aceea din 1910, publicată în «Monitorul Oficial» No. 13 din 15 Aprilie 1910, se acordă cetățenilor dobrogeni după distincțiunile făcute în lege, întregimea drepturilor politice recunoscute românilor prin Constituție, deci și dreptul de alegător; însă, legiuitorul prin art. 3 și 4 regulează ca acei cari au calitatea de cetățeni dobrogeni, conform legii Dobrogei din 1880 și cari doresc să li se recunoască calitatea de cetățeni români, trebuie să-și adreseze cererile la comisiunile pe cari le instituie în județele Tulcea și Constanța, singurele în drept a recunoaște cetățenilor dobrogeni, cari întrunesc condițiunile cerute de lege, calitatea de cetățeni români.

Prin urmare, dacă o persoană nu are recunoscută calitatea sa de cetățean român de către una din sus menționatele comisiuni, instituite în acest scop prin lege, nu poate cere înscrierea sa în listele electorale ale unui județ. *Cas. s. unite 7/910* 46 399

4. Dacă un alegător votează într'un județ în care nu avea domiciliul politic, și în care n'a cerut să-și schimbe domiciliul politic, numai pe temeiul că se vede înscris în listele făcute și pentru acest județ, aceasta este un abuz, pentru care eventual alegătorul poate fi urmărit penalicește precum declară și art. 120 din legea electorală, mai cu seamă când el ar fi votat în acel colegiu al județului în care-și are domiciliul politic; această votare abuzivă însă, nu aplică o schimbare a domiciliului politic și nu poate legitimă ștergerea din listele colegiilor județului în care-și avea domiciliul politic și și-a exercitat dreptul de alegător, pentru că o schimbare a domiciliului politic dintr'un județ într'altul nu se poate face decât prin declarațiile prescrise de art. 35 din legea electorală. *Cas. s. II, 194/910* 50 427

5. Articolul 3, litera a, din legea pentru acordarea drepturilor politice locuitorilor din Dobrogea a acordat întregimea drepturilor politice, deci și dreptul de alegător numai locuitorilor cetățeni

otomani cari aveau domiciliul real în județele Constanța și Tulcea în ziua de 11 Aprilie 1877.

Prin urmare, cu drept cuvânt, Comisiunea respinge o cerere de înscriere, când constată că petiționarul s'a stabilit în Dobrogea la anul 1881 și avea la acea dată calitatea de cetățean francez.

6. Pentru a obține înscrierea în listele electorale în baza legii din 1910 pentru acordarea drepturilor politice locuitorilor din Dobrogea, nu se poate invoca o deciziune anterioară privitoare la înscrierea în listele electorale comunale. *Cas. s. III, 24/910*

74 624

DREPTUL FEMEIEI SARACE IN SUCCESIUNEA BARBATULUI. — Femeea săracă este în drept să ceară alimente și vestminte în cursul anului de doliu din succesiunea bărbatului, independent de dreptul său de succesiune acordat de art. 684 din Codul civil, care este cu totul distinct de de dreptul acordat prin art. 1279 din Codul civil. *Trib. Buzău, 24/910*

22 175

Adnotație de d-l D. Alexandresco.

DREPTUL DE PROTIMISIS. — 1. In Codul Caragea, la partea III, cap. 2, relativ la vânzări, deși se prevedea dreptul de protimisis pentru persoanele indicate la art. 7 și 9, însă acest drept a fost desființat prin pitacul Domnesc dat de Grigore Ghica la 31 Martie 1825 și întărit prin art. 1 al legii din 1840, care prevede «*că căderea de protimisis la vânzări de lucruri nemiscătoare și figuri se desființează de acum înainte*»; afară de aceasta, dacă vânzarea a fost făcută posterior desființării dreptului de protimisis, adică sub imperiul Codului civil, nu i se poate aplica dispozițiile Codului Caragea.

2. Perceptorul nu are dreptul de protimisis asupra locurilor arendate.

Prin urmare, atunci când locul vândut era cu embatic Statul care era proprietar, nu avea dreptul de protimisis și, prin consecință, nu se poate zice că vânzarea locului a fost făcută cu călcarea acestui drept. *Trib. Buzău, 24 Martie 910*

61. 521

Vezi și adnotația redacției ce o însoțește.

DREPTURILE PROPRIETARILOR. — vezi «*Legea asupra drepturilor proprietarilor*».

DREPT DE RETENȚIUNE. — Deși prin nici un text de lege nu se acordă dreptul de retențiune posesorului evins prin revendicare, totuși în doctrină și jurisprudență este admis că judecătorul poate acorda acest drept ori de câte ori găsește o corelațiune între lucrul reținut și creanța reclamată, și nu este nici un motiv a se face distincție între posesorul de bună credință și cel de rea credință, deoarece nici tradiția și nici principiile generale relative la această materie nu-i refuză acest drept de retențiune posesorului de rea credință. *Cas. I, 408/909*

8. 60

E

EMFITEOZA. — Emfiteoza—ce este un contract de proprietate sui generis, prin care un proprietar concedează unei persoane pentru totdeauna, sau pentru un termen lung, un pământ gol și sterp, cu scopul ca bezmănarul să se folosească de acest pământ în schimbul unei redevențe anuale—după teoria generalmente admisă este un drept real, o desmembrare a proprietății, nudul proprietar având fondul, iar embaticarul dreptul folosinței și care singur deține lucrul în cât pro-

prietarul ființei, care n'are posesiunea, este firesc ca să nu aibă nici acțiune posesorie, fiindcă deținerea fondului aparținând altuia, el nu poate reclama un drept ce nu i se cuvine.

Așa dar, bezmănarul are acțiune posesorie contra terților cari îl turbură în folosința sa și aceasta chiar în contra constitutorului emfiteozei, fără ca acest din urmă să aibă aceste acțiuni, nici în contra terților nici în contra bezmănarului. *Jud. rur. Suraia-Putna 45/910*

51 436

EVICȚIUNE. — Când tribunalul constată în fapt că tot pământul dat în schimb de către recurent este proprietatea dotală a soției sale, nu poate fi vorba de aplicarea art. 1347 din codul civil pentru evicțiunea parțială, ci de aplicarea art. 1408 din codul civil, relativ la evicțiunea totală, după care copermutantul evins de lucrul primit în schimb, poate cere daune-interese sau întoarcerea lucrului. *Cas. s. I, 401/909*

4 28

EXCEPȚIUNE DE INCOMPETENȚA. — Cererea pentru comunicare de acte, făcută de partea chemată în judecată, nu constituie o apărare asupra fondului procesului, ci numai un mijloc preparator pentru ca părțile să poată ști calea prin care poate combate pretenția formulată în contra sa, fie prin invocare de excepțiuni, fie prin dovezi contrare.

Prin urmare, excepțiunea de incompetență poate să fie propusă chiar după cererea pentru comunicare de acte, fără ca să se poată zice că a fost propusă după apărare asupra fondului. *Cas. s. I, 328/910*

67 568

F

FALIMENT :

Apel, 4.

Bancrută, 24.

Comerciant încetat din viață, 17, 18, 23.

Cont curent, 3.

Frauda, 10.

Încetare de plăți, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22.

Jenă momentană, 1, 6.

Moratoriu, 1.

Opoziție, 8.

Ridicarea stării falimentului, 5, 7.

Stabiliment principal, 2.

Tabloul creanțelor, 11.

Verificarea creanțelor, 9.

1. Dacă este adevărat că, potrivit aliniatului ultim al articolului 842 din Codul comercial, tribunalul este îndatorat a păși fără întârziere la declararea în faliment îndată ce găsește că cererea de moratoriu este nejustificată, totuși este cert că această declarațiune presupune constatarea în fapt de către instanța declarativă, că cel cărui i-a respins cererea de moratoriu se află în realitate în stare de încetare de plăți.

Astfel, din faptul că un comerciant numai în presimțirea unei jene a cerut moratoriu, nu îndreptățește pe instanța care a judecat cererea moratorului să declare pe acel comerciant în stare de faliment, cât timp dânsul nu era în întetare de plăți când a cerut acel moratoriu. *C. Buc. s. I, 77/909*

7 52

2. Dacă legiuitorul, prin art. 702 din Codul comercial, a prevăzut că declarațiunea falimentului trebuie să se facă de tribunalul în jurisdicțiunea căruia comerciantul are principalul său stabiliment, este pentru ca să ușureze, în caz de declarare, administrațiunea falimentului, care, deși

mai dificilă în falimente mari și importante, se poate face mai cu înlesnire în localitatea unde este principalul și cel mai mare stabiliment, indiferent dacă el e o sucursală sau nu; căci importanța stabilimentului rezultă din extensiunea dată operațiunilor, cari de multe ori sunt mai numeroase la o sucursală decât la stabilimentul principal. *Trib. com. Ilfov, 1219/909* 16 126

3. Când între un comerciant și o bancă comercială există un contract de cont curent, iar încheierea contului nu este făcută, nici unul din ei nu poate să se intituleze creditor al celuilalt și, în consecință, să ceară declararea în stare de faliment a debitorului pe baza unor cambii date numai în gaj pentru garantarea soldului eventual.

4. Efectul devolutiv al apelului din dreptul comun își are aplicațiunea și la judecățile în apel contra sentințelor declarative de faliment, întru cât în legea comercială nu există nici o derogare cu privire la judecata în apel în materie de faliment.

Prin urmare, dacă în momentul când Curtea de apel examina cauza, se probase că nu mai există creditori cari să ceară vreo plată, învederat că nu se mai putea menține sentința declarativă de faliment. *Cas. s. III, 37/909* 29 225

5. Din momentul ce se constată că un comerciant în ziua declarării lui în stare de faliment era în încetare de plăți, starea de faliment nu poate fi ridicată după apelul său, chiar dacă în urma declarării falimentului el ar fi dezinteresat pe toți creditorii. *C. apel Iași, 4 N-bre 909* 29 226

6. Faptul că un comerciant, îndată după declararea sa în faliment, a achitat pe toți creditorii săi este o dovadă că dânsul se afla numai într-o jenă momentană când a fost declarat în faliment, iar nici de cum într-o stare de încetare de plăți reală; astfel că, față cu această constatare, starea de faliment poate fi ridicată în instanța de apel. *C. Galați s. II, 7 N-brie 909* 29 227

7. Din momentul ce încetarea de plăți a fost constatată, nu se mai poate ridica starea de faliment decât numai în cazul când constatările asupra încetării plăților au fost eronate.

Prin urmare, este inadmisibilă opoziția prin care se cere ridicarea stării de faliment pe motivul că falitul ar fi în măsură de a-și achita creditorii, mai cu osebire când fraudă săvârșită în dauna creditorilor este patent constatată în sarcina falitului. *Trib. R.-Sărat, 27 Oct. 909* 29 229

8. Conform art. 711 din Codul comercial este admisibilă opoziția contra unei sentințe de declarare în faliment făcută de un terțiu, prin care se arată că datoriile falitului au fost achitate, căci nemai existând încetare de plăți, starea de faliment nu mai are rațiunea de a fi. *Trib. Iași s. III, 51/909* 29 230

Adnotație de P. Vasilescu

9. Inscrierea și admiterea la verificare a creanțelor, nu constituie un lucru judecat inatacabil, ci dă drept proprietarului titlurilor verificate a lua parte la lucrările falimentului atât timp, până când acele titluri nu vor fi doborâte prin contestații făcute posterior admiterii și se vor bucura de credința ce li s'a dat în ziua verificării.

10. Articolul 726 din Codul comercial stabilește o prezumpție legală de fraudă în dauna creditorilor, pentru actele cari și-au luat ființă în urma încetării plăților, și între aceste acte este și ipoteca constituită, asupra bunurilor datornicului, iar această prezumpție, după principiile generale

de drept formulate în articolul 1200 și 1202 din Codul civil, scutește pe cel ce o propune de dovada fraudei, incumbând celui ce a încheiat actul, a dovedi contrariul.

11. Art. 780 din Codul comercial, îndreptățește pe orice creditor, și neapărat și pe sindic care prezintă pe toți creditorii, a cere și a obține scoaterea din tabloul creanțelor de plată pe acele cari sunt pătate de fals, de dol sau au fost înscrise în urma unei erori, ori din pricină că până în momentul verificării nu se știa de existența unor acte, cari dacă ar fi fost cunoscute creanțele ar fi fost respinse dela verificare, sau, în tot cazul, nu ar fi fost înscrise în mod definitiv, ci numai în parte sau numai provizoriu până la pronunțarea justiției asupra validității lor. *C. Iași s. II, 12 Mai 909* 42 366

12. Pentru ca o persoană să poată fi declarată în stare de faliment să cere între altele, ca ea să fie în încetare de plăți; cum însă legea prin art. 695 din codul com. nu definește această stare, este necontestat că faptele și circumstanțele din cari se poate deduce că un comerciant este în încetare de plăți sunt lăsate cu totul la suverana apreciere a instanței de fond și în acest scop judecătorul va trebui să constate din orice fapte și circumstanțe că încetarea plăților este efectivă, reală și manifestă prin semne pozitive și exterioare, cari să denote în mod neîndoios că el nu mai este în stare de a face față plăților sale, că creditul său este pierdut și că prin urmare comerțul său numai poate fi continuat, existența sa de comerciant fiind cu totul compromisă.

13. Faptul unui comerciant de a recurge la expediente pentru a-și achita datoriile sale, nu constituie o stare de încetare de plăți, din moment ce el își continuă comerțul.

Prin urmare, un comerciant nu poate fi declarat în stare de faliment pentru simplul fapt că își continuă comerțul numai cu ajutorul imprumuturilor, cât timp el nu încetează plățile.

14. Faptul neplăței unei cambii ajunsă la scadență nu poate motiva o declarare în stare de faliment decât numai când încetarea de plăți este generală și numai lasă nici o îndoială asupra imposibilității de a face față angajamentelor.

15. Numai prin protest se poate stabili faptul încetării plăților și epoca ei;

Prin urmare o cambie deși ajunsă la scadență, însă neprotestată, nu poate servi ca motiv la declararea în faliment a comerciantului debitor.

16. Pentru a se proba că un comerciant este în încetare de plăți nu este suficient ca să se stabilească din registrele sale, din bilanț sau inventariu că are un activ cu mult inferior pasivului, dar trebuie să se facă proba că a încetat comerțul din faptul că se găsește în imposibilitate de a-și mai achita datoriile sale exigibile.

17. Comerciantul încetat din viață nu poate fi declarat în stare de faliment, de cât numai în decursul anului dela evenimentul morții.

18. În caz de moartea comerciantului, legiuitorul nedisponând nimic relativ la încetarea plăților, rezultă că declararea în stare de faliment se va face numai dacă încetarea de plăți a avut loc înaintea morții, conform regulii generale prevăzută de art. 695 din codul comercial. *C. Galați, s. I, 32/910* 80 682

19. După art. 695 din codul comercial, pentru ca cineva să poată fi declarat în stare de faliment, trebuie să fie comerciant și să se aple în stare de încetare de plăți pentru datorii comerciale; că prin derogare dela acest principiu, care constituie dreptul comun, legiuitorul prin art. 707 din codul comercial prevede că și un comerciant care s'a retras din comerț poate fi declarat falit, cu condiție ca declararea să se facă în termen de maximum 5 ani dela retragerea din comerț, și încetarea plăților să fi avut loc în timpul pe când el exercita comerțul, sau în anul următor, însă pentru datorii cari să decurgă din același exercițiu; tot asemenea și comerciantul încetat din viață poate fi declarat falit, însă numai în cursul unui an dela moartea lui.

Că de aci rezultă că legiuitorul a voit să facă o deosebire între aceste cazuri și nu a permis falimentul după moarte decât dacă comerciantul se află în încetare de plăți înainte de a muri, conform art. 695 din codul comercial.

20. Legiuitorul comercial, nedefinind nicăeri încetarea de plăți, ea rămâne o chestiune de fapt lăsată la suverana apreciere a judecătorului.

21. Protestul este necesar, atât pentru a conserva acțiunea în recurs contra giranților, cât și pentru a stabili faptul încetării plăților și epoca ei. *Trib. Putna s. II, 96/910* 80 686

Adnotație de I. Ionescu-Dolj

22. Plata datorțiilor unui comerciant prin mijloace ruinătoare sau frauduloase, nu constituie o probă de încetarea plăților.

23. Pentru a se declara în stare de faliment un comerciant decedat, trebuie ca încetarea plăților să fi avut loc înainte de moartea lui. *Trib. com. Ilfov, 1166/910* 80 687

Adnotație de I. Ionescu-Dolj

24. Sentința declarativă de faliment a Trib. comercial, nu constituie o chestiune prejudicială de care să depindă soarta acțiunii publice. Acțiunea publică pentru banerută este independentă de aceea a declarării în stare de faliment și tribunalul corecțional poate condamna pentru banerută fără a se preocupa de sentința Trib. comercial dacă a declarat în stare de faliment, sau a refuzat, sau a revenit. *C. Craiova s. II, 101/910* 84 717

Adnotație de I. Ionescu-Dolj

FALS. — 1. Conform art. 170 din Proc. civilă, atunci când nu există acțiune publică deschisă pe calea principală pentru fals, ci numai partea face o alegațiune ca să obțină suspendarea procesului civil, această suspendare este facultativă pentru instanța civilă, având dreptul a suspenda procesul numai când găsește că sunt indicii de fals. *Cas. s. II, 47/910* 34 303

2. După art. 450 din procedura penală, combinat cu art. 1173, alin. 2 din codul civil, nu se poate cere constatarea unui fals pe cale principală civilă, în scopul de a legitima o cerere de revizuire în baza art. 290, alin. 2 din codul de procedură civilă, atunci când actul învinuit fals, a fost invocat și discutat în cursul procesului rezolvit definitiv, prin hotărârea a cărei revizuire se cere. *Cas. s. unite 8/910* 56 476

3. Pentru ca un act autentic să fie valabil ca atare este suficient ca magistratul competente să fi luat consimțământul părților și să fi dispus au-

tenticarea actului, că din acest moment, actul dintre părți are a fi considerat ca autentic, de oarece voința părților asupra celor conținute în act a fost exprimată înaintea magistratului competente și acest magistrat a luat act de acele declarațiuni. Imprejurarea că judecătorul, dintr'un motiv sau altul, nu a semnat procesul-verbal de autentificare, nu ridică actului caracterul său de autentic și nu poate avea vre-o înrăurire asupra efectelor sale.

Prin urmare, un act de vânzare care dobânde autentificarea în condițiile sus arătate, are caracterul unui act autentic, așa că falsul săvârșit în el întrunește elementele delictului de fals consumat, iar nu un delict neizbutit. *Cas. s. II, 1769/910* 65 553

FALS IN ACTE PUBLICE. — Nici legea pentru organizarea comunelor rurale din 1904, nici aceea din 29 Aprilie 1908, nu dă primarului atribuția de a certifica întinderile pământurilor pe cari diferiți proprietari le posedă în raza comunei, de oarece un primar nu are în arhiva primăriei date din cari să poată constata întinderea diferitelor proprietăți din comună afară de pământurile dobândite de săteni prin diferite legi de improprietărire pentru cari se găsesc documente pe la primării.

Prin urmare, chiar dacă primarul ar ști câtă întindere de pământ posedă în comună o persoană oarecare, și cu știință ar face declarații inexacte despre întinderea aceluia pământ în certificatul ce liberează în scop de a se stabili aceea întindere, acest fapt nu poate constitui delictul de fals, prevăzut de art. 124 din codul penal, de oarece certificatul liberat nu intră în atribuțiunile sale de primar. *Cas. s. unite 10/910* 49 424

FIRMA COMERCIALA. — 1. Doui comercianți care au luat ca firmă numele autorului lor, au înscris-o conform legii și s'au servit de ea în mod continuu și exclusiv timp de aproape 14 ani, au dobândit, prin această prioritate a folosinței, un drept de proprietate asupra firmei, drept impus de concurența leală, care trebuie să existe în comerț și stabilit și de legea firmelor.

2. Justiția poate lua măsuri contra concurenței neleale chiar când confuziunea nu s'a produs, ci este numai posibilă.

3. Când doi frații mai tineri deschid un stabiliment comercial în care fac același comerț ca și decedatul lor tată, sunt liberi să facă acel comerț luând ca firmă numele tatălui lor, dar sunt datori să-l diferențieze de așa fel de al altor frați ai lor, care exercită de mai mult timp același comerț în același oraș și au ca firmă tot numele tatălui, în cât să nu facă posibilă o confuziune între cele două stabilimente.

Dacă firma veche se compune din numele tatălui pe lângă care s'a adăugat cuvântul «succesori» firma nouă nu e destul de diferențiată numai prin adăogarea cuvintelor «Fii Jun.» pe lângă numele autorului comun și confuziunea fiind posibilă, trebuie a se diferenția în alt chip.

4. Dacă din punct de vedere civil numele unei persoane este inalienabil și imprescriptibil, din punct de vedere comercial el devine un semn distinctiv al comerciantului, un mijloc de a atrage clientela prin încrederea ce inspiră, o valoare, și din acest punct de vedere, poate fi cedat.

Chiar admitând că numele izolat nu poate fi

cedat, desigur însă că e valabilă cesiunea când se cedează numele împreună cu fondul de comerț. *Trib. Com. Ilfov, 27 Oct. 910* 84 719

FUNCTIONAR PUBLIC.—Pentru a se ști ce înseamnă un funcționar public nu trebuie să se aibă în vedere modul cum este investit funcționarul, dacă are funcțiunea prin alegere, ori prin delegațiunea puterii executive, ci ceia ce este hotărâtor sunt atribuțiunile ce se conferă funcționarului, ori care ar fi modul lui de numire.

Astfel, odată ce aceste atribuțiuni consistă în conlucrarea sa la un serviciu public, fie al Statului, al județului sau al comunei, el este un funcționar public.

Prin urmare, primarul și ajutoarele sale, făcând parte dintr-un serviciu public și având atribuțiuni atât de numeroase și de variate, ei sunt fără îndoială funcționari, și prin urmare coprinși între funcționari comunali pentru care s'a înființat o casă de pensii la 897, așa că, conform acelei legi de pensii, salariile lor sunt supuse reținerilor. *Cas. s. unite 1/910* 16 124

FURT.—Legea neprevăzând anume lucrurile cari pot face obiectul unui furt, poate să fie furt și luarea de nisip și pietriș, dacă sunt constatate elementele acestui delict. *Cas. s. II, 2809/910* 74 624

G

GAJIU.—1. Un fond de comerț, ca orice avere a debitorului, poate face obiectul unui gaj, după cum aceasta rezultă formal din dispozițiunile art. 861 din Codul de comerț, iar pentru validitatea constituirii în gaj a unui fond de comerț este suficientă remiterea titlului constatator al dreptului pus în gaj, de oarece fondul de comerț fiind o universalitate de bunuri, este un lucru mobil incorporal și, ca atare, nu i se pot aplica regulile și condițiunile cerute pentru constituirea de amanet asupra lucrurilor mobile corporale, adică, de a se remite lucrul în posesiunea creditorului gagist sau unei terțe persoane.

Astfel, pentru validitatea constituirii în gaj a unei farmacii, este suficient remiterea către creditorul gagist, a titlului în baza căruia debitorul exploatează farmacia, dacă acest gaj s'a înscris în registrul de inscripții al tribunalului. *Cas. III, 199/910* 59 502

2. Dreptul de exploatare a unei farmacii constituie un fond de comerț și ca atare poate fi dat în gaj cuiva pentru asigurarea plăței unei datorii

3. Pentru conservarea privilegiului asupra unui drept de exploatare a unei farmacii pus în gaj, este suficient a se remite în posesia creditorului gagist, titlul care să constate dreptul de proprietate al debitorului asupra lucrului constituit gaj, iar actul de gaj să fie înscris în registrul de inscripțiune al tribunalului, pentru a putea fi cunoscut de terțiile persoane. *C. Galați II, 29/904* 59 503

Vezi și adnotația Redacției ce o însoțește.

4. Conform art. 480 din codul comercial, creditorul are dreptul a fi plătit cu privilegiu asupra lucrului ce i s'a constituit gaj, iar acest privilegiu nu există de cât dacă lucrul s'a dat și se află în posesiunea creditorului, sau unei alte persoane aleasă de părți.

Că, de aci rezultă că creditorul gagist n'are

dreptul de a se opune la urmărirea lucrului dat în gaj, ci numai pe acela d'a fi plătit cu preferință din prețul lucrului. *Cas. s. II, 167/910* 80 682

GIR DUPĂ SCADENȚA.—Girul cu clauza «spre încasare» pentru a putea produce efect, trebuie să fie dat înainte de scadență. Odată expirat acest termen nici o imputernicire nu se mai poate da cui-va pentru a reclama plata unei cambii, de cât printr-o procură în regulă. *C. Galați s. II, 9/910* 64 542

H

HOTĂRÂRI.—Nici art. 118, nici altă dispozițiune din procedura civilă nu prescrie, pentru validitatea unei hotărâri, ca și diferitele jurnale de amânări să fie semnate de toți judecătorii cari au luat parte la cercetarea și judecata procesului;

Prin urmare, în lipsa unei asemenea dispozițiuni și pentru jurnalele de amânare, părțile nu se poate întemeia numai pe lipsa semnăturii unui consilier din jurnalele de amânare pentru a cere casarea deciziunii, când este constatată că acel consilier este semnat atât în minuta deciziei, cât și în deciziunea complectată cu motive. *Cas. s. unite, 3/910* 24 187

HOTARÂRI INTERLOCUTORII.—Incheierea prin care o instanță judecătorească recunoaște unei persoane însușirea de moștenitor și proprietatea succesiunii, este o hotărâre interlocutorie, asupra căreia judecătorii nu pot reveni, și asemenea hotărâri, legând pe judecători, au putere de lucru judecat, neputând fi desființate decât odată cu fondul pe căile ordinare și extraordinare de atac. *Jud. Buhuși-Neamțu, 78/910* 68 578

I

IMOBILE PRIN NATURA LOR.—1. După art. 463 din codul civil, fondurile de pământ și clădirile sunt imobile prin natura lor; că de aci rezultă că toate părțile constitutive și integrante ale unei clădiri au a fi considerate ca imobile prin natura lor și aceasta nu numai când aceste piese se alipesc în mod material la fond, dar și atunci când ele sunt mobile și transportabile.

2. Spre deosebire de imobilele prin natura lor, devin imobile prin destinație în sensul art. 468 și 469 din codul civil toate aceste obiecte sau piese dintr-o clădire, cari nu constituie substanța însăși a clădirii, neconfundându-se în totul și neformând cu ea, chiar când sunt alipite la fond, un singur și acelaș lucru, ci păstrându-și individualitatea lor proprie, sunt asociate la fond în vederea unui scop anumit, rămânând însă în urmă aceea ce au fost și mai înainte, imobilizarea lor nefiind decât fictivă și numai din punctul de vedere juridic.

Astfel, mașinile instalate într-o fabrică de brichete nu pot fi privite ca imobile prin natura lor, căci ele nu s'au identificat în corpul fondului, ci și-au păstrat ființa și individualitatea lor anterioară; asemenea mașini ar fi putut constitui imobile prin destinațiune numai dacă proprietarul fabricii ar fi fost și proprietarul terenului, de oarece imobilizarea prin destinațiune, având loc numai în interesul fondului, proprietarul singur ca reprezentant al aceluia interes poate să o facă, iar nu și locatarul, arendașul

și chiar uzufructuarul, cari lucrează în interesul lor numai și pentru durata temporară a folosinței lor; că din toate acestea rezultă că asemenea mașini nu pot face obiectul unei urmări mobiliare. *C. Buc., s. II, 63/909*

14 109

IMPACAREA PARTILOR. — Acțiunea publică poate fi declarată stinsă prin împăcarea părților, intru cât e vorba de delictul art. 239 din codul penal, pentru care art. 82 din legea judecătorilor de ocoale permite împăcarea. *Cas. s. II, 326/910*

46 399

INALIENABILITATEA IMOBILELOR DOTALE. —

1. Dacă, în timpul căsătoriei, imobilele dotale nu pot fi înstrăinate în mod voluntar, ele nu pot fi înstreinate nici în mod silit și, deci, nu pot fi obligate, adică soții, fie numai unul, fie amândoi, nu pot obliga, în timpul căsătoriei, imobilele dotale. Admițându-se contrariu, s'ar ajunge pe cale indirectă la înstrăinarea imobilelor dotale.

2. Imobilele dotale, neputând fi obligate în timpul căsătoriei, nu pot fi urmărite nici după desfacerea căsătoriei pentru datorii ce ar fi contractat femeia în timpul căsătoriei, ele nu pot fi urmărite pentru asemenea datorii nici după desfacerea căsătoriei.

3. Oricât de general ar fi art. 1718 din codul civil, dar intrucât textele acestui cod trebuie puse în legătură unele cu altele, dându-le interpretarea cea mai logică și conformă cu spiritul legiuitorului, trebuie să admitem că principiul din art. 1718 al codului civil, suferă o restricțiune din cauza art. 1248 din acelaș cod.

4. Scopul principal urmărit de legiuitor, când a prevăzut inalienabilitatea imobilelor dotale, a fost de a asigura patrimoniul femeii în așa fel în cât să nu sufere nici o pagubă din cauza căsătoriei ei să se conserve neatinș în acel timp și să iasă din căsătorie în aceeaș stare, nefiind expusă nici în viitor la vreo diminuare din cauze ivite în timpul căsătoriei. Așa fiind, dacă s'ar admite că imobilele dotale pot fi urmărite după desfacerea căsătoriei pentru datorii din timpul căsătoriei, s'ar înlătură scopul legiuitorului, inalienabilitatea ar fi iluzorie, urmărirea ar fi numai amânată, iar femeia ar fi expusă să sufere, tocmai când poate avea nevoie de mai mult sprijin material, consecințele slăbiciunii ori nepriceperii sale din timpul căsătoriei.

5. Imobilele dotale, neputând fi urmărite nici în timpul, nici după desfacerea căsătoriei, pentru plata unor datorii contractate în timpul căsătoriei, nu pot fi urmărite pentru plata acelor datorii nici dacă femeia s'a recăsătorit, pentru că această nouă căsătorie n'a putut redă femeii ceea ce n'avea în timpul când a contractat datorii, adică capacitatea de a-și obliga imobilele dotale.

6. Inalienabilitatea imobilelor dotale nu este o adevărată indisponibilitate, ci o agravare a incapacității femeii, care agravare consistă în aceea că ea nu-și poate obliga imobilele dotale în timpul căsătoriei, și din care rezultă că aceste imobile nu pot fi urmărite nici în timpul căsătoriei și niciodată după desfacerea ei, dar care agravare dispăre odată cu desfacerea căsătoriei.

Trib. Argeș, 68/909

18 142

Adnotație de d-l D. Alexandresco.

7. Art. 1253 din codul civil prevede, în mod formal, că imobilul dotal nu se poate înstrăina și deci ipoteca decât cu permisiunea justiției și în

anumite cazuri, de unde rezultă că înstrăinarea sau ipotecarea imobilului dotal fără autorizarea tribunalului este nulă, de oarece le lipsește condiția esențială cerută de acest articol pentru validitatea lor, adică permisiunea justiției.

Astfel, față cu aceste principii, atunci când împrumutul ipotecar, deși autorizat de tribunal, este contractat însă pentru o sumă mai mare decât cea prevăzută în autorizare, în acest caz ipoteca este valabilă constituită numai pentru suma prevăzută în jurnalul de autorizare al tribunalului și este nulă pentru suma care trece peste cea pentru care s'a obținut autorizația. *Cas. s. I, 436/909.*

35 309

INCEPUT DE DOVADA SCRISA. — Inceputul de dovadă scrisă poate rezultă și din răspunsurile părții la interogatoriu, iar aprecierea tribunalului asupra răspunsurilor date la interogatoriu constituie o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanței de fond.

Prin urmare, când instanța de fond se bazează, pentru a constata existența unei convențiuni, pe un început de dovadă scrisă completată cu prezumpțiune, nu violează articolele 1197 și 1203 din codul civil. *Cas. s. I, 406/909*

7 50

INCREȘINȚAREA COPILOR EȘIȚI DIN CĂSĂTORIE. — 1. Din dispozițiunile art. 282 precum și după acelea ale art. 283 din Codul civil care recunoaște dreptul de a priveghea asupra copiilor chiar și soțului căruia nu i-au fost încredințați copii, rezultă că măsurile ordonate de instanțele de fond, cu privire la încredințarea copiilor sunt întotdeauna revocabile și susceptibile de a fi modificate, după împrejurările noi ce pot surveni; iar hotărârea instanței de fond, care arată anume împrejurările noi, care a determinat-o a decide că e spre binele copilului ca el să fie încredințat alternativ atât tatălui cât și mamei, este suverană și nesupusă controlului Curții de casație.

2. Măsurile luate prin hotărârea definitivă de despărțenie relative la încredințarea copiilor eșiți din o căsătorie fiind esențialmente revocabile nu pot constitui lucru judecat, ci ele pot fi modificate de câteori survin împrejurări noi cari reclamă asemenea modificări; iar pentru a se putea modifica măsurile anterioare, judecătorii fondului se pot întemeia pe lângă împrejurările noi survenite în urma ultimei decizii date în această privință și pe fapte anterioare acelei decizii, când acele fapte nu au fost deduse în instanță și apreciate de judecători cu ocazia luării măsurilor a căror modificare se cere, și când ele sunt în legătură cu faptele petrecute în urmă explicând și întărind acele fapte. *Cas. s. unite 14/910*

69 580

INSCRIȚIUNE IPOTECARA. — 1. Inscripțiunea ipotecară nefiind o condițiune esențială pentru existența contractului de ipotecă, și intrucât ea n'a fost creată de legiuitor decât ca o măsură de publicitate în interesul terților, este evident că dacă o inscripțiune ipotecară nu s'a reînnoit înaintea expirării termenului de 15 ani, așa precum prescrie art. 1786, aceea prescripțiune nu mai poate produce nici un efect față de terții și ea atare urmează să fie perimată.

2. Dispozițiunile art. 1804 din Codul civil nu-și pot avea aplicațiunea în materie de perimare a unei inscripțiuni ipotecare, această dispozițiune

fiind edictată de legiuitor numai pentru obținerea purgării unui imobil de privilegii și ipotecă.

C. Buc. s. I, 95/910 . . . . . 50 430

3. O inscripțiune nefiind reînnoită în termen de 15 ani, prevăzut de art. 1786 din Codul civil, este perimată și trebuie, prin consecință, a fi considerată cu și cum n'ar fi fost luată.

Prin urmare cu drept cuvânt Tribunalul respinge cererea de reînnoirea unei asemenea inscripțiune, întru cât nu se poate concepe reînnoirea unui lucru care a încetat de a mai exista. *C. Buc. s. I, 1 Aprilie 910* 50 431

4. După dispozițiunile art. 1786 din Codul civil, inscripțiunile conferă dreptul de privilegiu și ipotecă în curs de 15 ani din ziua în care s'a făcut inscripțiunea, și efectul lor încetează dacă inscripțiunile nu au fost reînnoite înaintea expirării acestui termen. *Trib. Prahova s. I, j. 1885/910* 50 431

INȘELĂCIUNE.—1. Un element esențial al delictului prevăzut de articolul 332 din Codul penal este întrebuițarea de manopere frauduloase în vedere de a împărtași folos.

Prin manopere trebuie să se înțeleagă nu simple minciuni, promisiuni, reticențe, ci niște fapte combinate cu dibăcie pentru a da minciunilor, promisiunilor, etc., mai multă tărie și pentru a le da și mai bine aparența adevărului. Pentru a vedea întru cât acele fapte au putut contribui la înșelarea victimei trebuie a se ține seamă și de gradul de cultură al acesteea.

Pentru existența delictului trebuie ca aceste manopere să fie întrebuițate cu scopul de a induce pe victimă în eroare, să fie frauduloase, adică infractorul să aibă conștiința că înșală și totuși voința sa să urmărească, să aibă drept scop această înșelăciune. Fără intenția frauduloasă nici nu se poate concepe delictul de escrocherie.

2. Chiar dacă se dovedește că debitorul a luat înapoi banii puși pe o masă pentru achitarea unei părți din suma prevăzută într'o poliță, când a văzut că nu se înțelege cu creditorul în privința dobânzii de plătit la suma ce mai rămănea și după ce văzuse că creditorul a menționat în dosul poliței că s'a achitat suma depusă pe masă, fapta debitorului nu constituie delictul prevăzut de art. 332 din Codul penal dacă nu se dovedește intenția frauduloasă. *Trib. Argeș 2273/909* 15 117

3. Pentru a se putea pune în sarcina cuiva delictul de înșelăciune prevăzut de art. 332 din codul penal, nu este suficient numai să se producă o pagubă în averea altuia prin alterarea adevărului, ci se mai cere ca consimțământul celui păgubit și buna sa credință să fie surprinse prin așa mașinațiuni amăgitoare, în cât să rămână neîndoios, că, fără întrebuițarea lor, păgubitul nu și-ar fi dat consimțământul; că nu este suficient, cu alte cuvinte, numai alegarea unor fapte mincinoase, dar se cere ca alegarea lor să fie însoțită de o punere în scenă meșteșugită, care să facă în mod normal pe cineva să creadă în realitatea lor; căci, în caz contrariu, nu ne-am găsi decât în fața unor afirmări neadevărate, pe cari cineva crezându-le, are a-și imputa numai sieși nesocotința sau ușurința de ale da crezare fără să fi controlat veracitatea lor, și în acest caz, delict de escrocherie nu există, ci cel mult faptul prezintă caracterul unui dol civil. *Trib. Covurlui s. II, 1 Aprilie 910* 55 472

INTERPRETAREA CONVENȚIUNILOR.

Regula din art. 977 din codul civil, după care interpretarea contractelor se face după intențiunea comună a părților, iar nu după sensul literal al termenilor, nu și are aplicațiunea decât atunci când conținutul actului nu este destul de clar și dă loc la diferite interpretări asupra calificațiunii juridice a actului, de unde urmează că intențiunea părților trebuie căutată mai întâi în termenii actului și numai când acești termeni ar fi întunecoși, în celelalte circumstanțe ale cauzei. *C. Galați s. II, 4/910* 69 582

Adnotație de G. C. Plesnilă

INTERZICEREA IMPORTULUI ZAHARINEI.—1. Din dispozițiunile art. 12 din legea pentru interzicerea importului zaharinei rezultă că legiuitorul a voit să pedepsească pe acei ce se vor dovedi că au dat zaharinei o întrebuițare ilicită, servindu-se de această substanță la fabricarea, prepararea ori numai îndulcirea diferitelor alimente, băuturi sau a ori căror produse industriale.

Prin urmare, când i stanța de fond constată că o persoană nu s'a servit de zaharină pentru a îndulci băuturile din stabilimentul său, această constatare este suverană și nu poate fi censurată de Curtea de casație. *Cas. s. unite, 2/910* 27 212

2. Legea asupra interzicerii importului zaharinei astfel cum a fost modificată în anul 1906, prin aliniatul penultim de sub art. 17 nu mai prevede ca procesul verbal încheiat în lipsa contravenientului să se publice și prin *Monitorul Oficial* așa cum prevede legea din 1900, ci numai ca acel proces-verbal să se afișeze la intrarea uneia din autoritățile enumerate în acel articol care se va găsi că e mai în apropiere de locul încheierii procesului-verbal.

Prin urmare, posterior legii din 1906 nu se mai poate anula procesul-verbal de constatarea contravențiunii.

3. Notificarea procesului-verbal de constatarea unei contravențiuni la legea asupra interzicerii importului zaharinei prin înmânarea unei copii contravenientului când e prezinte la constatare, iar când este absent prin afișarea acelei copii în modul indicat de art. 17 din lege, are de scop, de a asigura contravenientului dreptul de apărare, dându-i putința să prezinte administrațiunii centrale apărările sale asupra faptului ce i se impută fie pentru a împiedeca confirmarea procesului-verbal, fie pentru a fi condamnat la o amendă mai mică în raport cu gravitatea contravenției ce i se impută.

Prin urmare, îndeplinirea formelor de comunicare sau afișare a copiei după procesul-verbal constatator al contravenției face parte din condițiunile esențiale cerute pentru validitatea constatării și, deci, neîndeplinirea lor în formele prescrise de lege, atrage nulitatea procesului-verbal de constatarea contravențiunii. *Cas. s. unite, 11/910* 49 423

4. Dacă, după art. 20 din legea zaharinei, procesele-verbale ce constată contravențiunile în această materie, fac deplină credință până la înscrierea în fals, de tot ce agenții constată că au văzut și auzit, aceeași putere doveditoare nu se poate recunoaște însă proceselor-verbale în ce privește faptele ce nu au putut face obiectul constatărilor agenților cum este expertiza chimică, care este o lucrare tehnică a expertului

și care deci poate fi combătută prin proba contrarie înaintea tribunalului, întru cât art. 20 din legea zaharinei nu oprește acest lucru. *Cas. s. III, 172/910* 61 520

INVOELI AGRICOLE: Vezi «Tocmeli Agricole».

IPOTEGA LEGALA. — 1. Femeea poate să cedeze rangul ipotecii sale legale în favoarea terțiilor numai în cazurile prevăzute de art. 1253 din Codul civil.

2. Dacă este adevărat că creditorul nu poate fi obligat să supravegheze întrebuințarea banilor împrumutați soțului, în scopul pentru care tribunalul a autorizat cesiunea rangului ipotecii legale a soției, nu e mai puțin adevărat însă că cesiunea de rang numai intră în cazurile prevăzute de art. 1253 din Codul civil, atunci când creditorul în loc de bani a dat soțului marfă pentru a face comerț, adică în alt scop decât cel pentru care a fost autorizată de tribunal cesiunea de rang, de oarece în asemenea împrejurări creditorul a știut că nu s'a îndeplinit condițiunile în cari s'a făcut cesiunea rangului ipotecii legale, și prin urmare această cesiune de rang s'a făcut în contra dispozițiunilor art. 1253 din Codul civil. *Cas. s. I, 17/910* 40 350

J

JURAȚI. — Instituțiunea juraților. (*Monografie de Al. St. Mandrea*) 20 159

JURAMANT DECIZORIU. — Din dispozițiunile art. 1218 din Codul civil, rezultă că jurământul dat unuia din debitorii solidari, și săvârșit de acesta, profită și celorlalți debitori numai în cazul când acel jurământ s'a dat numai unuia din debitorii, iar nici de cum când creditorul a deferit simultan jurământul la toți debitorii cari figurau ca părți în aceeaș instanță. *Cas. s. I, 90/910* 37 325

JURAMANTUL MARTORIILOR. — Neîntrebuințarea formulei într'un jurământ al unui martor de a spune tot adevărul și nimic de cât adevărul, face ca depunerea martorului să fie nulă.

Prin urmare, mențiunea făcută în deciziunea instanței de fond că martori evrei au jurat conform ritului mozaic, fără să se arate formula jurământului, sau să se vizeze art. 153 din Proc. penală, nu este suficientă pentru a se putea cunoaște dacă cerințele legii au fost îndeplinite, și dacă jurământul prestat a fost cel legal. *Cas. II, 1554/910* 59 502

JURAMANTUL MEMBRILOR ORDINULUI JUDECATORESC. — Depunerea jurământului pentru membrii ordinului judecătoresc nu e necesară decât la intrarea în funcțiune, conform art. 77 din legea de organizare judecătorească. Astfel, confirmarea unui judecător într'o funcțiune ce ocupă în momentul punerii în aplicare a noii legi de organizare judecătorească nu poate fi privită ca o nouă numire care să necesiteze depunerea jurământului. *Cas. s. II, 1916/910* 58 496

JURAMANTUL MORE JUDAICO. — Jurământul judiciar astfel cum a fost regulamentat de legiuitorul nostru, este un act cu un îndoit caracter civil și religios; că în vederea caracterului civil al jurământului judiciar, legiuitorul a prescris ca jurământul să fie săvârșit înaintea judecătii, în ședință publică, și numai prin excepțiune poate fi săvârșit și înaintea unui judecător delegat la locuința celui chemat a-l săvârși, dacă acesta

justifică că o întemeiată împiedicare îl oprește de a veni în persoană la judecată; iar în vederea caracterului religios al jurământului, după ce stabilește formula după care are a se săvârși jurământul de către acei de religie ortodoxă, legiuitorul a pus îndatorire instanțelor judecătorești să modifice jurământul potrivit religiei celui ce are a-l presta.

Prin urmare, acestea fiind principiile stabilite de legiuitor în materie de jurământ judiciar, când instanțele de fond pun îndatorire unui rabin ca să procedă la îndeplinirea formelor și practicilor prevăzute în anaforaua din 1844, pentru ca un israelit să săvârșească în sinagogă jurământul more-judaico, acele instanțe violează regula de procedură după care jurământul judiciar are a fi săvârșit înaintea judecătii în ședință publică, iar nu în sinagogă, și violează în acelaș timp art. 740 din proced. civilă, prin care se desființează anaforaua din 1844 privitoare la formalitățile și practicile de îndeplinit de către israeliți chemați a săvârși un jurământ.

Că din toate acestea rezultă că, întru cât rabinul nu a refuzat asistența sa religioasă justiției pentru a se ajunge la săvârșirea jurământului în discuțiune, ci a refuzat numai să aplice jurământului formele și practicile prevăzute în anaforaua din 1844, care era desființată prin art. 740 din pr. civilă, în asemenea caz rabinul nu putea fi condamnat la amendă. *Cas. s. unite 19/910* 82 700

L

LEGEA AVOCAȚILOR: Vezi «Avocați».

LEGEA BURSELOR. — Potrivit art. 23 din legea burselor, închirierile de vase pentru transporturi maritime și fluviale în afară de localul bursei, nu sunt privite ca operațiuni de bursă și, prin urmare, asemenea închirieri sunt escluse dela beneficiul legii burselor. *C. Galați s. I, 31 Mai 910.* 60 511

LEGEA CONTABILITAȚII PUBLICE. — 1. Prescripția prevăzută în art. 125 al legii contabilității este edictată numai în privința creanțelor pentru cari e prevăzut un credit în buget și în folosul exclusiv al Statului.

2. Dacă datoria Statului era o prestație plătitibilă la un termen mai scurt de un an și supusă prescripției prevăzută în art. 1907 din codul civil, din aceasta nu rezultă însă că și datoria celui ce a încasat fără cauză atari prestații e și ea periodică și supusă prescripției din sus citatul articol. *C. Craiova, s. II, 12 Sept. 909.* 9 70

LEGEA ASUPRA DREPTURILOR PROPRIETARIILOR. — 1. Dispozițiunile art. 6 din legea proprietarilor în ce privește termenul pronunțării, se aplică numai la hotăririle cari se pronunță de judecătorul de ocol sau de președintele tribunalului în prima instanță, iar nici de cum în apel, care se judecă conform articolului 12 din aceeaș lege și care articol nu prevede nici un termen în care trebuie să se pronunțe hotărirea.

2. Formalitatea prevăzută de art. 4 din legea proprietarilor, nefiind de ordine publică, nulitatea rezultată din neobservarea ei nu mai poate fi invocată după ce părțile au intrat în discuțiune asupra fondului. *Cas. s. I, 21/910* 22 173

Adnotație de Locot. Dr. G. Danielopolu.

3. Legea asupra drepturilor proprietarilor fiind o lege excepțională, creată numai în favoarea proprietarilor de imobile, după cum rezultă din însăși titulatura acestei legi, nu se poate aplica și în rezolvirea altor contestațiuni ce s'ar naște din alte contracte de locațiune de lucruri mobile: Astfel, litigiul dintre un proprietar de farmacie și locatarul său, nu poate fi rezolvat după legea proprietarilor, dreptul de farmacie, ca și concesiunea acestui drept, fiind un drept personal mobilier. *Trib. Tutova 56/910* 42 368

4. Din momentul ce din legea proprietarilor rezultă că proprietarul poate să intenteze acțiune și după expirarea contractului de închiriere după formele și procedura indicată în legea asupra drepturilor proprietarilor, nu mai rămâne îndoială că locatarul poate să fie citat la imobilul închiriat, după cum aceasta rezultă din ultimul alineat al art. 4 din sus citata lege, care prevede că locatarul este considerat că având domiciliu obligatoriu la imobilul închiriat sau arendat, dispozițiune care fiind generală nu poate fi res-trânsă numai la timpul cât durează contractul de locațiune. *Cas. s. unite 12/910* 48 413

Adnotație de C. Ștefănescu.

5. După art. 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor, apelul este nul, dacă cel ce uzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, înaintea căruia și-a îndreptat apelul, și această alegere de domiciliu este impusă chiar în cazul când cel ce reclamă în justiție își are domiciliu real în orașul de reședință al tribunalului.

Prin urmare, alegerea de domiciliu nefiind lăsată la voia părții, cerințele art. 12 din lege nu pot fi satisfăcute dacă cel ce face o asemenea cerere nu indică expres că și alege domiciliu în orașul de reședință al tribunalului, către care și îndreptă cererea, iar o asemenea alegere de domiciliu este cerută în apel, chiar în cazul când partea a făcut declarație de alegere de domiciliu în petiția introductivă dela prima instanță. *Trib. Tulcea 265/909* 55 473

6. După art. 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor, recursul este nul, dacă cel ce uzează de dânsul nu face alegere de domiciliu în orașul de reședință al Inaltei Curți de casație, iar faptul că posterior facerii recursului, avocatul recurentului ar fi menționat pe verso petiției de recurs că recurentul își alege domiciliul la locul unde domiciliază avocatul, o asemenea mențiune nu este operantă, când este constatat că procura în virtutea căreia avocatul a făcut acea mențiune în numele clientului, este posteroară facerii recursului. *Cas. s. I, 146/910* 72 604

Vezi și adnotația ce o însoțește.

LEGI DE ORDINE PUBLICA. — Legile relative la minoritate și la majoritate, determinând capacitatea sau incapacitatea persoanelor sunt de interes general, deci de ordine publică, și au efect retroactiv.

Prin urmare, în virtutea acestui principiu, aceia cari după Codul Calimach erau încă minori la etatea de 21 ani, au devenit majori prin singurul efect al legii civile actuale, care fixează majoritatea la 21 ani. *Cas. s. I, 99/910* 23 183

LEGEA POZIȚIEI OFIȚERILOR. După art. 13 din legea poziției ofițerilor, ofițerul care a stat în disponibilitate pentru concediu mai mult de un

an, fiind chemat în activitate va fi supus unui examen, spre a se constata dacă posedă încă cunoștințele necesare, și că regulamentul acestei legi va determina modul de compunere al comisiunii de examinare și procedare a acestei comisiuni.

Astfel, dacă regulamentul acestei legi nu este făcut încă, nu se poate deduce că această lege nu trebuie să fie aplicată, ci, în acest caz, are a se proceda conform legii.

Prin urmare, cerințele legii sunt satisfăcute atunci când se constată că militarul chemat în activitate a fost examinat de toți șefii săi ierarhici cari au constituit comisiunea, iar faptul că a fost examinat de fiecare în parte, iar nu de toți împreună, nu poate constitui violarea legii, căci ceiace legea cere este ca ofițerul să nu fie scos din armată pe baza unei singure păreri, ci numai în urma avizului unei comisiuni, ceea ce în speță a existat, de oarece el a fost examinat de toți ofițerii superiori cari au constituit comisiunea. *Cas. s. III, 8 Febr. 910* 24 189

LEGEA CONTRA TRUSTURILOR ARENDAȘEȘTI.

Când instanța civilă, sezisată pe cale principală pentru anularea unui contract de arendare, făcut în contra dispozițiilor legii pentru mărginirea dreptului de a ține în arendă moșii, a declarat nul acel contract, ca fiind făcut în fraudă legii, sau ca simulat, ori prin persoană interpusă, instanțele corecționale sezisate mai în urmă pentru reprimarea faptului, nu mai au nevoie să constate din nou că actul incriminat a fost și simulat, sau făcut în fraudă legii, ori prin persoană interpusă, ci numai să aplice contraveniențelor pedeapsa prevăzută de acea lege (Art. 3. *Trib. Dorohoi 1643/910* 76 643

Infirmată de Curtea de apel Iași, s. II, prin decizia de la 17 N-bre 910 ce s'a publicat în *Curierul Judiciar*, No. 5/911, p. 36.

LEGEA VANZAREI BUNURILOR STATULUI. — Deși în principiu nu se pot invocea înaintea Curții de casație, sub formă de motiv de recurs decât chestiuni cari au fost propuse de părți la instanțele de fond, totuși nulitățile cari privesc ordinea publică și pentru a căror judecare nu este nevoie de o verificare a elementelor de fapt, pot să fie invocate pentru prima oară la Curtea de casație.

Astfel, motivul relativ la nulitatea unui act de vânzarea unui pământ rural, poate fi propus direct în Casație, întru cât inalienabilitatea unor asemenea pământuri este prevăzută de lege și nu cere o verificare a elementelor de fapt.

2. Inalienabilitatea de care se ocupă art. 51 din legea din 1889, relativă la înstrăinarea bunurilor Statului nu este absolută, așa că loturile de 5 hectare, vândute locuitorilor săteni după această lege, pot fi înstrăinate în condițiile legii rurale din 1864 și 1879. *Cas. s. I, 402/909* 2 14

3. Din dispozițiunile art. 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 1889, rezultă că legiuitorul nu a înțeles să puie sub aceeaș sancțiune prohibițiunea de înstrăinare a tuturor categoriilor de loturi, căci pe când declară inalienabile în timp de 30 ani, fără nici o rezervă și într'un interes de ordine publică, loturile de cinci hectare, oprește înstrăinarea loturilor de 10 și 15 hectare numai până la plata prețului, adică numai în interesul vânzătorului.

Prin urmare, nulitatea rezultând din înstrăinarea unei porțiuni dintr'un lot de 25 hectare, nu poate fi invocată decât de Stat. *Cas. s. I, 406/909* 7 50

4. Din întreaga economie a art. 132 din Constituțiune și a art. 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 1889, rezultă că bunurile imobile cu cari au fost împroprietăriți sătenii cultivatori de pământ prin cumpărare de loturi mici dela Stat, ulterior legii din 1864, sau cu cari se vor mai împroprietări, sunt considerate tot ca pământuri rurale și guvernate tot de dispozițiunile speciale ale legii rurale.

Prin urmare, împroprietăritul cu lot mic de 10 pogoane în moșiile Statului nu poate dobândi pământ rural decât până la maximum de 11 pogoane, plus locul din vatra statului, acordat de lege, exceptându-se cazul de dobândire prin succesiune ab intestat. *Jud. Bârca-Dolju, 337/910* 60 512

LEGEA MESERIIOR. — Competința judiciară în anularea deciziunilor comisiei de arbitri. (*Monografie de P. Vasilescu*). 10 73

LEGI STREINE: Vezi «Persoane morale».

LIBERARE PROVIZORIE. — Liberarea provizorie pe cautiune obținută în cursul instrucțiunii satisface cerințele art. 422 din procedura penală. *Cas. s. II, 2143/910* 60 510

LICENȚE: Vezi «Contravențiuni la Legea licențelor».

LITIGIU. — Determinarea valorii unui litigiu este o chestiune de fapt pe care instanța de fond este suverană să o stabilească din elementele de apreciere ce a avut, fără ca hotărârea sa, în această privință, să poată fi controlată de Curtea de casație. *Cas. s. I, 105/910* 68 576

LOCAȚIUNE. — 1. Locatorul este responsabil către locatar de turburarea adusă acestuia din urmă prin instalarea unui cinematograf într'un imobil vecin cu al său.

Puțin importă dacă instalarea acestui cinematograf a fost făcută cu autorizarea autorității administrative, căci o asemenea autorizare nu poate să aiba nici o înrîurire asupra raporturilor juridice dintre părți.

Prin urmare, locatarul astfel turburat în folosința sa de către locator, poate cere rezilierea contractului și daune-interese. *Trib. Paris, 3 N-bre 909* 35 314

2. Portarul imobilului închiriat este obligat a remite locatarului scrisorile ce primește pentru acest din urmă, în ziua chiar când le primește, și întârzierea ce portarul aduce în remiterea acestei scrisori destinatarului ei, atrage responsabilitatea proprietarului, dacă această întârziere produce vreo daună locatarului. *Trib. Paris 12 Ian. 910* 35 314

Vezi și «Contract de închiriere și arendare».

LOVIRE. — Deși în art. 82 din legea jud. de ocoale nu este enumerat și art. 165 din codul penal, însă, acest din urmă articol, nu crează un delict special; el nu prevede decât o circumstanță agravantă pentru funcționarii cari participă la crimele ori delicturile a căror priveghere sau înfrânare era pusă asupra lor.

Prin urmare, faptul de lovire comis de un ofițer de poliție judiciară chemat a înfrâna lovirile, fiind prevăzut tot de art. 238, și fiind numai pedepsit cu maximum închisorii din acest articol, asemenea fapt poate, — prin împacare, — da loc la stingerea acțiunii publice. *Cas. s. II, 2791/910* 84 716

LUCRU JUDECAT: Vezi «Autoritatea lucrului judecat».

LUCRU MOBIL. — 1. Faptul posesiunii prezună proprietar pe posesorul lucrului mobil (art. 1909 din Codul civil).

2. Titlu precar este o excepțiune, care trebuie dovedită de cel ce revendică lucrul aflat în posesiunea altuia.

3. Un act de vânzare, constatând că lucrul mobil a fost cândva în proprietatea celui ce-l revendică, nu poate face singur proba proprietății contra posesorului actual al lucrului. *Jud. urb. Pitești, 1333 909* 16 127

M

MANDAT. — 1. Mandatarul care are o procură generală, pentru afaceri civile, nu poate porni acțiune publică în numele mandantului în virtutea acestui mandat, ci e nevoie de o procură specială pentru intentarea unei asemenea acțiuni; *Jud. Pechea-Covurlui, 250/909* 2 16

2. Mandatul dat pentru administrarea unui fond de comerț este un mandat comercial și prin urmare de competența tribunalului comercial a judeca plângerile ce decurg intrînsul. *Trib. Com Ilfov, 1026/909* 3 21

3. Contractul de mandat salariat, poate fi revocat prin simpla voință a mandantului, căci pe de o parte existența unui salariu, nu modifică natura juridică a mandatului și nu-l face să fie considerat ca dat și în interesul mandatarului, iar pe de altă parte, legea stabilind principiul revocabilității în art. 1553 din codul civil, nu face nici o distincțiune între mandatul gratuit și mandatul salariat. *C. Buc. s. I, 1/910* 8 63

MANDATARI. — Art. 74 din legea judecătorilor de ocoale, fiind redactat în acelaș chip ca și art. 94 din proc. civilă, și așezat în aceea parte a legii care se ocupă cu judecata cauzelor, este sediul materii reprezentării înaintea judecătorilor de ocoale, așa după cum art. 94 din proc. civilă este pentru celelalte instanțe judecătorești. După acest sistem, părțile pot fi reprezentate și prin mandatar, cari nu sunt advocați, însă trebuie să fie asistați de advocați.

Art. 125, din aceeași lege, fiind consacrat de legiuitor în întregim organizării instituției apărătorilor, prin al. I, care nu este referitor de cât la recunoașterea dreptului apărătorilor de a pleda și reprezenta părțile ca mandatar, n'a modificat sistemul reprezentării înaintea judecătorilor de ocoale, decât numai că recunoaște și apărătorilor, regulat înscriși în tablouri, dreptul ca înaintea judecătorilor de ocoale, să fie primiți deopotrivă cu advocați, ca să pledeze sau să reprezinte părțile ca procuratori; așa că din acest punct de vedere, art. 125, al. I, completează art. 74. *Jud. Craiova, 13 Aug. 910* 69 585

MANDAT DE ARESTARE. — 1. Deși prin art. 113 din Proc. penală, este imperios cerut ca judecătorul de instrucție, la împlinirea unei emiterii primului mandat de arestare, să raporteze tribunalului care, având a se rosti asupra unei chestiuni de natură urgentă, fiind vorba de libertatea individuală, urmează a se pronunța chiar în aceea zi, atunci însă când dosarul cauzei nu se găsea, prin imposibilitate materială de fapt, pe masa tribunalului în ziua când s'a cerut reconfirmarea, mandatul judecătorului de instrucție îndată ce a fost deferit tribunalului con-

form art. 113 sus citat, el subsistă până ce tribunalul va statua asupra lui. *Trib. Tutova, j. 2310/910* 37 328

Adnotație de I. Tanoviceanu

2. Dacă, prin forță majoră, iar nu voluntar, un prevenit nu se poate prezenta înaintea tribunalului, reconfirmarea mandatului de arestare dat contra lui, nu se poate judeca în lipsă, de oarece ar fi contra dispozițiilor art. 97 din pr. pen. și art. 218 din legea organizării judecătorești, care cere ascultarea prevenitului ori de câte ori e vorba de confirmarea sau reconfirmarea unui mandat de arestare. *Tribunalul Covurlui s. I, j. 3070/910* 57 488

3. În materie de faliment, din momentul ce a fost sesizat judecătorul de instrucție, situațiunea inculpatului se regulează după rânduelile de procedură penală în ce privește arestarea confirmarea sau liberarea sa de sub mandatul de arestare.

4. Faptul că tribunalul a emis o ordonanță de arestare, nu împiedică pe judecătorul de instrucție ca, uzând de facultate ce are dela lege, să emită și el un mandat de arestare.

Prin urmare, tribunalul chemat a se pronunța asupra confirmării acestui mandat, nu poate respinge o asemenea cerere, nici a-l anula ca neavenit. *C. Galați, s. I, 97/910* 61 520

MANDAT COMERCIAL. — 1. Deși după dispozițiunile Codului civil, mandatul și gestiunea de afaceri sunt gratuite, însă când este vorba de o afacere comercială, conform art. 374, aliniatul 2, din Codul comercial, spre deosebire de art. 991 din Codul civil, mandatul este salariat. *Cas. s. III, 284/909* 7 51

2. Contractul prin care proprietarul unor fabrici acordă cuiva reprezentanța fabricilor sale cu scopul de a voiaja pentru desfacerea produselor în toată țara, prin orașe, târguri, sate, etc. în schimbul unui provizion, este un mandat comercial salariat.

3. Art. 1553 din c. civ., nefăcând nici o distincție între mandatul gratuit sau salariat, el poate fi revocat de către mandatar oricând voește, dacă nu există o clauză contrară și mandatarul salariat nu mai are drept la onorariu chiar dacă revocarea a fost făcută fără nici un motiv.

4. După art. 391 din c. com. mandatul care, fără cauză justă, revoacă mandatul răspunde de daune interese, deci mandatarul n'are drept la vreo despăgubire dacă revocarea este cauzată de culpa sa.

5. Culpa mandatarului salariat trebuie, conf. art. 1540, apreciată cu mai multă rigurozitate decât a celui fără plată, întrucât el este ținut în schimbul plății să îngrijească de afacerile mandantului mai mult decât ale sale, răspunzând de orice greșală.

6. Voiajorul angajat cu desfacerea unor mărfuri, cari întârziează în începerea operațiilor cu care e însărcinat ori le întrerupe fără motiv, care nu merge prin toate locurile pe unde convenise, care trimite comenzi dela clienți insolvabili sau inexistenți și care face și incasări — deși nu avea acest drept — și nu depune banii, este în culpă și deci mandantul poate să-i revoace mandatul fără a fi expus la plată de despăgubiri. *Trib. com. Ilfov, 891/910* 64 543

MARCI DE FABRICA. — 1. Conform art. 13 al. 3 din Legea mărcilor de fabrică, o firmă are tot dreptul să ceară și să obție distrugerea și radierea altei firme care imitează pe a sa, chiar în cazul când firma reclamantă ar fi încetat în stare de faliment și cu dânsa ar fi încetat și fabricațiunea produsului, întrucât nu se poate zice că acțiunea ar fi lipsită de interes, de oare ce, în cauză nu a intervenit o hotărâre care să dispue radierea ei din registrele tribunalului, și deci cu timpul acea firmă poate să fie din nou întrebuințată.

2. Există imitație frauduloasă a unei mărci oride câte ori din aspectul general și din diferite semne distinctive ale celor două mărci prezintă între unele din ele o asemănare perfectă și identică, în așa mod imitate, încât confuzia este posibilă pentru unii, iar pentru alții chiar inevitabilă.

3. Conform convențiunii diplomatice încheiate cu Franța la 1895, mărcile franceze sunt protejate contra uzurpațiilor ce li s'ar face în R. mânia, sub condițiunea facerii depozitului la tribunalele respective, și a intabulării mărcii la greță conform art. 5 din aceea convențiune; iar depozitul fiind numai atributiv, nu declarativ de proprietate, daunele ce ar rezulta din contrafacerea sau imitarea unei mărci de fabrică, nu poate să curgă pentru partea vătămată decât dela facerea depozitului și intabularea mărcii. *Cas. s. III, 347/909* 6 46

MASURI LA ATE DE J. DECATOR IN ȘEDINȚE. — Procesul-verbal încheiat de judecător de ocol, prin care pronunță amendă pentru necuviință în audiență, este o măsură definitivă și executorie, neatacabilă pe calea apelului, sau recursului.

Atare măsuri sunt aplicabile oricărei persoane se va afla în sala de ședință și prin urmare și avocaților. *Trib. R.-Sărat, 1333/910* 49 425

MIȘCAREA. — Judecătorii fondului, pe baza circumstanțelor ușurătoare recunoscute în favoarea inculpatului, pot înlocui închisoarea cu o amendă de orice sumă.

Prin urmare, nu se violează art. 144 din codul penal, când instanța de apel înlocuiește închisoarea prevăzută de acel articol cu o amendă de 240 lei, căci aci nu e vorba de amenda îndoită a valorii lucrurile primite, care nici nu poate fi mai mică de 200 lei, ci de pedeapsa închisorii. *Cas. s. II, 2800/910* 72 606

MONOPOLUL VANZAREI BĂTURILOR SPIRTOASE: Vezi «Contravențiuni la legea monopolului vânzării băturilor spirtuoase».

MOTIVE DE RECURS. — În materie penală, motivele de recurs pot fi depuse chiar în ziua judecării recursului. *Cas. s. II, 1902/910* 60 511

N

NATURA JURIDICĂ A ACTELOR. — tabilirea naturii juridice a actelor urmate între părți nu este numai o chestiune de fapt sau de interpretare, care să scape censurei Curței de casație. Astfel, ori de câteori instanțele de fond, prin interpretarea dată actelor urmate între părți, denaturează însăși esența juridică a actelor și dă o rea calificare legală și convențiunei urmate între dânsese și adevăratei lor voințe, de atâtea ori, curtea supremă este datoare să censureze acele hotărâri. *Cas. III, 233/910* 49 424

NERETROACTIVITATEA LEGILOR. — După art. 1 din Codul civil, legile, și cu atât mai mult regulamentele, nu pot avea efect retroactiv. *Cas. s. III, 320/909*

1 3

NULITATEA ACTELOR DE PROCEDURA. — Nulitatea unui act de procedură dela instanța de apel se poate invoca sau pe cale de recurs în casație sau pe cale de contestație la executare când rămâne părții numai această din urmă cale deschisă ;

Prin urmare, violează dispozițiunile art. 735 și 736 din Proc. civilă instanța de apel care refuză de a judeca pe calea contestațiunii, singura cale de care partea mai poate uza, nulitatea unui act de procedură dela instanța de apel. *Cas. II, 1704/910*

56 478

O

OBLIGAȚIUNE DE GARANȚIE. — Dacă obligațiunea de garanție este considerată ca un accesoriu al celei principale, aceasta nu poate avea alt înțeles de cât numai că, nu poate să existe obligațiune de garanție fără a exista o obligațiune principală, iar nici de cum că obligațiunea de garanție își schimbă natura sa, după aceea a celei principale, ei din contră își păstrează caracterul său de obligație deosebită după natura sa.

Astfel, în afară de obligațiunile de garanție, cari prin ele însăși constituiesc fapte de comerț, celelalte obligațiuni simple de garanție nu pot fi considerate de cât ca obligațiuni civile, supuse regulilor de probațiune prevăzute de dreptul comun, cari, prin urmare, nu pot fi dovedite cu martori, când valoarea obligațiunii e mai mare de cincizeci și cinci lei. *Trib. Tutova, 37/909*

83 713

OMOR INVOLUNTAR. — 1. Legiuitorul, prin art. 248 din codul penal, a prevăzut și pedepsit omorul involuntar, nu numai când este provenit dintr'o cauză directă și imediată imputată cuiva, ci și pe acela provenit dintr'o cauză indirectă — și aceasta rezultă în mod neîndoios din cuvintele cuprinse în art. 248, care zice: «va săvârși omor fără voie, ori va fi fost cauza involuntară de a săvârși omorul» — iar stabilirea unei asemenea cauze este lăsată cu totul la suverana apreciere a judecătorilor de fond. *C. Buc s. II, 75/910*

41 357

2. Legiuitorul, prin art. 248 din codul penal, a prevăzut și pedepsit omorul involuntar, nu numai când este provenit dintr'o cauză directă și imediată imputată cuiva, ci și pe acela provenit dintr'o cauză indirectă — și aceasta rezultă în mod neîndoios din cuvintele cuprinse în art. 248, care zice: «va săvârși omor fără voie, ori va fi fost cauza involuntară de a săvârși omorul» — iar stabilirea unei asemenea cauze este lăsată cu totul la suverana apreciere a judecătorilor de fond. *Trib. Muscel, 1642/909*

41 358

Adnotație de I Tanoviceanu

OPOZIȚIE. — 1. Ca mbia până la 200 lei se judecă cu opoziție și recurs. *Trib. Dorohoi 1/910*

9 71

Adnotație de St. Scriban

2. In afacerile venite în apel dela judecătoriiile de ocoale există drept de opozițiune. *Trib. Dorohoi, j. 3703/909*

43 378

ORGANIZAREA COMUNELOR RURALE: Vezi «Contravențiune la legea organizării com. rurale»; Vezi și «Timbru».

ORDONANȚE PREZIDENȚIALE. — 1. După art. 66 bis din Proc. civilă, incuviințările prezidențiale au un caracter vremelnic, cu toate că sunt executorii prin ele înșile, pot fi atacate cu apel la tribunalul sau curtea din care face parte prezidentul care a dat ordonanța ;

Prin urmare, o ordonanță dată de președintele tribunalului care confirmă procesul-verbal al portăreilor pentru taxe datorite de părți deși executorie e supusă totuș apelului, întrucât nici un text din legea portăreilor nu ridică părților acest drept îngăduit prin art. 66 bis din Proc. civilă. *Trib. Covurlui s. II, 295/909*

35 312

2. Caracterul de vremelnicie al ordonanțelor prezidențiale prevăzute de art. 66 bis din Proced. civilă, trebuie înțeles ca putere de extensiune în timp, până în momentul ce partea eră în putință să recurgă la o măsură obișnuită de asigurare cu caracter de stabilitate cum e sechestru judiciar.

Prin urmare, partea este obligată ca odată cu cererea de incuviințarea ordonanței prezidențiale, să introducă, și cererea de sechestru judiciar, asemenea ordonanțe neputând să înlocuiască sechestru judiciar, de oarece pentru sechestru judiciar să urmează altă procedură, el admitându-se de tribunal în ședință publică, cu citarea părților, și chiar cu obligația pentru reclamant la darea unei cauțiuni, conform art. 615 din Proced. civilă. *Trib. Tutova 495/909*

39 346

P

PACT COMISORIU. — 1. Partea contractantă, în favoarea căreia este stipulată o condiție rezolutorie expesă, poate să renunțe în mod tacit, situ expres la beneficiul acelei clauze; iar instanța de fond este suverană să aprecieze din cari fapte rezultă renunțarea părții la beneficiul condiției rezolutorii, fără ca decizia sa în această privință să fie supusă controlului Curții de casație.

2. Dacă un contract de arendare poate fi făcut numai de primar pentru un bun al comunei, el poate să renunțe în mod valabil la stipulațiunile prevăzute într'insul, cum ar fi pactul comisoriu expres prevăzut în favoarea primăriei. *Cas. s. I, 484/909*

9 68

PARTAGIU — 1. După art. 730 din codul civil, partagiul convențional poate să fie făcut chiar printr'o simplă convențiune verbală, legea necerând pentru validitatea unui asemenea fel de partagiu existența vreunui act autentic sau sub semnătură privată; iar cuvintele «act de împărțeală» din art. 729 trebuie înțeles în sensul operațiunei juridice a împărțelei, iar nu al necesității unui act scris căci nicăeri legea nu ne arată că a supus operațiunea împărțelei vreunei solemnități, nici că a scos-o din dreptul comun în ceea ce privește proba. *Cas. s. I, 406/919*

63 534

2. Codul civil dispunând că împărțelele atingătoare de averi ale minorilor, trebuie făcute prin judecatorie cu formele prescrise de art. 411 și 412 din codul civil și statuând că orice altă împărțeală se va considera ca ilegală, de aci rezultă că tutorii, chiar indeplinind formalitățile prescrise de art. 413 din codul civil, nu pot precu ma prin tranzație împărțiri de averi în cari și minorii fac parte. *Jud. Buhuși 78/910*

68 578

3. După art. 774 din codul civil, mai înainte de a se procede la tragerea părților la sorți, fiecare compărtitor este admis să propună reclamările sale în contra formării părților.

Prin urmare, și întru cât apelul este devolutiv, cererea de a se obliga un comostenitor la raport, constituind un mijloc de apărare, se poate propune pentru prima oară în apel; înainte însă de a se proceda la tragerea la sorți a loturilor. *Cas. s. I, 267/910* 74 623

PATENTĂ: Vezi «Contravențiune la legea patentelor».

PATENTA AVOCAȚILOR. — Patenta ce să plătește de avocați ca profesiune liberă trebuie considerată ca o patentă fixă, astfel cum a fost stabilită și calificată de legea patentelor din 1863, întrucă nicio lege posterioară nu a modificat acest mod de impunere, care patentă însă să determine după valoarea locativă a imobilului ocupat de profesionist. *Cas. s. unite 13/910* 66 557

PAMANT RURAL:

- Acțiuni în anulare, 1.*
- Femeia săteancă, 7.*
- Inalienabilitate, 6.*
- Ministerul public, 5.*
- Minor, 8, 9.*
- Preoți, 3.*
- Prescripție, 4.*
- Tăbăcar, 2.*

1. Prin art. 125 din legea judecătorilor de ocoale din 1896, abrogându-se toate dispozițiunile contrarii acestei legi, a rămas stabilit că dispozițiunea din legea rurală care prevedea că acțiunile pentru anularea actelor de înstrăinarea pământurilor rurale se judecă de tribunal în primă și ultimă instanță sunt abrogate, ca fiind contrarii legii judecătorilor de pace, rămânând în vigoare dispozițiile din art. 62 din legea dela 1896, care a creat două grade de jurisdicțiune și pentru asemenea acțiuni. *Cas. s. I, 425/909* 3 19

2. Săteanul care pe lângă cultivarea pământului său se mai ocupă și cu tăbăcăria — fără ca aceasta să-i fie principală și obișnuita sa ocupațiune are calitatea de a dobândi pământ rural. Chiar dacă ambele profesii ar fi de aceeași importanță pentru el, tot are calitatea de a dobândi pământ rural, de oarece art. 1 al legii interpretative din 1879, a art. 7 din legea rurală din 1864, arătând că învoirea de a cumpără pământuri rurale a fost și este mărginită numai în favoarea cultivatorilor săteni cari nefiind clăcași în 1864 n'au avut asemenea pământuri, nu cere ca săteanul cultivator să nu mai aibă nici o altă meserie. De altfel, nici scopul urmărit de legiuitorii dela 1864 și 1879 nu e întru nimic înlăturat prin aceea că un sătean exercită și o meserie: dogărie, rotărie, tâmplărie, tăbăcărie, etc., pe lângă că el și familia lui cultivă și pământul cu propriile lor mâini; din contră e de dorit ca sătenii să caute a-și întrebuința cu alte lucrări timpul în care nu lucrează câmpul. *Trib. Argeș, 170.908* 4 30

3. Preoții nu pot dobândi pământuri rurale, date în baza legii din 1864. *Cas. s. I, 140/910* 30 235

(Vezi nota redacției ce o însoțește)

4. Prescripția din art. 568 din Proc. civilă nu se aplică și ordonanțelor de adjudecare prin cari se adjudecă un pământ rural, de oarece nici din scopul care a determinat redactarea acestui articol, nici din textul articolului nu rezultă că le-

giuitorul dela 1900 a voit să calce principiul consacrat și de Constituțiune, că pământurile date locuitorilor săteni sunt inalienabile și imprescriptibile. *Cas. s. I, 437/909* 36 317

5. Dacă la tribunale Ministerul public este ținut a lua concluziuni, atunci când a luat inițiativa în materie de anularea înstreinării unui pământ rural, ca parte alăturată pentru a invoca nulitatea de ordine publică a înstreinării, totuși înaintea judecătorului de ocol, competente a se pronunța asupra unor asemenea anulări, Ministerul public, neputând lua concluziuni, de oarece nu figurează pe lângă această instanță, ca atare chemarea procurorului la judecătorul de ocol, în asemenea acțiuni, este inutilă.

6. Legea înstreinării bunurilor Statului, posterioară legii rurale, prin art. 51, referindu-se pentru caracterizarea principiului inalienabilității tot la dispozițiunile art. 132 din constituție, e vădit că legiuitorul din 1889 punând în concordanță aceste texte, a înțeles să dea art. 51 același înțeles pe care jurisprudența pe cale de interpretare îl dă art. 132 și a stabilit, prin consecință, că loturile de cinci hectare, deși în principiu inalienabile, se pot totuși înstreina către cultivatori săteni neimproprietăriți prin legile rurale anterioare.

7. Dacă în general capacitatea femeii sătence de a dobândi pământ rural prin acte între vii sau prin testament, este viu discutată în doctrină și jurisprudență, însuși legile de împroprietărire recunosc formal această capacitate văduvei cap de familie, de oarece ea putând fi direct împroprietărită, nimic nu se opune ca ea să poată dobândi pământul și prin cumpăratură. *Jud. rural Ploiești, 13 Martie 910* 54 464

8. Condițiunile de capacitate cerute pentru a dobândi loturi de 5 hectare în baza legii din 1889 sunt cele prevăzute de legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879, cari legi nu cer și condițiunea ca cel ce cumpără pământ rural să fie major; o atare condițiune de capacitate rămâne supusă dreptului comun, după care numai minorul se poate prevala de incapacitatea lui în cas de leziune. *Cas. s. II, 416/910* 67 569

9. Minorii săteni pot dobândi prin cumpărătoare pământ dat după legea rurală din 1864. *Jud. Bălăcița-Mehedinți, 235/910* 67 570

PENSIUNI.—Sentințele pronunțate asupra rectificării în materie de pensii au, în privința efectelor lor, acelaș caracter ca și hotărârile de rectificare și revizuire după dreptul comun. *C. Craiova s. II, 12 Sept. 909* 9 70

2. Legea pensiilor, în articolul 1, a întrebuințat cuvântul de funcționar ca să cuprindă într'insul pe toți cari fac parte dintr'un serviciu public, oricare ar fi el, al Statului, județelor sau comunelor.

Conductorul de mașini dela Imprimeria Statului, făcând parte dintr'un serviciu public, trebuie să fie considerat ca funcționar și deci reținerile ce i s'au făcut asupra retribuțiunii lunare în vederea pensiei nu se pot restitui. *Cas. s. III, 399/909* 12 94

3. Pensiunile ce se acordă de Societatea funcționarilor publici, având a fi plătite dintr'un fond special destinat în acest scop, Societatea este în drept, în conformitate cu dispozițiunile categorice ale statutelor, să scadă acele pensii în mod pro-

portional cu venitul de care Societatea dispunea pentru acest fond.

Prin urmare, dreptul la pensiunea soției unui membru din această societate, nu poate fi un drept câștigat, căci dreptul la pensiune ce i se alocase soției era, după cum îl stipulasă și soțul, supus condițiilor modificării statutelor. *Trib. Ilfov s. IV, 479/910* 85 725

4. Societatea funcționarilor publici având de scop ca în schimbul unei cotizațiuni a membrilor să asigure acestora ajutoare în caz de boală, de moarte, etc., ea are caracterul unei societăți de asigurare mutuală sau a unei mutualități, intru-nind toate caracterele enumerate chiar și de art. 257 din codul comercial.

Prin urmare, văduva unui membru al societății, căreia i s'a acordat o pensiune, este o creditoare a societății pentru suma ce i se cuvenea conform statutelor atunci în vigoare, și orice modificări ulterioare s'ar aduce statutelor nu-i pot fi opozabile.

5. Prescripțiunea prevăzută în art. 119 din statutele Societății funcționarilor publici din 1901 ne fiind prevăzută de vechile statute nu poate fi opozabilă terților persoane statutele cele noi, neputând aduce nici o atingere drepturilor câștigate. *Trib. Ilfov s. III, 616/910* 85 726

PENSIUNE ALIMENTARA. — Pensiunea alimentară pe care art. 301 din Codul civil (281 C. civ. rom.) permite de a o acorda aceluia din soți care a dobândit divorțul, asupra bunurilor fostului său soț, constituie o reparare a daunelor ce acel dintâi a cauzat celui de al doilea prin ruperea anticipată a căsătoriei și a obligațiilor ce izvorăsc din ea. *Cas. Franceză, 15 Dec. 909* 31 248

Adnotație de L-t D-r G. Danielopol

PERIMARE:

- Acțiuni de revendicarea pământurilor rurale, 1.*
- Apel, 4, 5.*
- Hotărnicie, 3.*
- Intreruperea peremțiunii 6, 7.*
- Materie comercială, 2.*
- Persoana fizică, 8.*
- Persoana încetată din viață, 8, 9.*

1. După art. 43 din Legea timbrului, acțiunile pentru revendicarea pământurilor date în baza legii rurale sunt scutite de taxa timbrului și de orice alte cheltueli de procedură.

Că de aci rezultă că și cererea de perimare a unei asemenea acțiuni urmează să fie scutită de timbru, de oarece perimarea fiind instituită pentru a curma instanțele începute și lăsate în părăsire, legiuitorul nu a putut să scutească de timbru numai acțiunea relativă la un imobil rural, fără să înțelegă a scuti și mijlocul pe care-l are dela lege partea defendoare de a perimare instanța sesizată cu judecarea unei asemenea acțiuni. *Cas. s. I, 347/909* 1 2

2. Pepinieristul care vinde vițe americane altoite face acte de comerț în condițiile alin. 2 de sub art. 3 din Codul de comerț, căci vinde produse sau mărfuri în natură sau lucrute, cari au fost cumpărate în scop de revindere.

Prin urmare, fiind vorba de o materie comercială, termenul de perimare este jumătate de cât cel fixat de art. 257 din Proc. civilă, adică de un an. *Trib. Tecuciu, 19 Noembrie 909* 5 36

3. Depunerea unei hotărnicii pur și simplu numai pentru confirmare, fără a fi însoțită de o acți-

une în revendicare nu poate fi socotită ca o acțiune în judecată, și deci o asemenea hotărnicie nu se poate perimare. *Trib. Buzău, 25/910* 24 192

4. Garanția fiind un accesoriu al obligațiunei principale, împrumută natura acestei din urmă, așa că dacă obligațiunea principală este de natură comercială și garanția este tot comercială;

Prin urmare, apelul făcut de garantul condamnat solidar cu un comerciant la plata unei sume derivând din afaceri comerciale, se perimă după trecerea de un an prescrisă de art. 903 din codul comercial, iar nu după trecerea de doi ani prescrisă de art. 257 din Proc. civilă. *Trib. Covurlui s. II, 3 Aprilie 910* 45 392

5. Din dispozițiunile combinate ale art. 329 și 376, alin. 3 din Proc. civilă, rezultă că sunt hotărâri definitive, constituind autoritate de lucru judecat, orice hotărâri date după chemarea părților de un tribunal care a judecat în prima instanță, dacă s'a lăsat să se perimare judecata de instanța de apel.

Prin urmare, perimarea unui apel are de efect de a stinge, nu numai actele de procedură, dar chiar însăși dreptul de apel al părții în contra hotărârei condamnatoare pronunțată de prima instanță, chiar dacă acea parte s'ar găsi în termen să facă un nou apel, întrucât hotărârea primei instanțe nu ar fi fost comunicată. *Cas. s. I, 110/910* 55 470

6. Perempțiunea este întreruptă ori de câte ori partea interesată face un act de procedură cu caracter contradictoriu, iar prin parte interesată se înțelege aceia care are interes de a pune capăt judecării, fie prin a cere perimarea instanței dacă a trecut timpul cerut de lege dela cel din urmă act de procedură, fie prin a cere a se pune procesul în stare de judecată.

7. Atunci când perimarea este întreruptă de către defensor prin cerere de fixare a termenului, după împlinirea termenului de perimare, prin aceasta el nu face decât să renunțe implicit la un drept dobândit, adică acela ce avea de a propune perempțiunea; și cum perempțiunea este creată în interesul său și nu de ordine publică, intimatul poate renunța la dânsa. *Cas. s. I, 142/910* 63 533

8. O persoană fizică nu poate fi subiect de drepturi și datorii decât atâta timp cât ea se află în viață. De aci rezultă că cererea în judecată îndreptată contra unei persoane, la un moment când ea încetase din viață, nu poate avea nici o existență legală și nu poate produce nici un efect juridic.

9. Cererea de perimare fiind o adevărată cerere în judecată, ea nu poate lega instanța în mod valabil decât dacă întrunește condițiunile substanțiale ale unei cereri în judecată. Aceasta rezultă formal din dispozițiunile art. 257 din procedura civilă, care declară că partea ce voeste perimarea va trebui să facă o cerere către instanța respectivă, dovedind și plata citației sau alăturând actul de sărăcie.

Prin urmare, tribunalul violează aceste principii, când consideră ca bună o cerere de perimare îndreptată contra unei persoane, la un moment când ea încetase din viață și fără ca o altă cerere să fie formulată contra moștenitorilor acelei persoane. *Cas. s. III, 365/910* 77 655

PERSOANE MORALE. — 1. Interpretarea legilor streine fiind o chestiune de fapt, constatările instanței

de fond asupra înțelesului și întinderii legilor eline, sunt suverane și ca atare scapă controlului Curții de casație.

2. Autorizațiunea dată unei persoane morale de a stă în judecată înaintea instanțelor române și a reclama un drept patrimonial, nu prejudică în nimic fondul litigiului, nici nu implică în sine și recunoașterea capacității sale legale de a beneficia de un legat, de oarece, în această privință, art. 66, alin. 3 din procedura civilă este clar și categoric, iar art. 811 din codul civil presupune, fără îndoială, că instituțiunea de utilitate publică care cere autorizarea guvernului de a primi un legat, există ca persoană morală conform legilor române.

3. Dacă este adevărat că, în unele cazuri, legiuitorul a dat delegațiune guvernului de a putea recunoaște ca existente unele persoane morale streine, cum sunt unele societăți comerciale constituite în străinătate, însă, în cât privește celelalte persoane morale și în special instituțiunile de utilitate publică, cum sunt Olimpicile din Atena, nici o lege nu autoriză pe guvern de ale recunoaște existența lor în țară; iar autorizațiunea ce o dă guvernul în baza art. 811 din codul civil, nu are de efect de cât de a completa capacitatea unei instituțiuni de utilitate publică, de a primi un legat, ea nu poate însă crea persoana morală, nici să recunoască ca existentă în România o persoană morală streină, dacă această calitate nu i-a fost conferită în România prin o lege.

4. Sub legiuirea anterioară actualului cod civil, sub codul Caragea ca și sub Regulamentul organic, așezămintele de folos public nu se puteau înființa prin simpla voință a testatorului, ci la alcătuirea lor lua parte Domnitorul dinpreună cu obișnuita Obștească adunare, cum se exprimă categoric art. 57 din Regulamentul organic. *Cas. s. I, 452 909* 80 680

POPRIRE. — 1. În materie de poprire, atunci când nu este decât un singur creditor popritor, art. 460 din Proc. civilă prevede că instanța va valida poprirea, condamnând pe terțiul poprit să plătească suma poprită creditorului popritor.

Prin umare, în asemenea caz nu poate fi vorba de depunerea sumei poprite și distribuirea ei de către tribunal, formalitate care are a fi îndeplinită numai atunci când sunt mai mulți creditori popritori. *Cas. s. I, 411/909* 12 92

2. Din momentul ce, pe calea validării unei popriri se susține simulațiunea plății ce se pretinde că s'ar fi făcut de terțiul poprit, această instanță este obligată a discuta pe această cale simulațiunea invocată, întru cât prin nici un text de lege nu se mărginește la o anumită cale dreptul de a ataca în simulațiune o plată ce se pretinde a fi fost făcută de cel poprit în mâinile unui terțiu. *Cas. s. Unite 4/910* 26 204

3. Potrivit art. 455, alin. ultim din Procedura civilă poprirea ca măsură de asigurare, trebuind să fie menținută până când reclamantul a terminat cursul acțiunii sale în mod definitiv, până la această dată nu se poate procede la judecarea validării popriri.

Astfel, împrejurarea că reclamantul a căzut în acțiune la instanțele de fond ale căror sentințe se consideră ca definitive, nu rezolvă încă pricina, fiindcă legea nu cere ca validarea popriri să se facă când s'a pronunțat o sentință

definitivă de instanțele de fond, ci atunci când reclamantul a obținut o sentință definitivă în contra debitorilor, sentință care încă nu se poate considera ca obținută, acțiunea reclamantului pentru recunoașterea creanței fiind încă în curs de judecată din momentul ce s'a introdus recurs în casație. *Trib. Tutoca, 24 Sept. 909* 31 245

4. Terțiul poprit fiind definitiv condamnat să plătească ceea ce datorește sau va datora, nu poate pe calea contestației la executare să pue în discuție temeinicia condamnării și să conteste datoria, pentru că asemenea condamnare nu este condițională, și orice ar fi avut terțiul poprit de obiectat, spre a se sustrage condamnării, trebuia să o facă cu ocazia validării, iar nu pe calea contestației. *Cas. s. II, 107/910* 68 577

5. Dacă se poate popri suma datorită în baza unei schimbii *monografie de C. Orănescu*) 77 657

6. Odată ce o poprire a fost validată definitiv în folosul creditorului popritor fără ca terțiul poprit să fi făcut declarațiunile prescrise de art. 459, un transport judiciar se operează în folosul creditorului popritor, adică înlocuirea datornicului, rămânând astfel terțiul poprit personal condamnat pentru suma poprită, conform art. 460 din proc. civilă.

7. Cel care se lasă a fi condamnat prin hotărâre definitivă, fără a invoca înainte de condamnarea sa cauzele de neexistență sau de stingere totală sau parțială, anterioară condamnării sale, nu mai poate pe cale de contestație să invoace aceste cauze; căci altfel, nici o judecată nu s'ar mai putea considera ca terminată și s'ar vioa principiul autorității lucrului judecat. *Cas. s. Unite 21/910* 83 712

POSESIUNE. — 1. Cumulul posesorului cu petitoriul în noua lege a judecătorilor de ocoale. (*Monografie de Dem. G. Teodorescu*) 21 164

2. Caracterul punerii în posesie. (*Monografie de Dem. G. Teodorescu*) 79 671

3. Cumulul posesoriului cu petitoriul în noua lege a judecătorilor de ocoale. (*Monografie de D. Ghimpu*) 83 707

PRACTICAREA MOȘITULUI. — Legea sanitară neprevăzând nici o pedeapsă pentru persoanele cari exercită arta moșitului fără autorizațiunea Ministerului de interne, iar pe de altă parte legiuitorul, prin art. 113 din legea sanitară, care sancționează anume prohibițiuni nu a înțeles a întinde pedepsele edictate în acest articol și la persoanele cari exercită arta moșitului fără autorizare; de aci rezultă că asemenea fapt nu se pedepsește. *C. Galați I, 358/910* 63 534

PRESCRIPTIUNE. — 1. Dacă părțile prin convențiunea lor au scurtat termenul prescripțiunii prin aceasta n'au atins ordinea publică, care suferă numai când părțile prelungesc termenul, căci atunci prin această prelungire s'ar putea ajunge ca procesele să nu se mai termine, prescripția să fie desființată, iar într'un mod indirect s'ar renunța la ea, ceea ce oprește formal art. 1838 din codul civil, lucru care nu se întâmplă prin scurtarea termenului când părțile nu fac decât grăbesc ajungerea scopului pentru care e înființată prescripția.

2. Clauza prin care părțile au scurtat termenul prescripțiunii fiind valabilă și neschimbându-i natura, prescripțiunea de 6 luni cuprinsă în polițele de asigurare este o adevărată prescripți-

une a cărei întrerupere se regulează după dispozițiunile codului civil și ea nu poate fi întreruptă în alt chip. *Trib. Com. Ilfov, 689/910.* 48 415

PRESCRIPTIE EXTINTIVA. — După art 1865, alineatul 1 din codul civil, întreruperea civilă a prescripției se operă printr'o cerere făcută în judecată, fie introductivă de instanță, sau numai incidentă, într'o instanță deja începută.

Acest text de lege, spre deosebire de textul corespunzător francez, nu cere ca condițiune, pentru a se putea opera întreruperea prescripției, ca acțiunea să fie adusă la cunoștința părâtului.

În adevăr, fundamentul juridic al prescripției liberatorii nu poate fi altul decât neglijența creditorului, și deci, din moment ce acesta a făcut cerere în justiție, dânsul și-a manifestat în deajuns intențiunea de a cere plata creanței sale.

Cas. s. III, 44/910 35 310

PRESCRIPTIE DE 30 DE ANI. — Potrivit dispozițiilor art. 1868, 1869 și 1870 din codul civil, pentru ca o cerere în judecată să întrerupă o prescripție în curs, trebuie ca acea cerere să fie urmată de o hotărâre de nerevocabilă autoritate, chiar dacă instanța care a pronunțat-o a fost incompetentă;

Din interpretarea acestor articole rezultă că aceea ce definește în mod rezolut întreruperea prescripției, nu este punerea în mișcare a unui pretins drept, prin intentarea unei acțiuni, ci efectul pe care-l produce cererea, adică pronunțarea unei hotărâri în favoarea aceluia contra căruia curge prescripția.

Că dacă o instanță judecătorească, sesizată de o afacere printr'o cerere în judecată, o respinge ca fiind incompetentă s'o judece, cererea fiind desființată prin judecată nu poate să întrerupă prescripția, ci ea își urmează cursul ei, dacă partea nu se adresează la instanța competentă, pentru a obține hotărâre favorabilă. *Jud. rur. Cuzmir-Mehedinti, 17 Aprile 1909.* 57 489

PRESCRIEREA PEDEPSELOR. — Prescripțiunea unei pedepse este de ordine publică, și are loc de plin drept prin trecerea timpului de cinci ani pentru pedepsele corecționale.

Prin urmare, după această trecere de timp prevenitul nu poate să facă nici o cerere pentru constatarea de fapt a prescrierii pedepsei, întru cât ea este fără interes, iar Ministerul public este dator ca, după interval de timp de 5 ani să înceteze cu executarea pedepsei. *C. Galați II, 28 Aprile 910.* 74 625

PRIVILEGII ȘI IPOTECAI. — 1. Considerațiuni generale și istorice asupra privilegiilor și ipotecilor. (Monografie de D. Alexandresco) 26 201

2. Despre despăgubirea la care creditorii privilegiați și ipotecari, au drept în caz de distrugerea lucrului grevat atunci când acest lucru a fost asigurat. (Monografie de D. Alexandresco) 27 209

3. Studiu asupra privilegiilor și ipotecilor. (Monografie de d-l D. Alexandresco) 31 241

32 249
39 339
42 363
43 371
45 387
47 403
55 467
57 483
60 507
66 555
67 565
68 571
69 579
71 595
73 611
74 619
78 659
79 667
81 691
82 699

PROBA CU MARTORI. — 1. Principiul din art. 1191 din codul civil, după care proba testimonială nu este primită spre a se dovedi în contra sau peste ceea ce cuprinde actul, nu este aplicabil decât între părțile cari au semnat actul, iar nu și față de cei de al treilea, cari n'au luat parte la facerea actului. *Cas. s. I, 425/909* 3 19

2. Judecătorii fondului sunt în drept a respinge proba testimonială de câte ori ei se conving că ascultarea martorilor este nefolositoare în cauză destul numai să-și motiveze deciziunea, care, în asemenea caz, scapă de sub censura Inaltei Curți de casație.

Așa fiind, dacă tribunalul din actele ce i s'a prezentat, formându-și convingerea că intimatul este sătean, care are ca principală ocupațiune munca câmpului și că exercită numai în timp de iarnă tăbăcăria, când nu e ocupat cu cultura pământului, a respins ca inutilă ascultarea martorilor propuși de recurent, întru cât a stabilit că intimatul are calitatea de a dobândi pământul dat după legea rurală din 1864 și a motivat în sentința sa respingerea probei cu martori, n'a violat art. 7 din citata lege și nici art. 1 din legea interpretativă din 1879. *Cas. s. I, 401/909.* 4 28

3. Admiterea sau respingerea probei cu martori chiar în materie comercială, este lăsată la aprecierea judecătorilor, destul numai ca dânsii să motiveze de ce găsește inutilă asemenea probă. *Cas. s. III, 284/909* 7 51

4. Atât în regulamentul organic al Moldovei cât și în codul Calimach nu există nici o dispoziție care să prevadă că nașterile, căsătoriile și încetările din viață nu pot fi probate decât numai cu extracte scoase după registrele de stare civilă ținute de preoți, cu alte cuvinte, cari să organizeze probele în materie de stare civilă, cum face actualul cod civil prin art. 33, care prevede că actele stărei civile nu se pot dovedi prin alte dovezi scrise sau prin martori, decât în două cazuri excepționale: când nu vor fi existat registre, și când se vor fi pierdut.

Prin urmare, sub legiuirile sus arătate, nașterile, căsătoriile și încetările din viață se puteau dovedi la acea epocă prin martori, întru cât sub acele legiuiri se putea dovedi prin martori ori ce fapt juridic. *Cas. s. I, 40/910* 32 251

5. După art. 173 din Proc. civilă, admiterea probei cu martori spre a se dovedi că sunt indicii de fals, este lăsată la facultatea și aprecierea instanței. *Cas. s. II, 47/910* 34 303

6. Proba testimonială este inadmisibilă spre a se stabili îmbunătățirile și clădirile făcute pe imobilul unei persoane, dacă întrece suma de 150 lei și nu există un act autentic sau măcar un început de probă scrisă. *Cas. III, 235/910* 54 463

7. Proba testimonială este inadmisibilă spre a se stabili îmbunătățirile și adaosurile făcute la un imobil succesoral, când valoarea lor e mai mare de 150 lei. *Trib. Dorohoi, 19/910* 54 463

8. Dovada cu martori nu poate fi admisă pentru a se proba viciul posesiunii, anume că se posedă pentru altul, căci această posesiune rezultând dintr'o convențiune, care-i un fapt juridic, trebuie dovedită cu act scris. *Jud. II Vaslui, 14 Iunie 910* 63 538

PROPRIETATE ARTISTICA ȘI LITERARA. — Vezi «Delict de presă».

PROTEJAREA MARCILOR FRANCEZE ÎN ROMANIA. — Vezi «Mărci de fabrică».

Q

- QUASI-DELICT.**— 1. Pentru a se putea susține că un fapt al cuiva intrunește elementele quasi-delictului, trebuie ca faptul care cauzează vreun prejudiciu altuia, să fie un fapt ilicit, cu alte cuvinte să nu consiste în exercițiul unui drept, să fie imputabil autorului, ca acesta să se afle în culpă și ca prin faptul săvârșit să se nesocotească un drept al altuia.
2. Legiuitorul, prin art. 1000 alin. 2 din codul civil, face deopotrivă responsabili comitenții pentru prejudiciul cauzat de prepușii lor în funcțiunile ce li s'a încredințat.
- Prin urmare, de aci rezultă că ceea ce cere legiuitorul, pentru a face pe comitent responsabil, este ca prejudiciul să fie cauzat de prepusul său în funcțiune, indiferent dacă acest prejudiciu a fost cauzat de modul cum a înțeles el a-și îndeplini funcțiunea, sau din imprudența sa, destul ca funcțiunea să-i fi servit ca mijloc pentru a-l putea comite. *Trib. Tulcea, 359/909* 82 703

R

- RECHIZIȚIUNI MILITARE.**— 1. Din momentul ce o persoană rechiziționată a semnat în dosul procesului-verbal de rechiziționare o declarațiune formală și categorică prin care estimează obiectul rechiziționat și buna lui stare, din această declarațiune benevolă și fără rezervă reese, necontestat, voința acestei persoane de a se supune legii rechizițiilor și consecințelor ei.
2. Prin urmare, după art. 6, 21, 24 și 42 din Legea rechizițiilor, rezultă că îndemnitarea zilnică pentru rechizițiune se acordă numai în cazul când se prestează căruțe și cai ce s'erveșcă ca mijloc de trai sau întreținerea familiei, iar nu și în cazul când animalele sau obiectele întrebuințate au devenit improprii întrebuințării lor, caz în care rechiziționatul are dreptul numai la daune pentru paguba suferită, și acest drept la daune îl are și în cazul când obiectul întrebuințat a suferit stricăciuni cari au nevoie de a fi reparate, căci aceiași rațiuni există și într'un caz ca și în altul de a se aplica principial ce-l fixează. *C. Buc., s. I, 293/909* 11 87
- RECURS IN CASAȚIE.**— Conform art. 93 din Procedura civilă, dacă un recurs a fost amânat de trei ori după cererea părților, asemenea recurs nu poate să mai fie pus în stare de judecată, decât după plata din nou a taxei prevăzută de legea timbrului pentru introducerea recursului. *Cas. s. I, 468/909* 8 62
2. Recursul în contra jurnalelor pronunțate de judecătorul de ocol, în ultimă instanță, nu pot fi atacate cu recurs decât la tribunalul respectiv care, conform legii judecătorilor de ocoale, este instituit Curte de casație în afacerile pe cari judecătorul de ocol le judecă în ultimă instanță. *Cas. s. unite, 20/910* 79 670
- REGIMUL APELOR.**— Potrivit dispozițiilor art. 476 din Codul civil, fluviile sau râurile navigabile sau plutitoare sunt considerate ca dependințe ale domeniului public.
- Statul, în virtutea dreptului general ce posedă asupra domeniului public, poate concede provizoriu unui particular, în schimbul unei plăți sau redevențe, permisiunea de a instala o moară

sau altă lucrare care nu ar jena navigațiunea pe un râu navigabil sau plutitor.

Regulamentul organic al Moldovei, prin art. 158, declară râul Siret navigabil, și intrucât n'a intervenit în urmă vreo lege sau vreun decret care să fi fixat punctul de unde ar începe navigabilitatea, acest râu trebuie să fie considerat ca păstrându-și caracterul ce i-a dat Regulamentul organic pe tot parcursul său, chiar dela obârșie. *Cas. s. III, 35/910* 20 156

- REGULAMENT DE COMPETINȚA.**— 1. Faptul unui jandarm rural de a fi scăpat un arestat dat a-l duce într'un anumit loc este un fapt relativ la serviciul său de poliție administrativă, iar nu un fapt relativ la serviciul și disciplina militară, de oarece asemenea fapt este în afără de ceea ce constituie serviciul și disciplina militărească a jandarmului rural.
- Prin urmare, un asemenea fapt imputat unui jandar rural, intră în competența tribunalelor ordinare de a-l judeca. *Cas. s. II, 3884/909* 24 189
2. Faptul unui perceptor de a lovi când se găsește în exercițiul funcțiunii sale, nu constituie delictul de abuz de putere prevăzut de art. 147 din Codul penal, ci un delict de lovire simplă, prevăzut de articolul 238 sau 239 din Codul penal, după împrejurări, care este de competența judelei de ocol de a-l judeca, conform art. 53 din legea judecătorilor de ocoale. *Cas. s. II, 128/910* 45 390

- REGULAMENTUL LEGII JUDECĂTORILOR DE OCOALE.**— Regulamentul unei legi trebuie interpretat în armonie cu principiile ei, căci nu se poate presupune legiuitorului intenția de a înfrânge pieziș dispozițiunile principale ale legii.
- Astfel, art. 96 din regulamentul legii judecătorilor de ocoale din 1908 își are aplicațiunea în materie de executare de câte ori nu contrariază dispozițiunile ultimului alineat al art. 49 din lege, neputând fi investit judecătorul de ocol, în circumscripțiunea căruia se face urmărirea, cu puterea de a judeca și eventual modifica un titlu executor emanat dela o instanță judecătorească superioară. *Trib. Fălciu, 212/909* 2 16

REGULAMENT DE POLIȚIE COMUNALA.— 1. Instanțele judecătorești sunt investite cu dreptul de a aplica rânduelile legii penale, acelora cari calcă regulamentele de poliție comunală, însă mai înainte de a face aceasta, ele au dreptul și datoria de a examina, dacă aceste regulamente, sunt date pentru executarea unei legi și cu îndeplinirea formalităților acelei legi.

Potrivit art. 41 din legea pentru organizarea comunelor urbane, consiliile comunale întocmesc regulamente de administrațiune interioară și de poliție comunală, și în deosebi asupra celor e-numărate în art. 99, putând prin aceste regulamente, fixa pedepse pentru călcătorii lor, cari pentru cazul, când nu vor fi hotărâte de lege, ele nu vor putea întrece pedepsele de simplă poliție.

2. Măsurile cari pot forma obiectul regulamentelor de poliție comunală, cu privire la materiile e-numărate în art. 99, urmează să fie referitoare nu la însuși dreptul de proprietate, ci la exercițiul folosinței acestui drept.
3. Folosința dreptului de proprietate, poate fi restrânsă într'un interes de poliție locală, sau restricțiunea poate să rezulte din conflictul drepturilor private.

În ceea ce privește restricțiunea dreptului de

proprietate într'un interes de poliție locală, consiliile comunale, prin regulamentele ce întocmesc nu pot lua măsuri cu privire la exercițiul folosinții acestui drept, decât numai într'un interes general.

4. Măsurile de poliție, pe cari autoritățile municipale, sunt îndreptățite să le ia, prin regulamente având de scop ca să asigure liniștea cetățenilor, ca să îmbunătățească o stare de lucruri, care se reproduce în fiecare zi, și în fiecare zi poate să aducă un nou pericol, fiind de ordine publică, au putere retroactivă.

5. Hotărârile primarului, date potrivit art. 54 din legea pentru organizarea comunelor urbane conform planurilor de aliniere și regulamentelor în regulă adoptate, au puterea unui regulament permanent și executoriu. Că în orice alt caz ar da primarul hotărâri, asemenea hotărâri, ar avea un caracter particular, și o aplicațiune momentană, ele nefiind de cât fundamentul unei posesiuni precare. Aceste hotărâri, nu pot constitui pentru judecată, o scuză legală a contravențiunii, a cărei represiune este urmărită înaintea ei.

6. Când un inculpat, este dovedit ca făptuitor al unei contravențiunii polițienești, judecata, potrivit art. 159 din Proc. penală, pronunțând pedeapsa prevăzută de lege, mai urmează, ca accesoriu al acestei pedepse, să se hotărască prin aceeași hotărâre și asupra cererilor de restituțiune sau daune.

7. Potrivit art. 41, al. 3 din legea pentru organizarea comunelor urbane, și în caz de nevointă din partea contravenientului de a face aceea ce i s'a ordonat, primăria, urmează a fi autorizată de a face ea aceasta pe socoteala și pe pericolul contravenientului. *Jud. Rurală Craiova, 225/910.* 31 246

REGULAMENTUL PORTAREILOR. — Conform art. 203 din regulamentul legii portărilor, procesul verbal al portărilor, pentru taxele datorite de părți, va fi supus spre aprobare președintelui tribunalului, înaintea căruia se găsește pendentă pricina, sau care a dat hotărârea.

Prin urmare, dacă o afacere a fost strămutată dela un tribunal la altul, taxele cari se referă la termenele sorocite înainte de a se face strămutarea, au a fi confirmate de președintele tribunalului înaintea căruia s'a dat acele termene, iar nu de către președintele tribunalului unde afacerea a fost strămutată. *Trib. Covurlui s. II, 295/909* 35 312

REMITEREA DATORIEI. — Dacă remiterea unei datorii, care este o liberalitate, este supusă regulilor de fond prevăzute de lege pentru validitatea dispozițiilor cu titlu gratuit din art. 1138 din Codul civil, care admite și renunțarea tacită, rezultă că remiterea datoriei nu este supusă regulilor de formă, cari cărmuesc donațiunile între vii, și deci ea poate fi stabilită conform regulilor prescise pentru dovedirea convențiilor în genere.

Prin urmare, remiterea datoriei fiind un contract unilateral, el este perfect când oferta creditorului a ajuns la cunoștința debitorului, căruia nu i se cere a face o acceptare solemnă. *Trib. Argeș 420/909* 7 52

RESPONSABILITATEA COMITENTULUI. — Responsabilitatea comitentului prevăzută de art. 1000, alin. 3 din codul civil este fondată pe prezumpțiunea formată de culpa din partea sa de a fi

ales, dirijat sau supravegheat rău pe prepusul său cu oazia faptului care a cauzat prejudiciu, și această dispozițiune de lege fiind o excepțiune la principiul personalității culpei din art. 998 din codul civil, nu poate să fie aplicată de cât atunci când între persoana răspunzătoare și acela care a cauzat prejudiciul există un raport juridic dela comitent la prepus;

Prin urmare, un asemenea raport nu există între Ministerul justiției și un judecător sindic, de oarece, acesta nu lucrează după ordinul, direcțiunea sau supravegherea Ministerului de justiție și deci nu poate fi considerat ca prepus al Ministerului de justiție. *Cas. s. I, 148/910* . . . 56 478

Vezi și «Quazi delict».

REȚINERI PENTRU PENSIE. — 1. Lucrătorii de la Imprimeria Statului nu sunt funcționari publici, pentru că funcționarii publici, în sensul constituțional al cuvântului, nu sunt decât acei cari au exercițiul autorității publice.

Ei nu sunt nici funcționari ai Statului, în sensul larg al cuvântului, pentru că nu fac parte din administrația propriu zisă a Imprimeriei Statului.

Ei sunt niște simpli lucrători cari, în schimbul unei plăți determinate, cu luna sau cu bucata, pun în serviciul Imprimeriei Statului munca sau arta lor, și astfel sunt considerați atât de actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910, cât și de legile anterioare.

2. În regulă generală, lucrătorii Statului nici sub legea actuală de pensuni, nici sub legile anterioare, nu sunt pensionari ai Statului; astfel, lucrătorii de la Regia Monopolurilor Statului, prin urmare, cei mai numeroși lucrători ai Statului, au o Casă de ajutor, cărmuită de legea și statutele ei speciale, Casă pe care atât actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910, cât și cea anterioară, din 23 Februarie 1902, o scot formal de sub prevederile lor.

Prin excepțiune de la această regulă generală, lucrătorii de la Imprimeria Statului au devenit pensionari ai Statului sub actuala lege de pensuni, din 27 Martie 1910; sub legea anterioară, din 23 Februarie 1902, însă, ei intrau în regula generală, căci această lege nu făcea nici o excepție în favoarea lor.

Prin urmare, reținerile făcute unui fost lucrător la Imprimeria Statului sub imperiul acestei din urmă legi, sunt ilegal făcute și trebuiesc restituite de Stat. *Trib. Prahova, s. II, 209/910* 72 607

3. Dacă retribuțiunea ce primesc primarii și ajutoarele lor poate fi supusă la reținerile prevăzute de legea pensiunilor (*Monografie de d-l D. N. Comșa* 20 153

Vezi în sens contrar Curtea de Casație s. III 399 909 în *Curierul Judiciar*, No. 12.911 pag. 94.

REVENDICARE ÎN MATERIE DE FALIMENT. —

Legiuitorul, prin art. 812 și urm. din codul comercial, prevede anumite cazuri în care are loc acțiunea în revindicare în materie de faliment, cazuri cari sunt enunciative iar nu limitative, cu singura restricțiune ca obiectul revindicat să nu-și fi pierdut identitatea, căci în acest caz el se confundă cu alte obiecte de aceeași speță ale falitului, și, trecând în patrimoniul său, revindicarea nu mai poate avea loc.

Astfel, banii fiind susceptibili de a se confundă cu alte monete de aceeași speță, pierzân-

du-și astfel identitatea, nu mai pot face obiectul unei revendicări. *Jud. Sindic, Trib. Tulcea, 10 Sept. 909*

9 70

REVIZUIRE. — 1. După art. 296, alin. 6 din Procedura civilă, cererea de revizuire, bazată pe motiv de descoperire de acte noi, trebuie făcută în termen de două luni din ziua de când s'a descoperit actele noi.

2. Legiuitorul nedefinind forța majoră, atât doctrina cât și jurisprudența, sunt de acord în a declara că faptele ce pot constitui forța majoră sunt lăsate cu totul la aprecierea instanței de fond.

3. Orice căteori faptul invocat a justifica forța majoră a fost de natură a șterge orice imputabilitate reclamantului, el poate fi considerat ca atare.

Obstacolul care ar fi putut fi înlăturat sau prevenit fie printr'o sfortare mai mare fie prin oricare sacrificiu de timp sau de bani, nu poate constitui o forță majoră.

4. Faptul regăsirii unui act rătăcit printre alte hârtii cu care împreună erau în posesiunea reclamantului în revizuire la ziua primei judecări nu poate fi considerat ca o forță majoră în sensul art. 290, alin. 1 din Proc. civilă. *Trib. Not. Ilfov, 17/910*

12 94

S

SCAPARE DE ARESTANȚI. — Pentru ca cineva să comită delictul prevăzut de art. 194, alin. 3 din codul penal, se cere ca, acel care a scăpat din închisoare să fie un arestant în sensul cel mai larg posibil și juridic și ca acel în seama căruia i s'a dat arestantul să fie un funcționar sau un agent al forței publice.

Astfel, nu poate fi pasibil de penalitatea art. 194, alin. 3 din Codul penal, sergentul de poliție din a cărui neglijență a scăpat din arest o persoană care, deși eră închisă în arest, nu eră precizată nici cauza legitimă a arestării, nici se constată dacă el eră arestat pe temeiul unui mandat emis în cazurile anume determinate de lege. *Trib. Putna, 40/910*

40 352

Adnotație de I. Tanoviceanu

SECHESTRU ASIGURĂTOR. — 1. Câteva cuvinte despre sechestrul asigurător: (*monografie de St. Scriban*)

12 89

2. Deși după art. 104 din Proc. civilă încheierile tribunalului, pronunțate în camera de consiliu, nu sunt susceptibile de opoziție, ci numai de apel la Curte, când însă opoziția este făcută în sens de contestație fie de către un terțiu, fie de către debitor, ea este totdeauna admisibilă, întru cât nu pune în discuțiune titlu judecătoresc dat în camera de consiliu, ci numai executarea lui.

3. Orice cerere de daune urmând a fi dovedită, simpla aplicare a unui sechestrul asigurător nu este de natură a produce părții vreo daună, ci partea trebuie să dovedească dacă în realitate a suferit vreo pagubă prin aplicarea acelu sechestrul. *Trib. Putna s. I, 11 Dec. 909*

46 40

SECHESTRU JUDICIAR. — Pentru a aprecia gestiunea unui sechestrul judiciar trebuie să ținem seamă de ceea ce a hotărât instanța care l-a numit, ce anume drepturi și îndatoriri i-a dat, iar dacă instanța n'a precizat atribuțiunile ne referim la dispozițiunile legii. Într-o cât această instituție

este o măsură de conservare iar sechestrul numai un administrator provizoriu, trebuie ca atribuțiunile lui să fie interpretate în sens restrâns chiar dacă sechestrul este însuși proprietarul. *Trib. Com. Ilfov, Jur. 7586/910*

77 656

SECULARIZAREA AVERILOR MĂNĂSTIREȘTI.

Dacă prin legea de secularizare a averilor mănăstirești din 1863 se dispune, la art. 1, că «toate averile mănăstirești sunt și rămân averi ale Statului», prin aceasta nu s'a putut înțelege că Statul ar fi avut și înaintea legii de secularizare dreptul de proprietate sau acela de administrare asupra averilor mănăstirești, ci el avea numai dreptul de supraveghere, ca în general asupra tuturor persoanelor juridice, după cum aceasta se confirmă prin sorgintele diferite ale dreptului privat al Moldovei.

Prin urmare, Statul intrând în posesia averilor mănăstirilor **succesorio nomino**, răspunde pentru obligațiile ce decurg din relațiile ce au existat înainte de secularizare, ca și un succesor. *Cas. s. unite, 4/73*

38 332

SEPARAȚIUNE DE PATRIMONIU.

1. Dacă nu este necesar a se aștepta ca ruina bărbatului să fie completă, pentru că femeia să poată cere separația de patrimoniu, totuși pentru că justiția să poată admite această separație, trebuie a se dovedi un pericol cert la care dezordinea afacerilor bărbatului ar expune dota.

Prin urmare, dacă pericolul nu este evident, pe simple închietudini sau temeri de insolabilitate nu se poate justifica o separație de patrimoniu.

2. Dacă instanțele de fond au dreptul de a declara și constata, în mod suveran, faptele care sunt arătate cum că ar constitui dezordinea daravelor bărbatului, aparține însă Curții de casație de a le califica, adică de a le preciza adevăratul lor caracter: cu alte cuvinte, termenii «dezordinile daravelor bărbatului» întrebuiți de art. 1256 din codul civil sunt o expresiune legală și, ca atare, este în atribuțiile Curții supreme de a le indica sensul și întinderea. *Cas. s. I, 62/910*

27 212

SIMULAȚIUNE.

1. Partea care în oacă simulațiunea actului pe care se bazează acțiunea îndreptată în contra sa, nu face decât să se apere în contra acelei acțiuni; astfel că, în acest caz, simulațiunea constituind un mijloc de apărare, iar nu o cerere nouă, poate să fie invocată pentru prima oară în apel, fără ca la aceasta să se opue art. 327 din Procedura civilă.

2. Constatarea simulațiunii fiind o chestiune de fapt, decizia instanței de fond în această privință nu poate să fie supusă controlului Curții de casație, când instanța de fond arată din ce probe și-a făcut convingerea. *Cas. s. I, 425/909*

3 19

3. Din combinația art. 975 și 1191 din Codul civil rezultă că cei de al treilea interesați pot să dovedească prin orice mod de probațiune, și deci și prin martori, simulațiunea unui act autentic făcut în fauda drepturilor lor. *Cas. s. I, 105/910*

68 576

(Vezi și observația redacției ce o însoțește)

SERVITUTE. — 1. Servituțiile continue neaparente și servituțiile necontinue neaparente și aparente, conform art. 624 din codul civil nu se pot stabili decât prin titluri și orice posesiune cât de îndelungată ar fi nu poate conduce la prescripție.

2. La traducerea art. 691 din codul francez omisiunea cuvântului «aparent» este o simplă inadvertență a legiuitorului nostru și nu este făcută

intenționat, căci de ar fi fost așa trebuia să schimbe și redacțiunea art. 623 din codul civil ca să-l puie în concordanță cu art. 624; de altfel, după lucrările pregătitoare ale codului Napoleon se vede că orice servitute se poate stabili prin titlu, și numai prin excepție servituțiile aparente și continue se pot stabili și printr-o posesiune de 30 de ani.

3. Articolul 911 din codul civil arată că prescripțiunile începute la epoca publicării acestui codice se regulează după legile cele vechi, și este adevărat că sub codul Calimach servituțiile de trecere se stabileau prin prescripția de 10 sau 20 ani, dar acest articol 1911 pus în concordanță cu art. 1912 din codul civil, devine aplicabil numai în acțiunile sau drepturile care au rămas prescriptibile și sub legea nouă, și cum dreptul de trecere (art. 622 din codul civil) intră în categoria servituțiilor prevăzute în art. 624 din codul civil, evident că o posesiune începută sub codul Calimach nu se poate complecta cu o posesiune exercitată sub codul civil în vigoare, pentru motivul că nu se poate prescri ceea ce legea o declară imprescriptibil.

4. Este admisibilă și oba testimonială pentru dovedirea dreptului de trecere, câștigat prin prescripțiunea de 10—20 de ani prevăzută în art. 1927 din codul Calimach și urmează a se respecta orice drept câștigat în baza principiului că legea n'are putere retroactivă.

5. Trecerea vecinilor când nu este bazată pe un titlu, orcât de repetat și de îndelungat ar fi, nu conferă un drept de servitute ci este o simplă toleranță în conformitate cu art. 1853 al. 2 din Codul civil, principiu ce reese și din art. 625, 626 și 627 din codul Calimach. *Jud. Suraia-Putna, 8 Mai 1910*

47 409

SOCIETĂȚI ÎN NUME COLECTIV. Deși, după art. 106 din Codul comercial, asociații în nume colectiv sunt obligați solidar pentru operațiunile făcute în numele și pentru contul societății, cu toate acestea creditorii societății nu pot pretinde să fie plătiți de asociați cu din averea lor, mai înainte de a fi exercitat acțiunea contra societății, de unde reiese că asemenea creditorii sunt ținuți ca în prealabil să exerciteze acțiunea lor contra societății, și numai în caz când patrimoniul acestora e micșorat și nu o poate garanta, sunt în drept a se îndrepta în potriava asociațiilor și a urmări averea lor personală. *Trib. Covurlui s. II, 302/909*

4 32

STIPULAȚIUNI. — 1. Stipulațiunile în favoarea terților, astfel după cum sunt prevăzute în Codul civil francez, completează la titlul obligațiilor materia consimțământului prin niște dispozițiuni extrase din dreptul roman, și cari, deși viu criticate, au fost totuși admise; obiecțiunea ce li se opunea era întemeiată pe considerațiunea că consimțământul, baza contractelor consensuale, este personal, acela care a făcut această stipulațiune nu o mai poate revoca, dacă terțiul a declarat că voește să profite de stipulațiune.

Nu este suficient ca stipulațiunea să fie valabilă față de stipulant, ci mai trebuie încă să fie acceptată de cel de al treilea, și rațiunea este foarte simplă, de oarece terțiul nu a intervenit la contract și nu poate dobândi un drept fără să fi exprimat voința sa.

2. Deși în legislațiunea românească art. 1121 din Codul civil francez nu a fost reprodus, totuși aceleași principii s'au aplicat de jurisprudența

noastră, și stipulațiunile în profitul celor de al treilea au fost considerate și la noi ca valabile.

Trib. Not. Ilfov 271/909

1 4

STIPULAȚIUNE PENTRU ALTUL. — Deși este adevărat că în principiu convențiunile au efect numai între părțile contractante, sau reprezentanții lor, și că legiuitorul nostru reproducând prin art. 973 din Codul civil, dispozițiile art. 1165 din Codul Napoleon, a suprimat partea finală din acel articol, prin aceasta însă nu a voit să declare nulă stipulațiunea pentru altul, ci numai că acea parte a găsit-o inutilă, întru cât promisiunea ca și stipulațiunea pentru altul, sunt valabile în general și formează legea părților, ca orice altă convențiune.

Prin urmare, în ce privește drepturile stipulantului și efectele ce produce acest fel de convențiuni în favoarea celui pentru care s'a contractat, atât doctrina cât și jurisprudența sunt de acord a recunoaște că în cazurile de neexecutarea obligațiilor prevăzute în stipulațiune, creditorul, stipulantul, poate reclama executarea prestației stipulate în favoarea sa, dar dreptul său se oprește aci, și nu este autorizat a cere executarea obligațiunei în favoarea celeilalte părți. *Trib. Ilfov s. III, 25/910*

32 252

STRĂINI. — După art. 485, posesorul nu câștigă proprietatea fructelor decât atunci când posedă cu bună credință, iar în caz contrariu el e dator de a înapoia produsele împreună cu lucrul proprietarului care-l revendică;

Un posesor este de bună credință când posedă ca proprietar, în puterea unui titlu translativ de proprietate, a cărui vițiuri nu i sunt cunoscute; el încetează de a fi de bună credință din momentul când aceste vițiuri îi sunt cunoscute;

Ca consecință a acestor principii, străinul care cumpără imobile rurale în contra prohibițiunii formale a art. 7 din Constituție, nu poate să invoace necunoștința vițiului de care e pătât titlul său, de oarece prohibiția din art. 7, fiind o dispoziție de ordine publică și de interes național, toți locuitorii sunt presupuși că o cunosc;

Astfel, un asemenea posesor nu poate fi considerat de bună credință, de oarece este presupus că avea cunoștința de vițiul actului său de cumpărare. *Cas. I, 408/909*

8 60

SUBROGAȚIUNE. — Subrogațiunea de drept conform art. 1108, alin. 1 din Codul civil presupune existența ambelor datorii și nu are loc decât în folosul aceluia creditor care a plătit pe un alt creditor anterior, dar a cărui creanță avea oare cari cauze de preferință, sau care chiar chirografară, dar care să fi pus în pericol creanța creditorului care a făcut plata. *Trib. Not. Ilfov, 278/909*

10 78

SUBSTITUȚIUNE FIDEI-COMISARA. — 1. Legiuitorul prin art. 803 din Codul civil a izbit de nulitate substituțiunile fidei-comisare pentru rațiunea că bunurile ar fi izbite de indisponibilitate și s'ar lovi astfel în principiul circulațiunii bunurilor, care e fundamentul stării economice a societății moderne.

Prin urmare, când printr-o dispoziție dintr'un testament, legatarul nu este însărcinat să păstreze vreo liberalitate și să o remită la moartea sa altei persoane, ci este numai însărcinat ca în timpul vieții sale să clădească și să întrețină un azil de alienați iar după moartea acestui legatar, administrarea și direcțiunea aceluia azil să

treacă la facultatea de medicină, acest legat nu constituie o substituțiune fidei-comisară ci un legat cu sarcini care este perfect valabil.

2. O persoană poate în timpul vieții sale să-și afecteze bunurile sale pentru înființarea unei instituțiuni de binefacere și să facă să i se dea recunoaștere de persoană morală din partea Statului; iar facultatea de a crea un asemenea așezământ constituind exercițiul dreptului de proprietate, poate să fie transmisă prin act de ultimă voință, către o altă persoană, caz în care legatul, nu este adresat unei persoane incerte, ci este făcută unei persoane capabile de a primi legatul adică unei persoane fizice cu sarcina însă de a crea și întreține un așezământ și de a face să fie recunoscut ca persoană morală de către Stat. *Cas. s. I, 438/909* 14 106

3. Substituțiune fidei-comisară prohibită există numai atunci când se determină în mod expres o persoană fizică, în favoarea căreia se creează de donator dispozițiunea ca donatorul să fie însărcinat de o conservare sau de a i-o remite după cum se exprimă art. 803 din codul civil.

Astfel, mențiunea făcută într'un act de donație ca imobilul donat, să se lase, după încetarea din viață a donatarilor, fiilor săi, nu constituie o substituțiune fidei-comisară prohibită, de oarece nici nu s'a arătat care anume sunt copiii, existența lor. *Trib. Buzău 130/910* 58 487

4. Conform dispozițiilor art. 803 din Codul civil, există substituție fidei-comisară, atunci când un testament conține o dublă instituțiune de erede, care se succed una alteia după o trecere de timp și primul instituit e obligat să conserve averea și să o remită celui de al doilea instituit.

Astfel, când o persoană lasă întreaga avere soției, care să ostăpânească în deplină proprietate și nesupărată de nimeni, până la încetarea ei din viață, iar, în urmă, aceiași avere să fie moștenită de către frații testatorului și surorile soției, acest mod de a testa conține o substituțiune fidei-comisară, prohibită de lege și, deci, un asemenea testament este nul. *Trib. Ilfov s. III, 563/909* 82 705

SUCCESIUNE.—1. După art. 781 din Codul civil, creditorii pot cere, în orice caz și în contra oricărui creditor, separațiunea patrimoniului defunctului de acel al eredelui; și această dispozițiune este generală și autoriză pe toți creditorii ereditari a cere separațiunea de patrimoniu și a lua inscripția ipotecară prevăzută de art. 1743 din Codul civil, fără a distinge natura și origina creanței lor, fie ea cu termen, condițională sau eventuală, și chiar dacă creditorii n'ar avea un act scris pentru constatarea acestei creanțe. *C. Buc. s. I, 270/909* 1 4

2. Art. 33, combinat cu art. 292 din Codul civil nu își are aplicațiunea atunci când e vorba de a se dovedi gradul de înrudire în materie de succesiune, unde nu este în joc ordinea publică, ci numai interese bănești.

Prin urmare, în acest caz, dovada cu martori este admisibilă spre a dovedi gradul de rudenie, indiferent dacă au existat sau nu registre de stare civilă, sau dacă registrele s'au furat ori s'au distrus. *Jud. rur. Pechia, 8 Ianuarie 910.* 23 183

Adnotație de D. Alexandresco

3. Dacă în adevăr chestiunea este controversată în doctrină, în ce privește dreptul eredelui de a primi un legat particular când a renunțat la rezerva ce i se cuvine din succesiune, apoi nu e

mai puțin adevărat că, în ce privește dreptul aceluiaș erede rezervatar, de a primi un legat particular când și-a primit și dreptul său de rezervă, este generalmente și fără discuție admis, mai ales în legislatura noastră, față de art. 846 din Codul civil, că nu i e permis să cumuleze pe lângă rezervă și un legat din partea disponibilă pe temeiul unui testament, decât numai în cazul când legatul i-ar fi fost lăsat în mod expres cu preciput sau cu dispensă de raport; iar dacă o asemenea stipulațiune expresă n'a fost făcută de testator, moștenitorul rezervatar, care are în favoarea sa un legat particular, va trebui să impute legatul asupra rezervei sale. *Trib. Ilfov s. I, 24/910* 26 205

4. Dacă cu ocaziunea facerii unui inventar, renunță la o creanță ce se găsește în succesiune, aceasta înseamnă că recunoști creanța, și mai târziu nu poți susține că acea creanță e nulă. *Cas. s. III, 235/910* 54 463

5. Potrivit dispozițiilor art. 700 din Codul civil prin cuvintele: facultatea de a accepta sau repudia o succesiune, care se prescrie prin 30 ani de inacțiune, trebuie să înțelegem că se prescrie însăși dreptul de moștenire, sau, mai bine zis, vocațiunea ereditară, adică: dreptul de a accepta sau repudia o succesiune, cu care moștenitorii sunt investiți, din chiar momentul deschiderii succesiunii, așa că, după 30 ani dela deschiderea moștenirii, dreptul lor în averea succesorală, este stins, rămânând cu totul străini de dânsa, ne mai putând nici s'o prim-ască, nici să se lepede de ea, indiferent dacă sunt moștenitori cu sezină sau fără sezină, și indiferent de faptul material al posesiunii.

Că dar ceace se prescrie este însăși dreptul de opțiune al eredului, între a primi sau a se lepăda de succesiune. *Jud. rur. Cusmir-Mehedinti, 17 Aprilie 909* 57 459

6. Moștenitorii cari n'au făcut nici un act de acceptare timp de 30 de ani dela deschiderea succesiunii, adică au stat în inacțiune în acest interval, indiferent dacă ar fi cu sezină, sau fără sezină, pierd dreptul la moștenire, socotindu-se străini de ea;

Prin urmare, un moștenitor care reclamă o moștenire, e obligat a dovedi pe lângă gradul rudeniei, și anul deschiderii succesiunii, pentru a se putea calcula prescripția de 30 ani, de care vorbește art. 700 din codul civil. *Jud. Strehaia-Mehedinti, 2 August 910* 59 505

SUSPENDAREA EXECUTAREI.—In caz de se face recurs în casație, instanțele de fond nu pot suspenda executarea unei hotărâri definitive decât în materie de revendicare sau posesiuni. In orice altă materie, numai Curtea de casație este în drept a se pronunța asupra cererilor de suspendare. *Trib. Suceava, 627/909* 21 167

Adnotație de D. Alexandresco

T

TABLOU DE ORDINEA CREDITORILOR.—Singurul drept care îl acordă legea celorlalți creditori ai debitorului urmărit, este cel prevăzut în art. 450 din procedura civilă, adică să vie în concurență la întocmirea tabloului de distribuirea sumei rezultate din vânzarea averii debitorului lor, iar nu calea popririlor obișnuite, care ar avea de rezultat pentru creditorul urmărit, ca toată cheltueala și truda sa, să rămâie zadarnică față

de transferurile judiciare ce s'ar putea opera prin popririle despre care el nu poate avea nici o cunoştinţă. *Trib. com. Ilfov, 1041/910*

81 695

TAXE PENTRU APA. — 1. Taxele pentru apă ce o primărie percepe de la abonaţii săi, constituind preţul unor servicii prestate, primăria n'are nici un privilegiu asupra lor, căci ele nefiind decât rezultatul unor convenţiuni particulare, încheiate între primărie şi proprietarul imobilului abonat, această obligaţiune contractuală nu dă primăriei alt drept decât acela de a pretinde încasarea lor personal de la proprietarul imobilului cu care a contractat, fără ca aceste taxe să aibă caracterul unui impozit, de oarece nu sunt înfiinţate prin lege şi nici nu există o lege care să stabilească vreun impozit pentru prestarea apei.

Faptul că aceste taxe ca şi celelalte venituri comunale, se fac în baza legii de urmărire, nu a creat în favoarea lor un privilegiu pentru comună, ci numai pentru a înlesni încasarea lor.

2. Din art. 58 din legea specială a Creditului rezultă că, dela punerea Creditului în posesiunea vreunui imobil, toate veniturile acelui imobil se cuvin Creditului, oricari ar fi opoziţiunile sau popririle ce s'ar face asupra lor, exceptându-se numai drepturile tezaurului.

Prin urmare, suma ce o primărie ar avea să ia ca taxă pentru apă dela un imobil, nu constituie un drept cuvenit tezaurului. *Cas. s. III, 312/909*

13 125

TAXE COMUNALE. — 1. Potrivit art. 1 din legea asupra maximului taxelor şi contribuţiunilor comunale din 1903, comunele, pentru acoperirea cheltuelilor lor, îşi vor putea înfiinţa, cu aprobarea regală, în urma unui aviz special al Consiliului de miniştri, taxe şi contribuţiuni în marginile şi cu distincţiunile stabilite prin tabloul anexat la acea lege.

Asifel, dacă consiliul comunal (în speţă al comunei Oenele-Mari) a prevăzut prin tabloul de taxe articolul «lemnărie» pe care îl supune la o taxă comunală nu se poate înţelege prin acest cuvânt de cât lemnăria de construcţie, iar nu şi lemnele de foc, de oarece prin tabloul anexat la legea maximului se prevede la art. 16 taxa numai asupra materialelor de construcţie, şi comuna nu poate înfiinţa taxa decât în marginile acelui tablou.

2. Art. 4 din aceeaşi lege autoriză de asemenea comunele a înfiinţa taxe pentru diferite servicii ce vor regulă a se face pentru uzul particular al locuitorilor, precum serviciul curăţirii gunoaierilor, serviciul apelor, cotitul vaselor, cântăritul, măsuratul alimentelor, etc.

Din această dispoziţie rezultă în mod neîndoios că, pentru ca primăria să aibă dreptul a pretinde asemenea taxe de la locuitori, trebuie ca ea să presteze acele servicii, căci altfel, taxa ar fi fără cauză şi ca atare nedatorită. *Cas. s. III, 311/910*

78 663

TAXA DE INREGISTRARE. — Taxa de înregistrare pentru înzestrările şi donaţiunile cu titlu de dotă, în linie descendentă, se plăteşte de înzestrătorului; însă creanţa Statului ia naştere din momentul contractării căsătoriei şi numai exigibilitatea ei atârnă de momentul morţii înzestrătorului.

Prin urmare, dota nu poate fi taxată decât după legea în vigoare în momentul confecţionării actului dotal, iar nu după legea în vigoare la moartea înzestrătorului. *Cas. s. III, 262/910*

73 616

Vezi şi «Timbru»

TAXE SUCCESORALE. — 1. După art. 65 din legea timbrului, declaraţia de renunţare la unele creanţe ce s'ar găsi în moştenire, trebuie făcută odată cu declararea succesiunii şi stabilirea taxelor, depunându-se tot odată la minister sau la administraţia financiară, creanţele la cari se renunţă, sub pedeapsă de a nu se ţine în seamă dacă declaraţia se face după declararea succesiunii şi regularea taxelor succesoriale.

Prin urmare, dacă declaraţia de renunţare se face înaintea Tribunalului, care judecă în apel, ea e tardivă şi nu poate produce nici un efect.

Cas. s. III, 113/910 54 462

2. Din art. 68, 70 şi 84 din legea timbrului, rezultă că termenul de plata taxelor succesoriale nu se poate acorda decât atunci când moştenitorii au declarat succesiunea în termenul prescris de art. 68, iar nu şi atunci când, expirând acest termen, moştenitorii sunt urmăriţi ca contravenienţi. *Cas. s. III, 142/910*

57 487

TESTAMENTE. — Despre revocarea testamentelor prin înstrăinarea obiectului legat. *(monografie de D. Ghimpău)*

46 379

TIMBRU. — 1. Termenele noi de procedură introduse în legea timbrului sunt aplicabile chiar când se referă la o contestaţiune făcută sub imperiul legii anterioare, deşi judecata se face sub imperiul legii noi, pentru că regulile de procedură au efect retroactiv în sensul că se aplică din momentul promulgării legii noi, chiar la litigiile ce sunt pendinte, în lipsă de o dispoziţie expresă a legii; şi dacă prin art. 103 din legea timbrului se prevede că această lege n'are putere retroactivă, această dispoziţie se referă numai la drepturile părţilor, iar nu şi la regulile de procedură, cari rămân guvernate de principiile generale de procedură.

Prin urmare, o sentinţă fiind pronunţată sub imperiul legii noi a timbrului, deşi relativă la un litigiu anterior acestei legi, trebuie a se aplica termenul de recurs prevăzut în legea din 1906, care este de 30 zile dela pronunţarea sentinţei. *Cas. s. III, 290/909*

14 108

2. În principiu, prescripţia nu constituie un drept câştigat decât numai atunci când ea este împlinită.

Prin urmare, dacă, în cursul unei prescripţii, intervine o lege nouă, care modifică timpul cerut pentru a prescrie, se aplică noua dispoziţiune, afară numai când contrariul ar fi prevăzut în mod formal prin noua lege. *Cas. s. III, 36/910*

34 304

3. Prin art. 43 al. 31 din legea timbrului sunt scutite de timbru toate acţiunile imobiliare privitoare la pământuri date în virtutea legii rurale;

De aci rezultă că, pentru ca o acţiune să fie scutită de timbru, să are în vedere scopul final al acţiunii, care este revendicarea, indiferent de mijlocul prin care se ajunge la acest scop, cum ar fi anularea unui testament, unei donaţiuni sau a ori-cărui alt titlu. *Cas. s. I, 79/910*

53 457

4. După art. 52 din legea timbrului, opoziţiunile, apelurile, recursurile şi cererile de revizuire care nu ver purta timbru legal la introducerea lor, nu vor fi nule de drept, dacă partea care le-a prezentat va satisface, chiar la prima zi de înfăţişare, plata amendei şi complectarea timbrului cerut de lege.

Că, din acest text categoric, care fiind o dispoziţie de favoare e de strictă interpretare, reiese că primul termen de înfăţişare e acel fixat

de judecată pentru judecarea pricinii, și deci partea interesată nu se mai poate prevala de o asemenea favoare, când a lăsat să se facă mai multe amânări, fără să se fi conformat de la început acelei dispozițiuni.

Prin urmare, complectarea timbrului după mai multe amânări, este tardivă. *Trib. Covurlui s. II, 47/910* 67 569

5. Legea timbrului neconținând nici o dispozițiune specială în privința timbrului și taxelor la cari sunt supuse încheierile instanțelor judecătorești prin care un rabin este condamnat la amendă, pentru că a refuzat să dea asistența sa religioasă la săvârșirea unui jurământ, în acest caz avem a ne referi la art. 25 din aceeași lege care prescrie că toate cererile de recurs sunt supuse unui timbru fix de 25 l. i, afară de acelea în materie penală, iar taxa specială prevăzută de alin. 1 de sub acelaș articol nu este prevăzută de cât pentru recursurile în materie civilă sau comercială.

Prin urmare, este suficient timbrat un asemenea recurs pentru care s'a anulat numai timbru de 25 lei, fără altă taxă specială. *Cas. s. unite, 19/910* 82 700

Vezi și «Taxa de înregistrare»

TITLURI LA PURTATOR. — Scopul și rațiunea, pentru care legiuitorul a cerut îndeplinirea unor formalități în caz de pierdere, distrugere sau furt de titluri la purtător, este pe de o parte de a aduce la cunoștința debitorului cari anume titluri au fost pierdute pentru a împiedica astfel, ca debitorul să nu plătească unui terțiu valoarea acelor titluri, iar pe de altă parte de a încunoștiința terțiilor această împrejurare, pentru a împiedica ca nu cumva un terțiu de bună credință să devină achizitorul unor astfel de titluri;

Prin urmare, din momentul ce se constată că s'a notificat de către Portărei Societății Creditului opunerea de plată a cupoanelor pierdute și că opoziția a fost publicată în „Monitorul Oficial” și într'un alt ziar, prin îndeplinirea acestor formalități s'a corespuns scopului legii. *Trib. Ilfov s. III, 366/910* 56 482

TOCMELI AGRICOLE. — 1. Câteva cuvinte despre art. 108 din legea învoelilor agricole. (*Moșografiile de Andrei Rădulescu*) 35 308

2. Legea tocmelilor agricole. (*Monografie de D. Ghimpu*) 5 37

3. Când nu arendașul, ci prepusul său a făcut măsurătoarea pământurilor cu alte măsuri decât acele legale, răspunzător de faptul penal e prepusul, nu arendașul, conform art. 55 din legea tocmelilor agricole. *Trib. Dorohoi, 1409/910* 57 489

4. Conform art. 72 din legea învoelilor agricole legalizarea și parafarea registrelor, trebuie să se facă anual de judecătorul de ocol, căci și contractele agricole sunt anuale, iar la încheierea fiecărui contract de învoeală agricolă, primăria trebuie să ceară și proprietarii sau arendașii să prezinte registrele menționate la art. 76 din legea învoelilor agricole, parafate și legalizate de judecătorul de ocol pe fiecare an, sub pedeapsa prevăzută de art. 107 din zisa lege, pentru primării, ceri nu se vor conforma acestor obligațiuni. *Jud. Mirești-Roman, 49/910* 70 594

5. Comentarii asupra art. 1 și 52, 76 și 80, 100 și 108 din legea învoelilor agricole (*monografie de Ion I. Ghifu*) 66 559

6. Art. 52 din legea învoelilor agricole. (*monografie de C. Florian*) 65 547

TRANZACȚIUNI. — Tranzacțiunile sunt convențiuni private și chiar când ele sunt constatate prin o hotărâre de expedient, n'au putere de lucru judecat, ci fac să se nască în folosul fiecăreia din părți o excepțiune peremptorie, care împiedică reînceperea acțiunii astfel terminată.

Că de aci rezultă că asemenea hotărâri de expedient nu sunt hotărâri contencioase ci grațioase, și deci ele se pot ataca numai pe calea principulă iar nu pe căile ordinare și extraordinare. *Jud. Buhuși, 78/910* 68 578

TRUSTURI ARENDAȘEȘTI: Vezi «Legea trusturilor arendașești».

TURBURARE DE POSESIE. — În înțelesul art. 1426 și următorii din Codul civil, există turburare de drept, de care locatorul răspunde către locatar, ori decât ori terțiu pretinde că are vreun drept asupra lucrului, chiar dacă acel drept nu îi este recunoscut printr'o hotărâre judecătorească.

Prin urmare, terțiu turburător, pentru a fi apărât de acțiunea în daune ce i-ar intenta locatarul, este suficient să invoace sau să și sprijine turburarea ce face, pe un drept de proprietate, de folosință sau de servitute asupra lucrului închiriat sau arendat.

Că, de aci rezultă, că instanța de fond pentru a caracteriza turburarea de drept, și în consecință a respinge acțiunea locatarului în contra terțiului turburător, nu este ținută ca în prealabil să judece în fond dreptul pretins de turburător. *Cas. s. I, 39/910* 21 165

TUTELA. — 1. În principiu, orice persoană chemată legalmente la exercițiul unui drept sau însărcinare, nu poate fi exclusă ca incapabilă sau nedemnă decât în baza unui text formal de lege.

Ca urmare a acestui principiu legea, prin articolul 384 și 385 din codul civil, arată cauzele de incapacitate sau nedemnități care pot aduce excluderea sau destituirea unui tutore, care, după natura faptelor ce acele articole prevăd, asemenea cauze sunt limitative iar nu demonstrative. Că, afară de aceasta, destituirea unui tutore fiind nu numai o faptă dezonorantă, dar chiar o penalitate, dispozițiunile legii în această materie sunt de strictă interpretare, și ca atare nu sunt lăstate la arbitrarul instanțelor judecătorești.

Astfel între cauzele cari atrag destituirea unui tutore fiind și incapacitatea în îndeplinirea sarcinii de tutore, prevăzută de art. 385 din codul civil, această incapacitate trebuie să se dovedească și să rezulte în mod evident din fapte precise și articulate în hotărârea motivată a consiliului de familie sau a judecătorilor.

Prin urmare, instanțele de fond nu pot depărta pe un tutore din această sarcină, bazându-se pe fapte din cari nu conchid că ar rezulta incapacitatea sa, și întrucât pe lângă aceasta acele fapte nici nu pot să atragă excluderea sau destituirea tutorelui, nefiind prevăzute de lege. *Cas. s. I, 470/909* 4 29

2. După art. 43, alin. 8, din Legea timbrului, care arată actele scutite de timbru în materie de tutelă, sunt scutite de asemenea taxe încheierile tribunalelor și ale consiliilor de familie, relative la administrarea averilor minorilor și interzișilor, conturile predate de tutore pentru administrarea lor și apelurile făcute de tutore sau membrii consiliului de familie în contra hotărârilor tribunalelor relative la încheierile consiliilor de familie.

Prin urmare, cazurile de scutire neputând fi

înținse prin analogie, de aci rezultă că recursurile ce se fac în contra deciziunilor Curților de apel, date în materie de tutelă, nu poate să fie scutite de timbru și de taxa specială, prevăzute de art. 25 din legea timbrului. *Cas. s. I, 18/910*

3. Deși este adevărat că, în principiu, pentru ca un contract de ipotecă să fie valabil și opozabil minorilor, trebuie să fie consimțit și de consiliul îngrijitor, totuș acest consimțământ poate fi exprimat nu numai în mod expres dar și în mod tacit.

20 155

Astfel, semnătura consiliului îngrijitor în avizul dat tutearei de a contracta împrumutul arată consimțământul tacit al consiliului îngrijitor de a contracta împrumutul.

4. Jurnalul tribunalului dat asupra omologărei avizului consiliului de familie, nefiind decât un act de supraveghiere judecătorească intervenită în interesul minorilor, asemenea încheieri nu au caracterul lucrului judecat, ci ele se pot ataca pentru viții de formă și pentru viții de fond.

Doctrina și jurisprudența ocupându-se de interpretarea art. 401 din codul civil sunt de acord a recunoaște că au înțeles că împrumutul ca și ipoteca care îl garantează, nu poate fi autorizat în principiu decât pentru trebuințele personale ale minorilor.

Prin urmare, din momentul ce ipoteca a fost făcută de tuteare, nu pentru plata datoriilor minorilor sau în interesul lor ci pentru plata datoriilor tutearei, acea ipotecă este isbită de nulitate până la concurența acestor creanțe datorite de tuteare.

5. Dispozițiunile art. 951 și 1157 din codul civil fiind privitoare la minorul emancipat care a contractat, și din urmările acestei contractări ar fi suferit o leziune, ele nu se pot aplica la cazul când contractarea e făcută de tuteare. *Trib. Ilfov s. II, 723/909*

35 310

U

URMARIRE IMOBILIARA :

- Afipte, 8.
- Comandament, 1, 2, 7.
- Contestație, 9.
- Excepțiuni de nulitate, 3.
- Mijloace de ordine publică, 5.
- Motive de recurs, 4.
- Nulitate, 10.
- Revindere în compt, 6.
- Suspendare, 11.

1. Conform art. 496 din proc. civilă, orice urmărire a unui imobil începe printr'un comandament, făcut de către creditor, prin mijlocirea unui agent judecătoresc, datornicului sau deținătorului, și care va trebui să cuprindă copie de pe titlul ce se execută, somațiunea și mandatul pe care creditorul îl dă, dacă urmărirea nu se cere direct de către dânsul.

Prin urmare, când o parte n'a avut mandat din partea obligaționarilor încă dela primul act de urmărire care este comandamentul, urmărirea fiind încuviințată cu violarea unor reguli de procedură cari sunt de ordine publică, are ca sancțiune nulitatea. *Trib. Not. Ilfov, 271/909*

1 4

2. În materie de urmărire silită, chiar dacă comandamentul ar fi de natură a întrerupe prescripțiunea față de debitor în sistemul codului vechiu de procedură, această întrerupere de prescripție

însă nu poate produce nici un efect față de terțiu care deține imobilul, de oarece comandamentul fiind destinat pentru debitor nu poate fi opozabil terțiului deținător al imobilului. *Cas. secția II, 192/909*

14 108

3. Pentru a se putea efectua adjudecațiunea definitivă se mai cere, pe lângă condițiunile prevăzute de art. 549 din Procedura civilă, observarea rânduelilor puse sub capitolul «licitația și adjudecarea bunurilor nemișcătoare urmărite» comune pentru «prima» și «a doua licitare», cât și observarea rânduelilor art. 525, alin. b din procedura civilă care prevede că nulitatea actelor de procedură poate fi invocată în tot timpul urmăririi și cu ocaziunea licitațiunilor.

Expresionile «prima» și «a doua» licitare, trecute în art. 549 din procedura civilă, își au valoarea și importanța lor, de oarece servesc a stabili că dispozițiunile art. 525, alin. b, din procedura civilă sunt aplicabile licitațiunilor, întru cât sub denumirea generală de «licitațiuni» se înțelege atât prima cât și a doua licitare.

Pe temeiul art. 525, alin. b din procedura civilă se pot dar ridică excepțiuni de nulitate ale procedurii urmăririi, atât la prima cât și la cea de a doua licitare, și întrucât sunt de ordine publică se pot invoca atât de părți, cât și din oficiu în lipsa părților. *Trib. Not. Ilfov, 346/910*

14 110

Adnotație de I. S. Codreanu

4. În principiu, nu se pot admite la Curtea de casație mijloace de casare cari n'au fost propuse dinaintea judecătorilor de fond a căror hotărâri sunt supuse recursului, iar acest principiu suferă o excepțiune numai în cât privește mijloacele zise de ordine publică.

5. Dacă e dificil a defini într'un mod satisfăcător în ce consistă ordinea publică și mijloacele de ordine publică cari pot fi propuse direct înaintea Curții de casație, oricum, nu s'ar putea zice că ordinea publică e interesată la observarea unor forme de procedură în materie de urmărire silită introduse în interesul numai al părților litigante.

Astfel deși formalitățile în materie de urmărire silită prevăzute prin art. 449 până la 500 și 503 până la 511 din Procedura civilă, sunt prevăzute sub pedeapsă de nulitate, totuși ele nefiind de ordine publică, motivele întemeiate pe neobservarea acelor formalități nu pot fi propuse direct în casație, întrucât ele nu au fost propuse la tribunalul de urmărire.

6. În caz de revindere a unui imobil în comptul adjudecatorului din cauza nedepunerii prețului, nu este nevoie de supralicitare.

7. Nu este nevoie de un nou comandament dacă urmărirea unui imobil s'a început în cele trei luni, dar cursul vânzării a fost suspens din cauza cercetării diferitelor contestațiuni și opozițiuni. *Cas. s. unite 7/74*

38 335

8. Afiptul prevăzut de art. 509 din proced. civilă pentru a fi valabil trebuie comunicat debitorului cu respectul termenului de 20 zile înaintea primului termen de vânzare, termen prevăzut de art. 525 din Proc. civilă pentru ca debitorul să poată uza de dreptul de contestațiune. *Trib. Not. Ilfov, 17 Maiu 910*

47 460

Adnotație de I. S. Codreanu

9. În art. 525 din Proc. civilă nefiind determinat că contestațiile să fie introduse înaintea primului termen de adjudecare provizorie, prin aceasta a

lăsat cu totul la latitudinea celor interesați ca contestațiile să fie făcute, fie înaintea primului termen de adjudecare, fie, în cazul când vânzarea s'a amânat, înaintea celui de al doilea termen fixat pentru adjudecarea provizorie, destul numai ca contestațiile să fie făcute cu cel puțin 20 zile înainte de ziua fixată pentru adjudecarea provizorie, sub pedeapsa nulității prescrise de art. 732 din Proc. civilă. *Trib. Putna s. I, J. 6254/909.* 50 432

10. O urmărire imobiliară pornită de un creditor pentru o sumă mult mai mare decât aceea arătată în titlu creanței sale, nu e o cauză de nulitate în întreaga urmărire, într-un cât, pe de o parte, în procedura civilă la capitolul unde se vorbește de executarea silită asupra bunurilor mobile nu e nici un articol care să prevadă în mod expres această nulitate, iar pe de alta că art. 1835 din codul civil arată lămurit că urmărirea exercitată de un creditor pentru o sumă mai mare, nu e motiv a face ca urmărirea să cadă, ci ea își produce toate efectele, și numai la facerea tabloului de ordine a creditorilor, sau la tabloul de distribuire se vor regula exact pretențiunile care există între creditorul urmărit și debitorul urmărit pentru o sumă mai mare.

11. Un debitor contra căruia s'a început o urmărire de nemîșcătoare, prin primirea comandamentului și a somațiunii de plată, nu poate nici suspenda execuția silită începută, sprijinit numai pe împrejurarea că asupra aceleiași sume de bani s'ar găsi înființată o poprire, pentru că procedura civilă în art. 502 și codul civil în art. 1831 prevăd numai un singur caz de suspendarea urmăririi și acesta e facultativ pentru tribunal, iar afară de acel caz nu se poate suspenda vreo urmărire de nemîșcătoare, nefiind admisă nici de lege, nici de vreo rațiune juridică. *Trib. Putna s. I, 23 Febr. 910* 78 664

URMĂRIREA SALARIULUI MILITARILOR. — Deși prin modificarea adusă în 1900 articolului 409 din Proc. civilă, se prevede în ultimul alineat că pentru militari, urmărirea se poate face până la o pătrime pentru orice fel de datorii, însă prin legea din 30 Ianuarie 1901 și cea din Iunie 1905, astăzi în vigoare, acest ultim alineat a fost suprimat, așa că în starea legislațiunii de astăzi dispozițiunile art. 409 din Proc. civilă, privitoare pe ceilalți funcționari, sunt aplicabile și militarilor.

Prin urmare, salariul militarilor nu poate fi urmărit până la o a treia parte decât numai pentru creanțele constatate că provin din datorii anume determinate de art. 409 din Proc. civilă, printre cari sunt și acele prevăzute de art. 1729 din Codul civil. *Trib. Suceava, 30 Oct. 909* 25 197

Adnotație de D. Alexandresco

V

VÂNZARE. — 1. Vânzătorul este de drept obligat, după natura contractului de vânzare, a răspunde către cumpărător de evicțiunea totală sau parțială a lucrului vândut sau de sarcinile la cari s'ar pretinde supus și cari n'ar fi fost declarate la facerea contractului. Vânzătorul este însă descărcat de răspundere în caz de evicțiune, dacă cumpărătorul a cunoscut la facerea vânzării pericolul evicțiunii sau dacă a cumpărat pe răspunderea sa proprie.

2. Proba că cumpărătorul în tăcerea contractului a avut cunoștința de evicțiunea ce a suferit posterior vânzării se face după dreptul comun.

Prin urmare când este vorba de un interes mai mare de 150 lei, această probă nu se poate face decât prin act scris.

3. Când în contractul de vânzare nu se prevede clauza generală de negaranție, ci se determină anume ca negarantate servituțile neaparente și viciile ascunse, este evident că părțile au înțeles că răspunderea de garanție este redusă numai la aceste cazuri iar că pentru celelalte vânzătorul urmează a garanta pe cumpărător.

4. Tăcerea vânzătorului care a cunoscut existența evicțiunii și fără a o face cunoscut cumpărătorului a inserat în contractul de vânzare o clauză generală de negaranție, constituie un dol negativ sau prin reticență de natură a anula clauza de negaranție. *Trib. Ilfov s. III, 12 D-brie 909* 36 319

Adnotație de I. S. Codreanu

5. Legiuitorul ne cerând în mod absolut pentru existența vânzării un act scris, de aci urmează că o vânzare verbală făcută este perfect valabilă, putându-se dovedi cu toate mijloacele permise de dreptul comun când una din părți l'ar tăgădui.

6. După art. 1171 din Codul civil, actele sub semnătură privată cari coprind convențiuni sinalagmatice, nu sunt valabile dacă nu sunt făcute în atâtea exemplare originale câte sunt părțile cu interes contrariu.

Prin urmare, acesta fiind temelul juridic pentru care un act de vânzare se face în dublu exemplar, urmează de aci că atunci când una din părți și-a executat pe dintregul obligațiunea luată prin contract în momentul când a luat naștere, când vânzătorul și-a primit prețul, și această afirmațiune se găsește în actul de vânzare, evident că rațiunea dublului exemplar dispăre, vânzătorul ne mai având nimic de urmărit de la cumpărător și, ca consecință logică, contractul de vânzare din sinalagmatic devine unilateral.

7. Deși un act de vânzare subsemnătură privată n'ar fi valabil din cauza lipsei dublului exemplar, totuși legiuitorul, prin art. 1179 nu l' declara nul, ci numai neprobator prin sine însuși de conținutul ce coprinde, și deci conform art. 1197 din Codul civil, fiind un act subsemnătură privată, el poate servi ca un început de probă, putându-se complecta proba cu martori sau cu orice altă probă permisă de lege, pentru stabilirea convențiunii dintre părți.

8. Consimțământul într-o convențiune poate fi dat fie prin act scris, fie prin participarea părții în mod activ la încheierea actului.

Astfel când cu cumpărătorul în momentul încheierii convențiunii a numărat prețul obiectului vândut pe care vânzătorul l'a și primit, iar cumpărătorul a și luat în stăpânire terenul cumpărat, din aceasta se deduce consimțământul lui la întocmirea convențiunii. *Trib. Tulcea, 335/909* 64 544

Vezi și «Contract de vânzare»

VÂNZAREA BUNURILOR STATULUI: Vezi «Legea vânzării bunurilor statului».

VÂNZAREA LUCRULUI ALTUIA:

Acțiune în rezoluțiune, 8.

Cauză falsă, 12.

Copermutant evins, 2.

Cumpărarea propriului său lucru, 9.

Indiviziune, 6.

Justa cauză, 4, 13.

Prescripție, 5, 14, 15.

Schimb, 1, 11.

Vânzare anulabilă, 3, 7.

Vânzare nulă, 10.

1. Dacă din netraducerea în Codul civil român a art. 1599 din Codul civil francez, se admite că

- vânzarea lucrului altuia e nulă, aceeaș soluție trebuie — in baza art. 1409 din Codul civil — să se admită și la schimb.
2. Dacă art. 1408 din Codul civil vorbește numai de copermutantul evins, nu trebuie să se deducă că nu s'ar putea cere întoarcerea lucrului înainte de a avea loc evingerea, când s'ar dovedi că lucrul dat de partea cealaltă n'a fost și nu poate fi al său, căci este dota soției sale, fiindcă art. 1408 nu oprește aceasta, iar obiectul acestui articol este de a determina ce anume poate cere cel evins și nu că posibilitatea de evicțiune n'ar fi admisă pentru repetiția lucrului schimbat. Din contră, dacă unul din copermutanți a dovedit că celălalt i-a promis dota soției sale, prin aceasta probează că acela n'a putut și nu poate să-și îndeplinească obligațiunea de a transfera proprietatea lucrului promis și, ca atare, poate să beneficieze de dispozițiunile art. 1408. chiar fără a mai aștepta să fie evins. Această soluție se impune și din cauza consecințelor și din cauza stării de nesiguranță la care ar fi expus copermutantul de buna credință. *Trib. Argeș, 170/903* 4 30
3. Vânzarea lucrului altuia este nulă la noi ca și în Franța, iar nu anulabilă; la noi s'a eliminat art. 1599 din Codul civil francez ca inutil, întru cât principiile fundamentale ale dreptului în materie de transmitere a proprietății indică această soluțiune.
4. Nu se poate considera ca justă cauză contractul de vânzare-cumpărare prin care s'a transmis lucrul altuia și, în consecință, posesorul unei astfel de proprietăți nu poate invoca prescripția de zece ani, prevăzută în art. 1895 din Codul civil.
5. Prescripția statornicită în art. 1900 din Codul civil nu se poate aplica pentru acte ce se consideră ca inexistente și nici pentru convențiile fără cauză sau întemeiate pe cauză falsă ori ilicită, după cum se arată în art. 966 din Codul civil. *Jud. Suraia-Putna, 10 Dec. 909* 9 72
6. Vânzarea în totalitate a unui imobil de către unul din comoștenitorii aflați în stare de indiviziune, fără consimțământul celorlalți comoștenitori, constituie vânzarea lucrului altuia pentru tot ce trece peste partea vânzătorului, și o asemenea vânzare este nulă în sens de inexistență pentru lipsă de cauză.
- Prin urmare, cumpărătorul în această situațiune are dreptul de a obține nulitatea totală a cumpărăturii, dacă poate dovedi buna lui credință, adică că nu a știut că vânzătorul nu era proprietar al întregului imobil. *Jud. Botoșani, 171/909* 19 150
7. Vânzarea lucrului altuia în dreptul nostru nu este nici nulă nici anulabilă, ci este numai supusă acțiunii în rezoluțiune, conform principiului general din art. 1020 din Codul civil.
8. După art. 1021 din Codul civil, numai partea în privința căreia obligațiunea nu s'a executat poate exercita acțiunea în rezoluțiune.
- Prin urmare, vânzătorul lucrului altuia, neputându-și îndeplini obligațiunea prevăzută de art. 1313 din Codul civil de a transfera proprietatea, nu poate avea acțiunea în rezoluțiune.
9. Valoarea și efectele juridice ale contractului prin care cineva își cumpără propriul său lucru, se confundă cu acelea ale vânzării lucrului altuia, și deci împrejurarea că părțile cumpărător este donator anterior al lucrului cumpărat, nu poate schimba întru nimic soluțiunea afacerii. *Jud. rur. Albini Gorj, 20/910* 19 151

Adnotație de St. Scriban.

10. Vânzarea lucrului altuia, în dreptul nostru ca și a cel francez, este o vânzare inexistentă, nulă, și legiuitorul român a eliminat art. 1599 ca și un ce inutil, fiindcă principiile fundamentale ale dreptului și principiile speciale materiei de vânzare indică în mod evident această nulitate.
11. Din modul de redactare al art. 1407 din C. civil reiese nulitatea schimbului, când unul din copermutanți nu este proprietarul lucrului făgăduit sau dat de dânsul; și cum toate regulele prescrise pentru vânzare se aplică și la contractul de schimb (art. 1409 din C. civil), fără îndoiială de acest principiu au fost călăuziți redactorii codului nostru și la traducerea materiei vânzării, ținând seamă de observațiunile făcute de autori ale căror păreri fuseseră în acest sens.
12. Într-o convențiune cauza este obligațiunea, scopul principal ce și-au ropus părțile; într'un contract de vânzare știut fiind că proprietatea se strămută prin simplul efect al consimțământului, când nu posezi nici un imobil cert și determinat și vinzi un lucru precis și determinat și pe care nu-l ai, indiscutabil că obligațiunea este considerată fără cauză, sau fundată pe o cauză falsă și, deci, conform art. 966 din C. civil, o atare convențiune este nulă și fără efect.
13. Legiuitorul prin cuvintele *justa causa* n'a înțeles decât convențiunea, independent de actul instrumentar; *justa causa* este titlul abstract translativ de proprietate, concepțiunea strămutării proprietății și nici de cum actul material (*instrumentum probationis*).
14. Prescripția decenală prevăzută în art. 1900 din C. civil este întemeiată pe o prezumpție de renunțare sau confirmare și deci, aplicabilă numai la actele anulabile și nici de cum și la cele inexistente, absolut nule, căci neantul nu poate fi ratificat sau confirmat.
15. Întru cât convențiunile, conform art. 973 din C. civil, n'au efect decât între părțile contractante, și cum la vânzarea unui lucru al altuia, adevăratul proprietar nu ia parte la contractul încheiat pentru dânsul fiind *res inter alios acta*, este în drept în interval de 30 ani să-și revendice lucrul înstrăinat de altul. *Jud. rur. Suraia Putna, 42/910* 28 222

Adnotație de D-I Alexandresco

VANZARE PENTRU IEȘIRE DIN INDIVIZIUNE.—

1. Din combinațiunea art. 696 și 689 cu art. 525 și 530 din Proced. civilă, rezultă că la vânzările pentru ieșire din indiviziune nu se pot face contestațiuni așa precum se admit la vânzările silite.
2. În materie de vânzare pentru ieșire din indiviziune, tribunalul de notariat, care are o competență specială și excepțională, nu face decât să execute mandatul dat de tribunalul judecării fondului unde a fost pendinte cererea de partaj, de a vinde un imobil sau mai multe ce nu se pot împărți în natură;
- Prin urmare, contestațiunile ce se ivesc cu privire la asemenea vânzare nu pot fi rezolvate de tribunalul de notariat, ci numai de tribunalul de fond care a dispus vânzarea imobilului și care a dat sentința definitivă pentru ieșire din indiviziune. *Trib. not. Ilfov 12/910* 50 432
3. Nerespectarea formelor de a se cita și vânzătorul unei averi ce se vinde pentru ieșirea din indiviziune, constituind numai un viciu de formă el este numai relativ și poate fi acoperit.
4. Cumpărătorul nu se poate plânga de neregulari-

tatea tabloului de ordinea creditorilor, de oarece, el ca cumpărător, prin depunerea prețului la tribunal, a satisfăcut obligațiunea sa, și nu el va suferi de neajunsurile unei greșite repartitii a prețului.

5. Legiuitorul, pentru considerațiuni de echitate a lăsat latitudinea cumpărătorului unui imobil la licitațiune publică, ca atunci când va avea o justă cauză de a se teme de a fi evins din lucrul cumpărat până la rezolvirea acțiunii în revendicare sau prin ipotecă înscrisă, să poată reține prețul lucrului cumpărat până la rezolvirea acțiunii în revendicare sau a purgării ipotecei, iar chestiunea legitimității retențiunii prețului din partea cumpărătorului este o chestie de fapt lăsată la aprecierea și înțelepciunea judecătorului.

6. Pentru ca un cumpărător să poată fi considerat ca adjudecatar al imobilului vândut, trebuie să i se libereze ordonanța de adjudecare, ordonanța care nu se poate forma decât dacă se depune prețul;

Prin urmare depunerea făcută de adjudecatar, nu poate fi considerată ca un depozit, ci ca o plată și deci plata odată efectuată, nu mai poate fi restituită.

7. Art. 1364 din Codul civil nu dă dreptul cumpărătorului turburat în posesiunea sa, decât la

suspendarea plății prețului atunci când ea nu este efectuată, iar nu la restituirea sumei dată în plată. *C. Buc. s. II, 123/910*

VANZAREA UNUI FOND COMERCIAL. — Vânzătorul unui fond de comerț, fiind ținut de drept, conf. art. 1336 și 1337 din codul civil să garanteze de evicțiune pe cumpărător, trebuie să se poarte astfel în cât prin nimic să nu lipsească pe cumpărător de foloasele lucrului vândut.

Deși se admite — exceptându-se cazul de fraudă — că un asemenea vânzător are drept să facă același comerț sub același nume, în același oraș, se impune însă a lua anumite măsuri prin care respectându-se drepturile pe care nu le-a putut înstreina, să se asigure cumpărătorului, pe cât mai mult posibil, folosința obiectului cumpărat, nefăcându-se concurență nelegală.

Chiar dacă vânzătorul unui fond de comerț și ar fi interzis în chip expres dreptul de a mai exercita același comerț sub același nume, și chiar dacă s'ar recunoaște valabilă o asemenea clauză, ea nu poate avea efect față de copiii lui pentru că s'ar nesocoti principiul libertății muncii și comerțului și s'ar răpi copiii un drept, care e mai presus de legăturile de familie. dreptul de a purta numele acestei familii. *Trib. com. Ilfov, 27 Oct. 910*

ANUL XIX. — No. 93

NUMĂR JUBILAR

Joi, 6 Mai 1910

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: DIMITRIE ALEXANDRESCO
Decanul Facultății de Drept din Iași, fost Procuror-general la Înalta Curte de Casație

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU	REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU
ABONAMENTUL	Redacția & Administrația
Pe an, în România, cu Tabla. . . 45 lei	București, CALEA RAHOVEI — 6
6 luni . . . . . 20 .	Lângă Palatul Justiției
3 luni . . . . . 10 .	TELEFON 16/98
Străinătate: 50 lei pe an, 25 pe 6 luni	

Apare de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

SUMARUL: Jubileul revistei *Curierul Judiciar* (Redacția). — Diferite articole semnate de doamii: D. Alexandrescu, G. V. Marin, T. N. Gheorghiu, E. Tănăsescu, H. N. Cămin, Ion Doerft, Roman C. Benculescu, Ștefan Ștefan, P. Vasiliu, Mihail Antonescu, N. C. Șchiuș, C. Șt. Băduț, Corina Botez, N. Titulescu, Anghel Todoroc, Ioan-Dăj, Ștefan Popescu, Vasilios Echevianu, M. I. Săndu, Alce. St. Măndruț, George T. Ionescu, Fot. Dan, Nic. M. Pătrășcanu, L. C. Gheorghiu, Don. D. Stănescu, Mircea B. Grădinar, E. Diagneide. — Dava de seama asupra Banchetului dat la 1 Mai 1910 pentru jubileul *Curierului Judiciar* de 29 ani și sărbătorirea Directorului său D. Alexandrescu. — Toasturile toate la acest banchet. — Telegramme primite.

JUBILEUL REVISTEI „CURIERUL JUDICIAR“

Curierul Judiciar, intrând la 1 Mai cor. în al XX-lea an al existenței sale, putem constata cu bucurie că nu ne-a fost nimica zadarnic.

Și judecând după bărbații cari au răspuns la apelul nostru și cari au luat parte la jubileul *Curierului Judiciar*, nu fără puțină mândrie putem face încă o constatare că această re-

proprietar și fondator al *Curierului Judiciar*.

În paginile următoare publicăm articolele tuturor membrilor din Comitetul de redacție, dăruie de seamă a banchetului ce a avut loc la 1 Mai cor. în Sala de marșură a Hotelului Bulvard, cum și toasturile ce s'au ținut cu ocazia acestei înălțătoare sărbători pur juridice, pe cari le re-

Ion S. Codreanu
Titular în drept și în științele de Stat, Avocat Redactor-Proprietar al „Curierului Judiciar“

vistă, pe lângă răspunderea științei dreptului, a aruncat și sămânța omiei într-o magistral și avocat, sămânță care a prins și a dat roade.

Dăm pe această pagină portretele d-lor Dimitrie Alexandrescu, Directorul *Curierului Judiciar*, Mihail Antonescu, Decanul advocatilor districtului Ilfov, care a prezidat banchetul, I. N. Cesărescu, Primul-redactor al revistei și Ion S. Codreanu, Redactor

Dimitrie Alexandrescu
Decanul Facultății de Drept din Iași Director al „Curierului Judiciar“

Ion N. Cesărescu
Doctor în drept de la facultăți din Paris, Avocat Prim-Redactor al „Curierului Judiciar“

Mihail Antonescu
Decanul advocatilor din districtul Ilfov Președintele banchetului

dăm după notele luate de stenograful ziarului nostru.

Curierul Judiciar își face o plăcută datorie de a mulțumi tuturor acelor cari au luat parte la această festivitate, precum și acelor cari, neputând veni, s'au grabit a ne trimite telegramme și scrisori de felicitare și încurajare la muncă.

REDAȚIA